

**Uchwała Nr XIII/122/2025
Rady Miejskiej w Stargardzie
z dnia 25 marca 2025 r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2024 roku.

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 i 1572) i art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej

Wioleta Sawicka

Opinia Nr

26 / 2025

**Do projektu nie zgłasza zastrzeżeń
pod względem prawnym i redakcyjnym**

RADCA PRAWNY

Adam Goluchowski

Załącznik do uchwały Nr XIII/122/2025
Rady Miejskiej w Stargardzie
z dnia 25 marca 2025 r.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2024 roku

**Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Stargardzie**

Spis treści

I. ZAKRES ZADAŃ I KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.	5
1. Misja, cele i zadania.	5
2. Struktura organizacyjna, zatrudnienie, podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych.	10
II. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW.	14
1. Dochody.	14
2. Wydatki.	16
III. POMOC SPOŁECZNA.	22
1. Informacje ogólne.	22
2. Rodziny objęte pomocą społeczną.	22
2.1. Typy rodzin i powody przyznania pomocy.	22
2.2. Wydatki na pomoc społeczną.	25
3. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.	28
3.1. Zasiłki stałe.	28
3.2. Zasiłki okresowe.	29
3.3. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe.	30
3.4. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki.	31
4. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej.	32
4.1. Posiłek.	32
4.2. Ubranie.	32
4.3. Schronienie.	32
4.4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.	37
4.5. Pomoc rzeczowa.	38
4.6. Sprawienie pogrzebu.	38
4.7. Poradnictwo specjalistyczne.	39
4.8. Interwencja kryzysowa.	47
4.9. Praca socjalna.	48
4.10. Usługi opiekuńcze.	50
4.11. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.	52
4.12. Pobyt i usługi w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia.	54
4.12.1. Domy pomocy społecznej.	54
4.12.2. Środowiskowy Dom Samopomocy typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.	58
4.12.3. Środowiskowy Dom Samopomocy typu AC dla dorosłych osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.	58
4.12.4. Dzienny Dom „Senior + ”.	59
4.12.5. Gminny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia.	60
IV. REALIZACJA PROGRAMÓW OSŁONOWYCH.	60
1. Program „Posiłek w szkole i w domu”.	60
2. Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.	62
3. Realizacja programów wspierających osoby niepełnosprawne i seniorów.	62
3.1. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.	62
3.2. Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.	63
3.2.1. Opieka wytchnieniowa dzienna w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.	64
3.2.2. Całodobowa opieka wytchnieniowa w mieszkaniu wytchnieniowym.	64
3.3. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok.	65

V. REALIZACJA INNYCH PROGRAMÓW, PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ...	67
1. Projekt „Gotowe na Nowe”.	67
2. Projekt „Rodzicielstwo bez tajemnic”.	68
3. Projekt „Jestem rodzicem”.	68
4. Zajęcia edukacyjne w ramach Programu „Szkoła dla Rodziców”.	68
3. Program Edukacyjny dla Osób Doznających Przemocy.	69
4. Program Terapeutyczny dla Osób Uwikłanych w Przemoc.	69
5. Zajęcia profilaktyczne z przeciwdziałania przemocy domowej.	70
6. Współdziałanie z Zachodniopomorską Wojewódzką Komendą OHP.	70
7. Projekt „Poprawa dostępności w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie”.	70
8. Infolinia dla osób z niepełnosprawnościami.	71
VI. INNE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ.	71
1. Prace społecznie użyteczne.	71
2. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.	73
3. Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne.	73
4. Współdziałanie z Centrum Integracji Społecznej.	74
5. Przeciwdziałanie przemocy domowej.	75
5.1. Obsługa organizacyjno – techniczna i finansowa Zespołu Interdyscyplinarnego.	75
5.2. Działania pracowników socjalnych w sprawach dotyczących przemocy domowej.	77
6. Obsługa Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	77
VII. POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY.	79
1. Działania wspierające i aktywizujące.	79
2. Jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy.	80
3. Opieka tymczasowa dla dzieci obywateli Ukrainy.	80
4. Wypłata świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa sfinansowanych z Funduszu Pomocy.	81
VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.	82
1. Realizacja zadań.	82
1.1. Działalność profilaktyczna.	82
1.2. Wsparcie dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.	87
1.2.1. Asystentura rodzinna, piecza zastępcza i działania na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych.	92
1.3. Placówki wsparcia dziennego.	102
IX. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW.	103
X. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE.	106
1. Świadczenia rodzinne.	106
2. Pozostałe świadczenia.	116
3. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.	118
4. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.	119
XI. DODATKI MIESZKANIOWE I DOPŁATY DO CZYNSZU.	126
1. Dodatki mieszkaniowe.	126
2. Dopłaty do czynszu.	129
XII. RZĄDOWA TARCZA ENERGETYCZNA I ANTYINFLACYJNA.	132
1. Refundacja podatku VAT dla gospodarstw ogrzewanych gazem.	132
2. Dodatki osłonowe.	132
3. Bony energetyczne.	134
XIII. REMONTY I MODERNIZACJE.	135
1. Remont schodów zewnętrznych i dostosowanie wejścia do Ośrodka do potrzeb osób niepełnosprawnych.	135

XIV. POTRZEBY.....	135
1. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej.....	135
2. Potrzeby w zakresie rozwoju usług na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.....	136
3. Potrzeby związane z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	136
4. Potrzeby szkoleniowe i kadrowe.....	136
5. Potrzeby związane z zabezpieczeniem funkcjonowania Ośrodka.....	137
6. Rozbudowa Ośrodka.....	137
Spis tabel.....	138
Spis schematów.....	140

I. ZAKRES ZADAŃ I KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.

1. Misja, cele i zadania.

Misją Ośrodka, określoną w obowiązującym w 2024 r. regulaminie kontroli zarządczej, jest zapewnienie profesjonalnej i przyjaznej obsługi w zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek oraz świadczenie usług mających na celu wspieranie osób i rodzin w zaspokajaniu ich potrzeb, w szczególności w społeczności lokalnej.

Celem działania Ośrodka, zgodnie z obowiązującym statutem, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Do podstawowych zadań Ośrodka zgodnie z obowiązującym statutem należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- realizacja rządowych programów pomocy społecznej i miejskich programów osłonowych.

Obowiązek przedstawienia sprawozdania z działalności Ośrodka oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej wynika z treści art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2024 r. Ośrodek realizował przekazane mu zadania wynikające z ustaw oraz krajowych i lokalnych programów.

Tabela nr 1. Realizowane ustawy i wynikające z nich programy krajowe i lokalne.

Realizowane ustawy	Realizowane programy krajowe ustanowione na podstawie ustawy	Realizowane i programy lokalne na podstawie ustawy	strategie ustanowione
Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	<p>1. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 przyjęty Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2023 r. - Moduł I i II.</p> <p>2. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.</p>	<p>1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Stargard na lata 2021 – 2027 przyjęta Uchwałą Nr XXIV/275/2021 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 stycznia 2021 r.</p> <p>2. Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 przyjęty Uchwałą NR LVII/568/2023 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 28 listopada 2023 r.</p> <p>3. Program budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną „Szkoła Rodzina, Środowisko” przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/349/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 sierpnia 2017 r.</p> <p>4. Program i zasady udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją przyjęty Uchwałą Nr XIX/221/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 czerwca 2012 r., zmieniony Uchwałą NR XLI/483/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 sierpnia 2014 r.</p>	

		<p>5. Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/307/09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 lutego 2009 r., zmieniony Uchwałą Nr XXXVI/389/09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 listopada 2009 r.</p> <p>6. Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów w Stargardzie w 2024 roku” przyjęty Uchwałą Nr LXI/615/2024 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 marca 2024 r.</p>
<p>Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	<p>1. Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.” przyjęty Uchwałą Nr 245 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 r.</p>	<p>1. Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Stargard na lata 2023 – 2025 przyjęty Uchwałą Nr XLVII/474/2022 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 21 grudnia 2022 r.</p> <p>2. Program budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną „Szkoła Rodzina, Środowisko” przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/349/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 sierpnia 2017 r.</p> <p>3. Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022 – 2025 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/405/2022 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 marca 2022 r.</p>
<p>Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p>	<p>Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.</p>	<p>1. Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022 – 2025 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/405/2022 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 marca 2022 r.</p> <p>2. Program budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną „Szkoła Rodzina, Środowisko” przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/349/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 sierpnia 2017 r.</p>
<p>Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p>	-	<p>1. Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022 – 2025 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/405/2022 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 marca 2022 r.</p> <p>2. Program budowania lokalnego systemu</p>

		opieki nad dzieckiem i rodziną „Szkoła Rodzina, Środowisko” przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/349/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 sierpnia 2017 r.
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii	-	1. Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022 – 2025 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/405/2022 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 marca 2022 r. 2. Program budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną „Szkoła Rodzina, Środowisko” przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/349/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 sierpnia 2017 r.
Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	-	-
Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	-	-
Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	Program „Rodzina 500+”.	-
Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	1. Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, przyjęty uchwałą Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 roku. 2. Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.” przyjęty Uchwałą Nr 245 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 r.	-
Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	-	-
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	-	-
Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	-	-

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych	-	-
Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania	-	Mieszkanie na Start - program bezzwrotnego finansowego wsparcia osób fizycznych w ponoszeniu wydatków z tytułu najmu mieszkania – realizowany na podstawie zawartej pomiędzy BGK i Gminą Miasto-Stargard umowy Nr 52/MnS/2021 w sprawie stosowania dopłat z dnia 19 lipca 2021 r.
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty	-	-
Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym	Programy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 1. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. 2. "Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.	-
Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym	-	-
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	1. Program „Czyste Powietrze”. 2. Program „Ciepłe Mieszkanie”.	
Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym	-	-
Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	-	-
Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu	-	-
Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia	-	-

cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego		
--	--	--

Poniższa tabela zawiera informacje o ilości wydanych przez MOPS decyzji administracyjnych i rozstrzygnięć w związku z realizacją zadań wynikających z powyższych przepisów.

Tabela nr 2. Liczba decyzji i rozstrzygnięć wydanych przez MOPS w latach 2024-2022.

Zakres	2024	2023	2022
świadczenia pomocy społecznej	6.259	6.551	7.089
potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	506	526	447
stypendia i zasiłki szkolne	29	51	67
dodatki mieszkaniowe	1.641	1.637	1.619
świadczenia rodzinne i alimentacyjne	3.312	3.540	3.552
świadczenia „Za życiem”	4	2	4
zasiłki dla opiekuna	5	3	10
świadczenia wychowawcze	8*	35*	159*
jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy	58	171	1.087
dopłaty do czynszu	5	4	5
dodatki osłonowe	2.872	4	6.337
dodatki węglowe	X	59	2.345
dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła	X	23	749
refundacja podatku VAT	226	210	X
bon energetyczny	3.206	X	X
Razem	18.131	12.816	23.470

* realizację zadania od 2022 r. przejął ZUS.

Jak z powyższych danych liczbowych wynika w roku 2024 liczba wydanych decyzji i rozstrzygnięć wzrosła o 5.315, tj. o 41% w stosunku do roku 2023. W głównej mierze na wzrost miały wpływ rozstrzygnięcia związane z przyznaniem i wypłatą bonu energetycznego.

Tabela nr 3. Liczba wydanych przez MOPS zaświadczeń i informacji w latach 2024-2022.

Zakres zaświadczeń/informacji	2024	2023	2022
- dotyczące korzystania z różnych form wsparcia z zakresu pomocy społecznej	120	68	75
- dotyczące wypłat dodatków mieszkaniowych	97	104	68
- dotyczące wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego wydawane w związku z Programem „Czyste Powietrze” oraz „Ciepłe Mieszkanie”	132	76*	34*
- w różnych innych zakresach, m.in. w celu: ubiegania się o zasiłek rodzinny za granicą, otrzymania świadczeń emerytalnych ZUS, rejestracji w PUP, w sprawie alimentacyjnej do Sądu, otrzymania stypendium socjalnego w szkołach wyższych, weryfikacji dochodów do TBS	148	225	192
Razem	497	473	369

* w 2023 r. i w 2022 r. tylko w związku z Programem „Czyste Powietrze”.

Z powyższych danych wynika, że nieznacznie wzrosła również liczba wydanych przez MOPS w związku z realizacją różnych zadań zaświadczeń i informacji – o 24, tj. o 5% w stosunku do roku 2023.

2. Struktura organizacyjna, zatrudnienie, podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych, superwizje.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonuje jako samodzielna jednostka organizacyjna Gminy-Miasto Stargard, dla której organem prowadzącym jest Prezydent Miasta Stargard. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie wprowadzonym zarządzeniem Nr 167/2021 z dnia 09 czerwca 2021 r. w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2024 r. wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- 1) Dział ds. Rodziny i Pomocy Środowiskowej:
 - a) Zespół ds. Bezdomności,
 - b) Zespół ds. Wspierania Rodziny, Pieczy Zastępczej i Pracy Socjalnej,
 - c) Zespół ds. Przemocy i Pomocy Psychologicznej,
- 2) Punkt obsługi klienta pomocy społecznej,
- 3) Dział ds. Seniorów i Osób Niepełnosprawnych:
 - a) Zespół ds. Domów Pomocy Społecznej,
 - b) Zespół ds. Usług Opiekuńczych i Ośrodków Wsparcia,
- 4) Dział Realizacji Pomocy Społecznej,
- 5) Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych,
- 6) Dział Dodatków Mieszkaniowych,
- 7) Dział Finansowo-Księgowy,
- 8) Dział Administracji i Kadr,
- 9) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 10) Obsługa prawna,
- 11) Stanowisko ds. BHP,
- 12) Inspektor Ochrony Danych,
- 13) Pozyskiwanie środków zewnętrznych i kontroli,
- 14) Sprawozdawczość i analizy.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było **160 pracowników na 156,25 etatu** (w 2023 r. 156 pracowników na 152,25 etatu),

1) z tego:

- 8 osób zatrudnionych w ramach umowy o pracę na zastępstwo,
- 11 osób zatrudnionych w ramach umowy o pracę na czas określony,
- 1 osoba zatrudniona w ramach robót publicznych,
- 140 osób zatrudnionych na umowę o pracę na czas nieokreślony;

2) w tym:

- 11 pracowników socjalnych,
- 3 starszych pracowników socjalnych,
- 11 specjalistów pracy socjalnej,
- 9 starszych specjalistów pracy socjalnej,
- 3 starszych specjalistów pracy socjalnej – koordynatorów,
- 4 asystentów rodziny,
- 5 psychologów,
- 1 terapeuta,
- 1 konsultant prawny,
- 1 radca prawny.

W 2024 r. w Ośrodku nadal zatrudnione były 2 obywatelki Ukrainy – jedna w ramach umowy o pracę i jedna w ramach umowy zlecenia.

Na podstawie art. 121 b ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej i Regulaminu okresowej oceny pracowników socjalnych w 2024 r. 15 pracowników socjalnych otrzymało awanse na wyższy stopień zawodowy w tym:

- 3 pracowników socjalnych awansowało na stanowisko starszy pracownik socjalny,
- 5 starszych pracowników socjalnych awansowało na stanowisko specjalista pracy socjalnej,
- 7 specjalistów pracy socjalnej awansowało na stanowisko starszy specjalista pracy socjalnej.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach stacjonarnych oraz w szkoleniach i webinarach online:

1) szkolenia dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny z zakresu:

a) pracy na rzecz osób, rodzin i dzieci oraz przeciwdziałania przemocy:

- Sztuka Motywowania w obszarze pomocy i interwencji podejścia i metody,
- Dialog motywujący w pracy z osobą uzależnioną i osobą stosującą przemoc,
- Dialog motywujący w pracy z osobą i rodziną,
- Zasady prowadzenia grup wsparcia,
- Podział zadań pomiędzy asystenta rodziny, pracownika socjalnego i kuratora sądowego w pracy z rodziną z dziećmi i na jej rzecz. Współpraca multiprofesjonalna,
- Wsparcie matki w samoregulacji jako przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci,
- Pedagogiczne aspekty pracy socjalnej,
- Pierwszy plan pracy z rodziną objętą asystenturą rodzinną,
- Jakże ważne zmiany przyniosła „ustawa Kamila” w obszarze funkcjonowania jednostek ops,
- Bezpieczeństwo pracownika socjalnego w trakcie wykonywania czynności zawodowych,

b) udzielania świadczeń i realizacji programów rządowych:

- Kryteria dochodowe w pomocy społecznej,
- Kierowanie do DPS i ustalanie odpłatności za pobyt,
- Rządowy Program Korpus Wsparcia Seniorów 2024,
- Kierowanie do schroniska osób bezdomnych,

c) projektów ustaw:

- z zakresu projektu ustawy o bonie senioralnym,

2) szkolenia dla pozostałych pracowników Ośrodka w zakresie:

a) pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych (ze środków europejskich, w ramach Programu Polsko-Szwajcarskiego):

- Pomoc de minimis w projektach finansowanych z EFS+ na lata 2021-2027,
- Pomoc publiczna i pomoc de minimis w projektach finansowanych z EFS+,
- Rozliczanie i kwalifikowalność wydatków w projektach współfinansowanych ze środków FE w perspektywie 2021-2027,
- Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu z wykorzystaniem Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych SOWA EFS,
- Pomoc publiczna – pytania i odpowiedzi,
- Szczegółowe warunki realizacji zamówień publicznych w projektach EFS+ w ramach programu FEPZ 2021-2027,
- Spotkanie informacyjne, dotyczące naboru wniosków w ramach Działania 6.7 Aktywne starzenie się w dobrym zdrowiu, typ 1-3 (nr FEPZ.06.07-IP.01-001/24) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027,
- Spotkanie informacyjne dotyczące naboru projektów w ramach Działania 6.13 Aktywna integracja w regionie – typ 1 (nr FEPZ.06.13-IP.01-002/24) Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027,
- Spotkanie informacyjne dotyczące niekonkurencyjnych naborów wniosków dla porozumień terytorialnych ZIT i IIT w obszarze wspierającym edukację zawodową (Działanie 6.10 i Działanie 6.11) oraz rozwój usług społecznych (Działanie 6.19 i Działanie 6.20) w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego,

- Spotkanie informacyjne pt. „Przegląd harmonogramów naborów wniosków w 2024 roku”,
- Mniejszości i grupy w niekorzystnej sytuacji społecznej praktycznie - jak dobrze wpisać działania w logikę projektu,
- Jak tworzyć projekt w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast – logika projektu,
- Mniejszości i grupy w niekorzystnej sytuacji społecznej,
- Spotkanie informacyjne dla przedstawicieli samorządów i ich jednostek organizacyjnych na temat projektu „Premia społeczna” (FERS) - innowacyjnego mechanizmu wspierającego finansowo samorządy, które chcą zlecać usługi społeczne podmiotom ekonomii społecznej,

b) kontroli zarządczej:

- Zarządzanie ryzykiem w praktyce,
- Tworzenie planów działalności i sprawozdań z ich realizacji w praktyce,
- Zarządzanie ryzykiem w Systemach Bezpieczeństwa Informacji zgodnie z ISO/IEC 27005:2018,
- Tokenizacja i automatyzacja procesów w gospodarce cyfrowej. Aspekty prawne, techniczne i zarządcze,

c) przepisów KPA:

- Zasiłki od A do Z,

d) zamówień publicznych:

- Zakazane postanowienia umowne w Prawie zamówień publicznych,
- Odrzucenie oferty – kompendium wiedzy,
- Podmiotowe oraz przedmiotowe środki dowodowe w procedurze udzielenia zamówienia publicznego,
- „Szczegółowe warunki realizacji zamówień publicznych”,
- „Najczęściej popełniane błędy przy realizacji zamówień publicznych w projektach EFS+”,
- Zgodny z Pzp i wytycznymi kwalifikowalności. Możliwość nałożenia korekt finansowych za błędny OPZ w projektach unijnych,

e) Kodeksu Pracy i obowiązków kadrowo-administracyjnych, w tym w związku ze zmianami prawa:

- Kompendium wiedzy kadrowego – podsumowanie zmian po rewolucyjnej nowelizacji Kodeksu Pracy,
- Audyt Bezpieczeństwa SZBI/KRI,
- Rządowy Program wsparcia pracowników pomocy społecznej,
- Dodatek „1000 zł” dla pracowników pomocy społecznej,
- Równość płac w praktyce - wartościowanie pracy zgodnie z Dyrektywą UE,
- Równoważny i zadaniowy czas pracy – rozliczanie,
- E-doręczenia w systemie EZD,
- E-doręczenia - jak rozumieć okres przejściowy i czy Twoja firma/jednostka jest gotowa na 1 stycznia 2025?,
- E-doręczenia - obowiązek od 1 stycznia 2025 r.,
- Dyrektywa NIS2 w praktyce – jak dostosować się do nowych przepisów i uniknąć kar,
- Zarządzanie incydentami bezpieczeństwa w dyrektywie NIS 2,
- Dobre praktyki działu IT w perspektywie norm i procedur bezpieczeństwa (NIS2, ISO27001),
- Podstawowe zasady cyberbezpieczeństwa,
- Zasady bezpieczeństwa stacji roboczych SRP,
- Cyberzagrożenia – bądź na bieżąco!,
- Cyberwojna: Taktyki, Strategie i Ochrona Przed Nowoczesnymi Zagrożeniami w Administracji Publicznej,
- Identyfikacja i reagowanie na podatności w systemach IT,
- Uwierzytelnianie wieloskładnikowe (MFA) jako dodatkowa warstwa ochrony przed phishingiem i atakami opartymi o socjotechnikę,

- OSINT: W sieci znajdziesz wszystko – poznaj tajniki Białego Wywiadu,
- Dlaczego należy dbać o bezpieczeństwo poczty elektronicznej,
- Ciągłość działania, ciągłość świadczenia, ciągłość bezpieczeństwa, jak zacząć,
- Bezpieczna komunikacja do internetu i usług chmurowych,
- Nie tylko phishing, czyli co jeszcze grozi nam ze strony hakerów,
- Ochrona stacji końcowych przed cyberzagrożeniami,
- Budowanie świadomości w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania mobilnością w organizacji,
- Identyfikowanie i usuwanie podatności w systemach informatycznych,

f) zarządzania zasobami ludzkimi:

- Obsługa defibrylatora,
- Pierwsza pomoc,
- Wypalenie zawodowe,
- Techniki radzenia sobie ze stresem,
- „Bezpieczny pracownik socjalny” – czynniki bezpiecznej interwencji,
- „Bezpieczny pracownik socjalny” – środki ochrony pracowników,
- Badania satysfakcji, motywacji i zaangażowania,
- Jak przeciwdziałać mobbingowi?,
- Awans zawodowy i wynagradzanie pracowników pomocy społecznej,
- Podstawowe zasady higieny cyfrowej w pracy i w życiu prywatnym,

g) udzielania świadczeń i realizacji innych czynności wynikających z przepisów:

- Jakże ważne zmiany przyniosła „ustawa Kamilka” w obszarze funkcjonowania jednostek OPS,
- Nowe standardy i procedura ochrony małoletnich w JOPS,
- Ustawa Kamilka - zmiany w KPC, KRiO i nie tylko,
- Bon Energetyczny 2024 r.
- Zmiany w zakresie ważności orzeczeń o niepełnosprawności i ich wpływ na orzekanie przez jednostki pomocy społecznej,
- Zmiany w zakresie ważności orzeczeń o niepełnosprawności, czyli nowe rozwiązania ustawowe w 2024 r.,
- PFRON - Ugruntowanie wiedzy na temat orzecznictwa i możliwość wydłużania orzeczeń,
- Szkolenie dotyczące programu „Empatia”,
- Dodatki mieszkaniowe aktualności 2024 – aktualne problemy z uwzględnieniem termomodernizacji,
- E-doręczenia w procedurze administracyjnej,
- Świadczenia opiekuńcze 2024,
- Ograniczanie szkód w uzależnieniach – koncepcja, skuteczność, wyzwania,
- Kontrola punktów sprzedaży oraz interwencje w przypadkach nielegalnej reklamy w kierunku skutecznych działań,
- Ustawa o ochronie sygnalistów,
- Dokumentowanie ochrony sygnalistów,
- Sygnalista – zakres ochrony, prawa i odpowiedzialność,
- Ochrona sygnalistów w jednostkach samorządu terytorialnego,
- Obsługa zgłoszeń sygnalistów w urzędzie– wymagania prawne, organizacyjne i techniczne,
- Brak wdrożenia ochrony sygnalistów - skutki, koszty i kary,
- Akademia BKB - Whistleblowing i sankcje - jakie, kiedy i wobec kogo?,
- Akademia BKB - System zachęt do korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych,
- Akademia BKB - Kanały zgłaszania nieprawidłowości,
- Akademia BKB - Procedura zgłaszania naruszeń a ochrona danych osobowych,
- Akademia BKB - Procedura zgłaszania naruszeń w podmiocie zobowiązanym,
- Akademia BKB - Kto może zostać sygnalistą?,

- Akademia BKB - Kiedy podmiot prawny zobligowany jest do wdrożenia systemu zgłoszeń wewnętrznych?
- Przetwarzanie danych osobowych sygnalistów,
- Ochrona sygnalistów - nowe obowiązki pracodawców,
- Jak przygotować firmę/instytucję do wdrożenia nowych przepisów dot. sygnalistów?
- Sygnaliści 2024 - najnowszy projekt ustawy - co musisz wiedzieć?
- Sztuczna inteligencja: zrozumieć, opanować, zastosować. Prawne aspekty funkcjonowania,
- Kontrole NIK w obszarze ochrony danych osobowych w JST,
- NIS2 i RODO: nowe wyzwania i obowiązki dla organizacji w kontekście cyberbezpieczeństwa,
- Najważniejsze zmiany w prawie dla JST w 2024 i 2025 r.,
- h) deinstytucjonalizacji usług społecznych:**
- Teleopieka i deinstytucjonalizacja usług społecznych,
- i) dostępności dla osób niepełnosprawnych:**
- Dostępny samorząd,
- Komunikacja z osobami o złożonych potrzebach komunikacyjnych.

Ponadto pracownicy Ośrodka uczestniczyli w **kursach i konferencjach:**

- Specjalistyczne Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej – kurs zaawansowany
- Konferencja „Małe dziecko w środowisku rodzinnym – znaczenie więzi i wczesnych relacji dla człowieka i społeczeństwa”,
- Konferencja „Koordynacja polityki społecznej na Pomorzu Zachodnim”,
- Konferencja „Akceptować starość – organizacja usług dla osób starszych”.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej każdy pracownik socjalny ma prawo do korzystania z superwizji pracy socjalnej prowadzonej przez superwizorów pracy socjalnej. Superwizja pracy socjalnej polega na ustawicznym rozwoju zawodowym pracowników socjalnych, służącym utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, zachowaniu i wzmacnianiu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia, poszukiwaniu źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonywania.

W roku 2024 r. w tutejszym Ośrodku odbyły się 3 superwizje grupowe, w których uczestniczyło 12 pracowników socjalnych.

Ponadto umożliwiono korzystanie z superwizji psychologom i terapeutom zatrudnionym w Zespole Psychologiczno-Terapeutycznym. W 2024 r. przeprowadzonych zostało 5 grupowych superwizji, z których skorzystało 6 psychologów i 1 terapeuta.

II. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW.

1. Dochody

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy oraz dochody związane z realizacją zadań zleconych i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej (dotacje na dofinansowanie zadań własnych), które przekazywane są do budżetu państwa oraz dochody do rozliczenia z Funduszem Pomocy Ukrainie.

Poziom dochodów MOPS w latach 2024-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. Poziom dochodów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2024–2023.

Dochody	2024	2023	Różnica	%
Dochody własne	1 519 280,44	1 232 968,17	286 312,27	123,22
- w tym z tytułu:				
odpłatności za wykonane usługi opiekuńcze	738 668,59	583 873,79	154 794,80	126,51
odpłatności za pobyt w Gminnym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy	16 683,88	21 138,69	-4 454,81	78,93
odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Senior+	40 142,25	26 076,47	14 065,78	153,94
odpłatności za pobyt w schroniskach dla bezdomnych	178 816,97	152 682,01	26 134,96	117,12
odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	478 460,11	369 931,03	108 529,08	129,34
kar umownych za nieterminową realizację umów przez biegłych oraz rozliczenia zaliczek sądowych w sprawach realizowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	907,80	3 104,80	-2 197,00	29,24
odzyskanych kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych	1 499,45	1 658,75	-159,30	90,40
kar i odszkodowań i innych zwrotów i dochodów wynikających z zawartych umów	8 328,20	0,00	8 328,20	100,00
odsetek od środków na rachunkach bankowych	15 769,24	17 469,09	-1 699,85	90,27
provizji za rozliczenie podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zwrotu środków na podnoszenie kwalifikacji pracowników	3 057,81	5 880,43	-2 822,62	52,00
refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy prac społecznie użytecznych oraz robót publicznych za poprzedni rok	27 996,49	25 009,32	2 987,17	111,94
zwrotu świadczeń i nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	650,32	17 949,15	-17 298,83	3,62
zwrotu nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych wraz z odsetkami oraz nieodebranych (przedawnionych) ryczałtów mieszkaniowych	2 863,84	3 449,57	-585,73	83,02
zwrotu przez rodziców kosztów pieczy zastępczej	5 435,49	4 745,07	690,42	114,55
Dochody rozliczane z urzędem administracji państwowej	1 686 268,06	1 639 552,34	46 715,72	102,85
- w tym z tytułu:				
zwrotu przez dłużników alimentacyjnych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od spłaconych nienależnie pobranych świadczeń	1 428 171,85	1 355 237,19	72 934,66	105,38
zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, wychowawczych, rozliczeń składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne	258 096,21	284 315,15	-26 218,94	90,78
Dochody rozliczane z Funduszem Pomocy Ukrainie	2 276,94	1 638,29	638,65	138,98
- w tym z tytułu:				
nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	0,00	1 191,01	-1 191,01	x
nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy	2 276,94	447,28	1 829,66	509,06
OGÓŁEM DOCHODY MOPS	3 207 825,44	2 874 158,80	333 666,64	111,61

Dochody związane z realizacją zadań ogółem wykazują tendencję wzrostową.

W 2024 roku uzyskano **dochód 3.207.825,44 zł - większy o:**

- 333.666,64 zł, tj. o 12% w stosunku do roku 2023 kiedy osiągnięto dochód w wysokości 2.874.158,80 zł.

Tendencja wzrostowa wynika w szczególności ze zwiększonej liczby osób korzystających odpłatnie z usług opiekuńczych i w Dziennym Domu Pobytu Senior+, ze wzrostu liczby osób bezdomnych wymagających schronienia (w szczególności w schroniskach z usługami opiekuńczymi) współfinansujących pobyt z własnych dochodów, wzrostu wartości współfinansowania pobytu w domach pomocy społecznej oraz skutecznej egzekucji administracyjnej nienależnie pobranych świadczeń.

Wystąpił spadek w zakresie dochodów w szczególności z tytułu kar umownych, odsetek bankowych, zwrotów nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych. Wysokość dochodów zależy od ilości stwierdzonych świadczeń nienależnie pobranych oraz możliwości odzyskania należności, a w przypadku odsetek bankowych od wielkości obrotów na koncie bankowym.

2. Wydatki

W roku 2024 Ośrodek na realizację zadań wydatkował łącznie **72.991.754,94 zł**.

Tabela nr 4. Struktura wydatków MOPS ze względu na źródła finansowania realizacji zadań w roku 2024.

Źródło finansowania	Kwota wydatków (w zł)	Udział procentowy w wydatkach ogółem
Środki własne Gminy-Miasto Stargard	31 100 760,65	42,61
Dotacje z budżetu państwa ogółem, w tym na realizację:	39 114 973,98	53,59
- zadań własnych	6 640 499,26	9,10
- zadań zleconych	32 474 474,72	44,49
Środki z państwowych funduszy celowych ogółem, w tym pochodzące z:	2 776 020,31	3,80
- Funduszu Pomocy Ukrainie	1 799 059,84	2,46
- Funduszu COVID	57 966,13	0,08
- PFRON	26 520,44	0,04
- Funduszu Solidarnościowego	892 473,90	1,22
RAZEM WYDATKI MOPS	72 991 754,94	100,00

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wydatków wg zadań i źródeł finansowania.

Wynika z niej, że największą pozycją budżetu jest realizacja wypłat świadczeń rodzinnych – 38% wartości wydatków oraz realizacja zadań pomocy społecznej - 25% wartości wydatków.

Pozostałe zadania stanowią łącznie 19%, a koszty obsługi wszystkich zadań stanowią 18% wartości wydatków.

Tabela nr 5. Struktura wydatków MOPS w roku 2024.

Wydatki	Ogółem 2024	Źródło finansowania			
		Środki własne	Dotacje z budżetu państwa na zadania własne	Dotacje z budżetu państwa na zadania zlecone	Udział procentowy w wydatkach ogółem
Pomoc społeczna	18 342 958,91	13 746 703,26	4 486 228,51	110 027,14	25,13%
Zasiłki celowe	173 665,74	173 665,74	0,00	0,00	
Zasiłki okresowe	409 185,02	0,00	409 185,02	0,00	
Zasiłki stałe	3 124 186,45	0,00	3 124 186,45	0,00	
Pogrzeby	31 839,56	31 839,56	0,00	0,00	
Schronienie	247 240,00	247 240,00	0,00	0,00	
Program osłonowy przeciwko wybranym typom chorób	0,00	0,00	0,00	0,00	
Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”	814 453,68	162 890,74	651 562,94	0,00	
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie lub częściowo ubezwłasnowolnioną	44 204,18	7 277,04	0,00	36 927,14	
Składki zdrowotne	301 294,10	0,00	301 294,10	0,00	
Domy pomocy społecznej	9 478 422,55	9 478 422,55	0,00	0,00	
Usługi opiekuńcze	3 645 367,63	3 645 367,63	0,00	0,00	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	73 100,00	0,00	0,00	73 100,00	
Dodatki mieszkaniowe, bony energetyczne	4 767 114,78	3 758 877,19	0,00	1 008 237,59	6,53%
Dodatek osłonowy	782 878,97	0,00	0,00	782 878,97	1,07%
Świadczenia rodzinne	27 825 652,14	0,00	0,00	27 825 652,14	38,12%
Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz zasiłki dla opiekuna	24 566 427,69	0,00	0,00	24 566 427,69	
Świadczenia "za życiem"	16 000,00	0,00	0,00	16 000,00	
Świadczenia wychowawcze	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00	
Składki emerytalno-rentowe	2 567 350,12	0,00	0,00	2 567 350,12	
Składki zdrowotne	625 874,33	0,00	0,00	625 874,33	
Fundusz alimentacyjny	1 777 085,42	0,00	0,00	1 777 085,42	2,43%
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	681 419,32	681 419,32	0,00	0,00	0,93%
Pozostałe zadania	3 133 141,20	2 939 412,95	160 838,25	32 890,00	4,29%
Stypendia	59 131,83	11 826,37	47 305,46	0,00	
Prace społecznie-użyteczne	36 846,40	36 846,40	0,00	0,00	
Pieczą zastępczą	2 849 830,75	2 849 830,75	0,00	0,00	
Decyzje o potwierdzeniu prawa do świadczeń zdrowotnych	32 890,00	0,00	0,00	32 890,00	
Program Korpus Wsparcia Seniora	93 363,88	26 679,88	66 684,00	0,00	
Projekt Bezpieczny Senior	43 003,85	2 150,19	40 853,66	0,00	
Inne projekty	10 580,58	10 580,58	0,00	0,00	
Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	7 493,91	1 498,78	5 995,13	0,00	
Obsługa administracyjna	12 897 673,78	9 966 537,82	1 993 432,50	937 703,46	17,67%
Ogółem środki budżetowe	70 207 924,52	31 092 950,54	6 640 499,26	32 474 474,72	96,19%

Środki z Funduszu Pomocy Ukrainie	1 799 059,84	0,00	212 671,03	1 586 388,81	2,46%
Zapewnienie schronienia i wyżywienia obywatelom Ukrainy korzystających z zakwaterowania zbiorowego	195 980,00	0,00	0,00	195 980,00	
Zapewnienie schronienia i wyżywienia obywatelom Ukrainy na terenie miasta	836 880,00	0,00	0,00	836 880,00	
Zasiłki okresowe	7 495,85	0,00	7 495,85	0,00	
Zasiłki stałe	183 349,09	0,00	183 349,09	0,00	
Posiłki dla dzieci	3 071,82	0,00	3 071,82	0,00	
Stypendia szkolne	1 986,26	0,00	1 986,26	0,00	
Wypłata jednorazowego świadczenia 300,00 zł	17 400,00	0,00	0,00	17 400,00	
Pomoc psychologiczna	64 950,50	0,00	0,00	64 950,50	
Świadczenia rodzinne	412 661,26	0,00	0,00	412 661,26	
Składki emerytalno-rentowe	33 467,64	0,00	0,00	33 467,64	
Składki zdrowotne	25 104,53	0,00	16 768,01	8 336,52	
Obsługa administracyjna	16 712,89	0,00	0,00	16 712,89	
Środki z funduszu COVID	57 966,13	0,00	0,00	57 966,13	0,08%
Refundacja podatku VAT za paliwo gazowe	56 829,56	0,00	0,00	56 829,56	
Obsługa administracyjna	1 136,57	0,00	0,00	1 136,57	
Środki z PFRON	34 330,55	7 810,11	26 520,44	0,00	0,05%
Program Dostępna przestrzeń publiczna	34 330,55	7 810,11	26 520,44	0,00	
Środki pozabudżetowe - Fundusz Solidarnościowy	892 473,90	0,00	892 473,90	0,00	1,22%
Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	582 598,08	0,00	582 598,08	0,00	
Program Opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania	309 875,82	0,00	309 875,82	0,00	
RAZEM WYDATKI MOPS	72 991 754,94	31 100 760,65	7 772 164,63	34 118 829,66	100,00%

Poniższy schemat przedstawia wydatki MOPS w podziale na poszczególne rodzaje działalności w 2024 r.

Schemat nr 1. Wydatki MOPS.

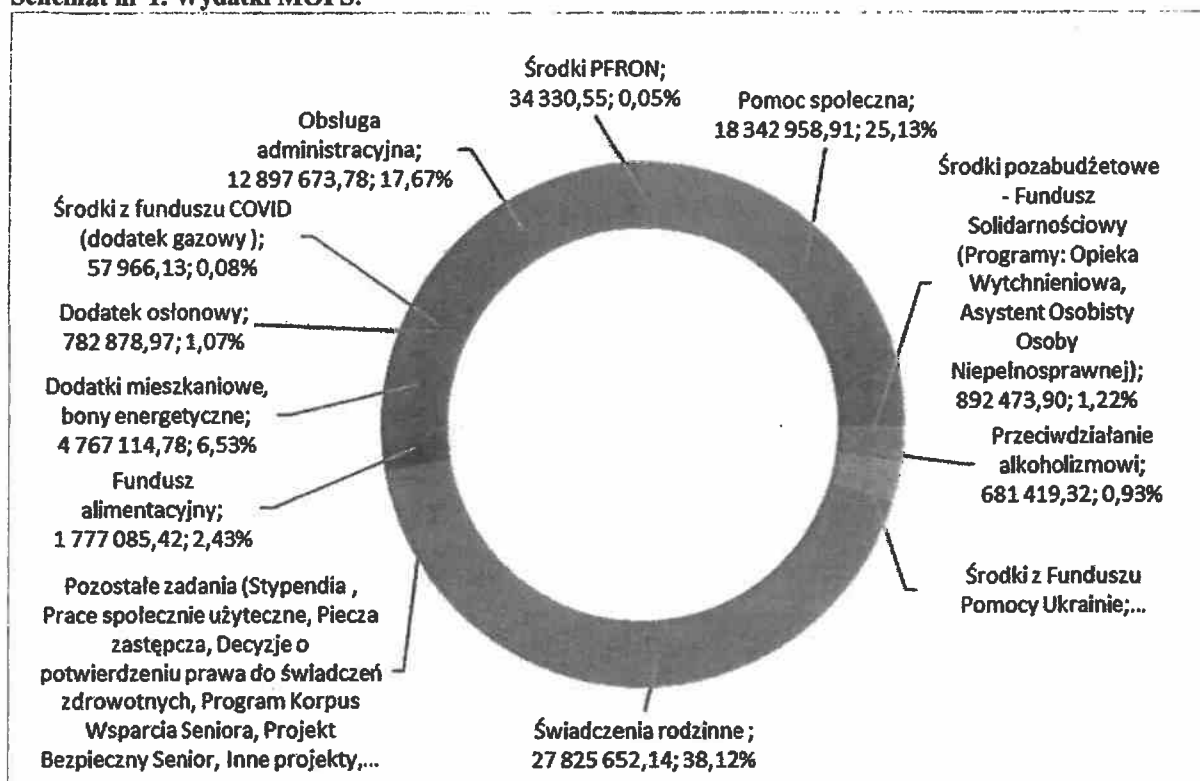

Tabela nr 6. Poziom wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2024–2023.

Wydatki	Ogółem 2024	Ogółem 2023	Różnica	% wykonania 2024/2023
Pomoc społeczna	18 342 958,91	14 506 723,58	3 836 235,33	126,44%
Zasiłki celowe	173 665,74	224 443,11	-50 777,37	77,38%
Zasiłki okresowe	409 185,02	515 192,68	-106 007,66	79,42%
Zasiłki stałe	3 124 186,45	2 346 140,39	778 046,06	133,16%
Pogrzeby	31 839,56	31 900,84	-61,28	99,81%
Schronienie	247 240,00	231 540,10	15 699,90	106,78%
Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie żywienia”	814 453,68	739 590,03	74 863,65	110,12%
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	44 204,18	38 310,75	5 893,43	115,38%
Składki zdrowotne	301 294,10	206 090,41	95 203,69	146,20%
Domy pomocy społecznej	9 478 422,55	7 238 137,87	2 240 284,68	130,95%
Usługi opiekuńcze	3 645 367,63	2 885 622,80	759 744,83	126,33%
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	73 100,00	49 754,60	23 345,40	146,92%
Dodatki mieszkaniowe, bony energetyczne*	4 767 114,78	3 523 406,28	1 243 708,50	135,30%
Dodatek osłonowy	782 878,97	1 173,92	781 705,05	66689,29%
Świadczenia rodzinne	27 825 652,14	23 437 575,26	4 388 076,88	118,72%
Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz zasiłki dla opiekuna	24 566 427,69	20 700 982,47	3 865 445,22	118,67%
Świadczenia „za życiem”	16 000,00	8 000,00	8 000,00	200,00%
Świadczenia wychowawcze.	50 000,00	149 247,88	-99 247,88	33,50%
Składki emerytalno-rentowe	2 567 350,12	2 063 104,73	504 245,39	124,44%

Składki zdrowotne	625 874,33	516 240,18	109 634,15	121,24%
Fundusz alimentacyjny	1 777 085,42	1 812 053,09	-34 967,67	98,07%
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	681 419,32	717 690,40	-36 271,08	94,95%
Pozostałe zadania	16 030 814,98	13 155 601,63	2 875 213,35	121,86%
Stypendia	59 131,83	77 442,94	-18 311,11	76,36%
Prace społecznie użyteczne	36 846,40	41 592,20	-4 745,80	88,59%
Pieczą zastępczą	2 349 830,75	2 339 318,31	510 512,44	121,82%
Decyzje o potwierdzeniu prawa do świadczeń zdrowotnych	32 890,00	34 190,00	-1 300,00	96,20%
Program opieka wytnieniowa w miejscu zamieszkania	0,00	170 053,60	-170 053,60	x
Program Korpus Wsparcia Seniora	93 363,88	19 765,20	73 598,68	472,36%
Projekt Bezpieczny Senior	43 003,85	0,00	43 003,85	x
Inne projekty	10 580,58	8 348,10	2 232,48	126,74%
Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	7 493,91	0,00	7 493,91	x
Obsługa administracyjna	12 897 673,78	10 464 891,28	2 432 782,50	123,25%
Ogółem środki budżetowe	70 207 924,52	57 154 224,16	13 053 700,36	122,84%
Środki z Funduszu Pomocy Ukrainie	1 799 059,84	2 023 279,40	-224 219,56	88,92%
Zapewnienie schronienia i wyżywienia obywatelom Ukrainy korzystających z zakwaterowania zbiorowego	195 980,00	139 580,00	56 400,00	140,41%
Zapewnienie schronienia i wyżywienia obywatelom Ukrainy na terenie miasta	836 880,00	1 218 280,00	-381 400,00	68,69%
Zasiłki okresowe	7 495,85	23 540,41	-16 044,56	31,84%
Zasiłki stałe	183 349,09	58 482,70	124 866,39	313,51%
Posiłki dla dzieci	3 071,82	18 482,69	-15 410,87	16,62%
Stypendia szkolne	1 986,26	3 819,33	-1 833,07	52,01%
Wypłata jednorazowego świadczenia 300,00 zł	17 400,00	50 400,00	-33 000,00	34,52%
Pomoc psychologiczna	64 950,50	68 156,86	-3 206,36	95,30%
Świadczenia rodzinne	412 661,26	391 807,54	20 853,72	105,32%
Składki emerytalno-rentowe	33 467,64	17 805,65	15 661,99	187,96%
Składki zdrowotne	25 104,53	13 619,93	11 484,60	184,32%
Obsługa administracyjna	16 712,89	19 304,29	-2 591,40	86,58%
Środki z funduszu COVID	57 966,13	197 446,15	-139 480,02	29,36%
Dodatek węglowy	0,00	42 000,00	-42 000,00	x
Dodatek grzewczy – dodatek do innych źródeł ciepła	0,00	30 000,00	-30 000,00	x
Dodatek elektryczny	0,00	63 500,00	-63 500,00	x
Refundacja podatku VAT za paliwo gazowe	56 829,56	25 623,19	31 206,37	221,79%
Program Korpus Wsparcia Seniora	0,00	33 100,50	-33 100,50	x
Obsługa administracyjna	1 136,57	3 222,46	-2 085,89	35,27%
Środki z PFRON	34 330,55	0,00	34 330,55	x
Program Dostępna przestrzeń publiczna	34 330,55	0,00	34 330,55	x

Środki pozabudżetowe - Fundusz Solidarnościowy	892 473,90	232 961,15	659 512,75	383,10%
Program Opieka wytnieniowa w miejscu zamieszkania	309 875,82	0,00	309 875,82	x
Program Opieka wytnieniowa całodobowa	0,00	3 616,74	-3 616,74	x
Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	582 598,08	229 344,41	353 253,67	254,03%
RAZEM WYDATKI MOPS	72 991 754,94	59 607 910,86	13 383 844,08	122,45%

* W 2024 r. realizowano nowe zadanie polegające na przyznawaniu bonów energetycznych.

Na podstawie analizy porównawczej poziomu wydatków w latach 2024 – 2023 stwierdzić należy, że w stosunku do roku 2023 wydatki Ośrodka ogółem wzrosły o 13.383.844,08 zł, tj. o 22%.

Poniższe poszczególne zadania wykazały wyższe amplitudy zmian wartościowych:

1. Spadek wydatków w stosunku do 2023 roku dotyczył w szczególności n/w zadań:

- Realizacji świadczeń na rzecz obywateli Ukrainy – o 224.219,56 zł, tj. o 11% z uwagi na zmiany prawne i ograniczenie niektórych form pomocy oraz zmniejszenie liczby osób korzystających ze wsparcia;
- Działań finansowanych z funduszu COVID – o 139.480,02 zł, tj. o 71% z uwagi na wygaszenie wypłat niektórych świadczeń;
- Fundusz alimentacyjny - spadek o 34.967,67 zł, tj. o 2% - z powodu zmniejszenia ilości świadczeniobiorców i tym samym wysokości wypłaconych świadczeń, co spowodowane jest głównie niskim kryterium dochodowym (w wysokości 1209,00 zł na osobę w rodzinie obowiązującym od 01.10.2023 r.) w stosunku do najniższego wynagrodzenia (podniesionego w IV kwartale 2024 r.).

2. Wzrost wydatków w stosunku do 2023 roku dotyczył w szczególności n/w zadań:

- Wydatki na pomoc społeczną – wzrost o 3.836.235,33 zł, tj. o 26%, który dotyczył wszystkich zadań z wyjątkiem zasiłków celowych i zasiłków okresowych;
- Dodatki mieszkaniowe, bony energetyczne – wzrost o 1.243.708,50 zł, tj. o 35%, w szczególności w związku z realizacją nowego zadania zleconego finansowanego z budżetu państwa – wypłatą bonów energetycznych;
- Dodatek osłonowy – wzrost o 781.705,05 zł z uwagi na główną realizację zadania w 2024 r.;
- Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz zasiłki dla opiekuna - wzrost o 4.388.076,88 zł, tj. o 19% - na skutek zwiększenia przede wszystkim wysokości wypłacanego świadczenia pielęgnacyjnego;
- Piecza zastępcza - wzrost o 510.512,44 zł, tj. o 22% - ze względu na wzrost miesięcznych kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej oraz wzrost ilości dzieci umieszczonych w pieczy;
- Korpus Wsparcia Seniora - wzrost o 40.498,18 zł, tj. o 77% z uwagi na zwiększenie liczby osób korzystających ze wsparcia;
- Koszty obsługi administracyjnej - wzrost o 2.432.782,52 zł, tj. o 23% - w związku ze wzrostem cen materiałów i usług związanych z utrzymaniem Ośrodka, regulacją wynagrodzeń dla pracowników oraz wypłatami dodatków motywacyjnych w związku z ustanowionymi programami rządowymi.

W roku 2024 kolejny raz zaistniała sytuacja braku chętnych do skorzystania z Programu osłonowego z zakresu pomocy osobom zagrożonym na wybrane typy chorób zgodnie z nadal obowiązującą Uchwałą nr XXVIII/307/09 Rady Miejskiej w Stargardzie (zmienioną Uchwałą Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim Nr XXXVI/389/09 z dnia 24.11.2009 r.). W ramach programu można było bezpłatnie lub częściowo odpłatnie skorzystać ze szczepień przeciwko grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, rakowi szyjki macicy.

Skala zmian w wysokościach wydatków na poszczególne zadania podyktowana jest wysoką dynamiką działań prowadzonych przez Ośrodek. Opisy powyższych zadań, zawierające m.in. rozszerzone uzasadnienia zaistniałych zmian zawarte są w kolejnych częściach sprawozdania.

III. POMOC SPOŁECZNA.

1. Informacje ogólne.

Organizację, zadania, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Trudna sytuacja życiowa (m.in. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych w oparciu o próg interwencji socjalnej warunkują prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej w 2024 r. był dochód netto nie przekraczający kwoty 776 zł, natomiast dla osoby w rodzinie - kwoty 600 zł.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, natomiast tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

Pracownicy MOPS realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia, ściśle współpracowali z wieloma instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi.

2. Rodziny objęte pomocą społeczną.

2.1. Typy rodzin i powody przyznania pomocy.

W 2024 r. ogółem pomocą społeczną (łącznie z obywatelami Ukrainy) objęto 1.421 rodzin i 2.178 osób w tych rodzinach (w roku 2023 - 1.815 rodzin i 3.505 osób w tych rodzinach).

Typy rodzin objętych pomocą społeczną i liczbę osób w rodzinach w latach 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2024-2022.

Typy rodzin	2024				2023				2022			
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z Ukrainy	Liczba osób w rodzinie z Ukrainy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z Ukrainy	Liczba osób w rodzinie z Ukrainy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z Ukrainy	Liczba osób w rodzinie z Ukrainy
Rodziny ogółem, w tym o liczbie osób:	1.372	2.103	49	75	1.764	3.393	51	112	1.598	2.743	75	200
1	1.035	1.035	34	34	879	879	22	22	1.058	1.058	11	11
2	147	294	5	10	373	746	9	18	239	478	22	44
3	78	234	9	27	372	1.116	12	36	115	345	28	84
4	58	232	1	4	85	340	6	24	109	436	10	40
5	27	135	0	0	29	145	1	5	52	260	3	15
6 i więcej	27	173	0	0	26	167	1	7	25	166	1	6
rodziny z dziećmi	219	798	11	31	222	811	27	85	262	952	59	178
rodziny niepełne	108	323	5	12	121	389	18	50	140	430	26	71
rodziny emerytów i rencistów	457	568	35	43	324	422	23	37	309	407	12	24

W stosunku do 2023 r. zmniejszyła się o 392, tj. o 22% liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz liczba osób w tych rodzinach o 1290, tj. o 38%.

Podkreślić należy, że w stosunku do roku 2023 znacząco wzrosła liczba rodzin:

- jednoosobowych: o 156, tj. o 18%,
- emerytów i rencistów: o 133, tj. o 41%.

Niższy wzrost odnotowany został również w przypadku rodzin składających się z 6 osób i więcej: o 1, tj. o 4% w stosunku do roku 2023.

Natomiast wystąpił w stosunku do roku 2023 duży spadek liczby rodzin wieloosobowych, w tym:

- dwuosobowych: o 226, tj. o 61%,
- trzyosobowych: o 294, tj. o 79%,
- czteroosobowych: o 27, tj. o 32%.

Niższy spadek odnotowany został również w przypadku rodzin:

- niepełnych: o 13, tj. o 11%,
- z dziećmi: o 3, tj. o 1%,
- pięcioosobowych: o 2, tj. o 7%.

Powyższe zmiany mogą wynikać z faktu, że wieloosobowe gospodarstwa domowe wykazują się większą samodzielnością finansową i coraz rzadziej korzystają z pomocy społecznej. Wpływ na to ma również Program „Rodzina 800+”.

Przeciętna liczba osób w rodzinie: 1,53 w 2024 r. (1,92 w 2023 r.). W stosunku do wcześniejszego okresu liczba ta zmniejsza się znacząco.

Z uwagi na nadal trwający konflikt zbrojny w Ukrainie w 2024 roku tut. Ośrodek przyznawał pomoc społeczną także rodzinom pochodzącym z Ukrainy. W roku 2024 z pomocy społecznej skorzystało łącznie 49 takich rodzin (75 osób w tych rodzinach), natomiast w 2023 roku 51 takich rodzin (112 osób w tych rodzinach).

Głównymi powodami przyznania pomocy rodzinom pochodzącym z Ukrainy było: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 8. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w latach 2024-2022.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2024				2023				2022			
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z Ukrainy	Liczba osób w rodzinie z Ukrainy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z Ukrainy	Liczba osób w rodzinie z Ukrainy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z Ukrainy	Liczba osób w rodzinie z Ukrainy
Ubóstwo	650	947	40	57	684	1080	43	89	767	1239	28	73
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0
Bezdomność	128	138	1	3	144	154	2	4	143	154	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	33	141	3	9	40	173	2	6	35	144	2	8
Bezrobocie	169	322	1	3	202	421	4	8	217	432	3	9
Niepelnosprawność	643	860	3	7	568	781	2	2	635	878	2	2
Długotrwała lub ciężka choroba	932	1194	31	34	802	1058	21	37	882	1195	11	26
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	121	381	4	11	156	556	8	28	185	621	9	30
- rodziny niepełne	63	198	3	7	103	332	7	21	126	389	7	20
- rodziny wielodzietne	18	103	1	4	37	198	1	7	43	226	2	10
Przemoc w rodzinie	31	73	1	3	25	75	0	0	15	47	0	0
Alkoholizm	29	38	0	0	33	39	0	0	45	54	0	0

Narkomania	12	14	0	0	10	13	0	0	8	9	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	22	34	0	0	31	31	0	0	29	32	0	0
Zdarzenia losowe	1	1	0	0	0	0	0	0	16	39	2	4
Sytuacje kryzysowe	3	6	3	6	6	18	18	48	2	7	12	33

W powyższych tabelach uwzględnione są rodziny/osoby, które korzystały z pomocy w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i inne działania związane z pomocą społeczną.

Tabele nie uwzględniają rodzin, które nie korzystały z pomocy społecznej, a jedynie z pomocy wynikającej, np. z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych czy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W stosunku do 2023 r. stwierdza się **spadek** liczby rodzin korzystających z różnych form pomocy z powodu:

- ubóstwa o 34,
- bezdomności o 16,
- potrzeby ochrony macierzyństwa o 7,
- bezrobocia o 33,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego o 35,
- alkoholizmu o 4,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego o 9,
- sytuacji kryzysowych o 3.

W stosunku do 2023 r. stwierdza się **wzrost** liczby rodzin korzystających z powodu:

- niepełnosprawności o 75,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby o 130,
- przemocy w rodzinie o 6,
- narkomanii o 2,
- zdarzeń losowych o 1.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie na dzień 31 grudnia 2024 r. zarejestrowane były 2550 osoby (2685 osoby w 2023 r.).

Wskaźnik bezrobocia wynosił 3,7% (4,2% w 2023 r.).

2.2. Wydatki na pomoc społeczną.

Strukturę wydatków na realizację zadań własnych i zleconych wynikających z ustawy o pomocy społecznej w latach 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Struktura wydatków – zadania własne i zlecone w latach 2024-2022.

Formy pomocy	2024		2023		2022	
	Liczba rodzin	Kwota w zł	Liczba rodzin	Kwota w zł	Liczba rodzin	Kwota w zł
Usługi opiekuńcze	242	3 645 367,63	259	2 885 622,80	221	2 684 537,19
Specjalistyczne usługi opiekuńcze*	8	73 100,00	6	49 754,60	6	57 525,97
Oplaty za domy pomocy społecznej	195	9 478 422,55	168	7 238 137,87	160	6 186 016,54
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	395	301 294,10	418	206 090,41	466	242 182,70
<i>Składki na ubezpieczenia zdrowotne dla obywateli Ukrainy</i>	35	16 768,01	25	7 646,99	19	3 994,86
Sprawienie pogrzebu	12	31 839,56	10	31 900,84	14	42 041,95
Posiłek w szkole i w domu**, w tym:	934	814 453,68	1095	739 590,03	1100	595 112,41
posiłek dla dzieci i młodzieży,	100	160 058,73	130	169 310,74	110	88 752,81
<i>w tym posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla dzieci obywateli Ukrainy**</i>	3	2 584,92	10	11 436,18	0	0,00
<i>Posiłki dla dzieci – obywateli Ukrainy – fin. z Funduszu Pomocy Ukrainie**</i>	2	3 071,82	20	18 482,69	130	49 032,09
Zasiłki stałe	378	3 124 186,45	397	2 346 140,39	425	2 578 163,53
<i>Zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy</i>	35	183 349,09	20	58 482,70	14	25 608,31
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	274	409 185,02	331	515 192,68	359	541 272,81
- z powodu bezrobocia	83	106 708,00	122	163 432,00	123	163 720,00
- z powodu długotrwałej choroby	121	187 993,00	126	190 766,00	128	203 211,00
- z powodu niepełnosprawności	22	21 405,00	41	60 393,00	38	58 957,00
<i>Zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy</i>	8	7 495,85	16	23 540,41	42	40 397,76
Zasiłki celowe ogółem, w tym:	253	173 665,74	320	224 443,11	331	154 386,79
w formie specjalnych zasiłków celowych	138	61 974,41	49	20 747,91	50	17 541,15
- na ubranie	39	3 560,00	113	9 210,00	115	7 560,00
- na leki i leczenie	91	33 648,96	127	50 161,46	118	42 573,54
- na drobne remonty	0	0,00	1	64,98	0	0,00
- na opał	127	112 870,00	143	128 700,00	149	57 820,00
- na gaz	11	1 213,00	17	3 140,21	13	1 981,70
- na energię elektryczną	12	2 466,52	18	3 358,89	15	2 837,90
- na sprzęt domowy	2	348,96	0	0,00	2	400,00
- na zdarzenia losowe	1	400,00	0	0,00	2	6 200,00
- zasiłki na inne cele	71	7 441,00	133	14 260,79	142	15 411,10
- na żywność i posiłki	23	11 722,30	26	14 105,16	39	15 865,95
- na dofinansowanie do schronienia	0	0,00	0	0,00	2	3 736,60
<i>- w tym zasiłki celowe dla obywateli Ukrainy</i>	0	0,00	6	1 441,62	x	0,00

Schronienie w schroniskach, w tym:	11	247 240,00	16	231 540,10	19	199 638,14
- z usługami opiekuńczymi	9	231 320,00	7	111 668,00	11	127 914,00
<i>Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobą dorosłą częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolnioną</i>	5	44 204,18	3	38 310,75	3	32 538,90
Razem	1 108	18 553 643,68	1 063	14 614 876,37	1 165	13 432 449,95
<i>w tym pomoc przyznana dla obywateli Ukrainy ogółem</i>	49	213 269,69	51	121 030,59	75	119 033,02

* W tabeli ujęto specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone przez MOPS w Stargardzie. W ramach zadań zleconych MOPS w Stargardzie uczestniczy również w zadaniu realizowanym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Stargardzie, w zakresie wydawania decyzji administracyjnych oraz przeprowadzania wywiadów środowiskowych dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez ww. Stowarzyszenie w mieszkalnictwie wspomagającym. W 2024 r. taką formą pomocy objęto 33 osoby (w 2023 r. i 2022 r. również 33 osoby).

** Ze względu na możliwości techniczne wykazano liczbę osób objętych programem.

W 2024 r. w stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost o 3.938.767,31 zł, tj. o 27% wydatków ogółem na realizację wszystkich zadań wyszczególnionych w tabeli nr 9.

W 2024 r. w stosunku do roku 2023 wzrost wydatków wystąpił w najwyższym stopniu w pozycjach:

- usługi opiekuńcze o 759.744,83 zł, tj. o 26%,
- opłaty za domy pomocy społecznej o 2.240.284,68 zł, tj. o 31%,
- Składki na ubezpieczenie zdrowotne (wraz ze składkami dla obywateli Ukrainy) o 104.324,71 zł, tj. o 49%,
- „Posiłek w szkole i w domu” (w tym dla dzieci z Ukrainy) o 74.863,65 zł, tj. o 10%,
- zasiłki stałe (wraz z zasiłkami dla obywateli Ukrainy) o 902.912,45 zł, tj. o 38%,
- schronienie w schroniskach o 15.699,90 zł, tj. o 7% - w tym w schroniskach z usługami opiekuńczymi o 119.652,00 zł, tj. o 107%,
- specjalne zasiłki celowe o 41.226,50 zł, tj. o 199%.

Wzrost wydatków związanych z zabezpieczeniem potrzeb mieszkańców miasta w zakresie sprawowania opieki nad osobą starszą, niepełnosprawną, zależną w miejscu jej zamieszkania i instytucjonalnej, spowodowany jest przede wszystkim wzrostem kosztów pracy opiekunek zatrudnionych w MOPS (podwyżka wynagrodzeń) oraz miesięcznych kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej.

Wzrost wydatków na składki zdrowotne wynika w głównej mierze ze wzrostu wysokości świadczenia w postaci zasiłku stałego od którego odprowadzana jest składka zdrowotna. Wzrost wydatków na program „Posiłek w szkole i w domu” jest spowodowany wzrostem cen żywności, w tym odpłatności za ciepłe posiłki. W stosunku do roku 2023 odpłatność za ciepły posiłek wzrosła o 11%, natomiast średnia kwota przyznawanego zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wzrosła o 23%.

Wzrost wydatków na zasiłki stałe wynikał ze wzrostu wysokości świadczenia wprowadzonego zmianą do ustawy o pomocy społecznej.

Wzrost wydatków w zakresie kosztów schronienia w schroniskach wynikał ze zwiększenia wysokości opłat pobieranych przez podmioty prowadzące schroniska w ramach umów zawartych przez MOPS w 2024 r., dotyczy to schronisk z usługami opiekuńczymi.

Wzrost wydatków na zasiłki specjalne celowe wynikał z konieczności dodatkowego wsparcia osób otrzymujących zasiłki stałe, które to osoby przekraczały kryterium dochodowe otrzymując zasiłek stały w maksymalnej wysokości (w latach poprzednich zasiłek stały był zawsze niższy od kryterium dochodowego w pomocy społecznej).

Spadek wydatków w roku 2024 w stosunku do roku 2023 nastąpił w najwyższym stopniu w pozycjach:

- zasiłki okresowe (wraz z zasiłkami dla obywateli Ukrainy) o 122.052,22 zł, tj. o 23%,
- zasiłki celowe o 50.777,37 zł, tj. o 23%.

Spadek wydatków w zakresie świadczeń z pomocy społecznej, takich jak: zasiłki okresowe i celowe, spowodowany jest stosunkowo niskimi kryteriami dochodowymi w pomocy społecznej. Niemniej obserwuje się też pozytywny trend zwiększającej się samodzielności ekonomicznej rodzin, zwłaszcza rodzin z dziećmi, będącej w znaczącym stopniu, podobnie jak w roku ubiegłym stosunkowo niskim bezrobociem. Pozytywny wpływ mają również programy rządowe skierowane do tej grupy odbiorców.

3. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.

3.1. Zasiłki stałe.

Zasiłek stały w roku 2024 przysługiwał:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 776 zł (tak samo w latach 2022-2023),
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 600 zł,
- kwota zasiłku nie mogła być wyższa niż 1000 zł miesięcznie i niższa niż 100 zł miesięcznie (w latach 2022-2023 nie wyższa niż 719 zł miesięcznie i niższa niż 30 zł miesięcznie).

Z poniższej tabeli wynika, że łącznie zasiłki stałe w 2024 r. otrzymały osoby w 413 rodzinach, w tym 377 osoby samotne i 36 osób pozostających w rodzinie. Kwota wydatków łącznie wyniosła 3.307.535,54 zł (w 2023 r. otrzymały osoby w 417 rodzinach, w tym 378 osób samotnych i 41 osób pozostających w rodzinie, łączna kwota wydatków wyniosła 2.404.623,09 zł).

W 2024 r. z pomocy w formie zasiłków stałych skorzystało ogółem 378 rodzin (bez obywateli Ukrainy) - w porównaniu do roku 2023 (397 rodzin) wystąpił spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki stałe o 19 rodzin, tj. o 5%.

Wzrosły natomiast wydatki na zasiłki stałe o 778.046,06 zł, tj. o 33%. Wzrost wydatków na tę formę pomocy wynika z wzrostu wysokości zasiłku stałego w roku 2024 wprowadzonego zmianą do ustawy o pomocy społecznej.

Wzrosła średniomiesięczna kwota zasiłku dla osób samotnych o 207,13 zł, tj. o 34%. Natomiast dla osób w rodzinie kwota zasiłku wzrosła o 163,12 zł, tj. o 66%.

Zasiłki stałe były finansowane w 100% z dotacji z budżetu państwa.

Dodatkowo w 2024 roku przyznano i wypłacono zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy, które zostały sfinansowane w ramach Funduszu Pomocy Ukrainie. Pomoc tę otrzymało łącznie 35 osób, a wydatki na zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy wyniosły łącznie 183.349,09 zł - 304 świadczenia (w 2023 r., pomoc tę otrzymało 20 osób, wydatki wyniosły 58.482,70 zł - 164 świadczenia).

Tabela nr 10. Zasiłki stałe w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba			Kwota wydatków (w zł)			Średnia kwota zasiłku miesięcznie (w zł)		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Rodziny ogółem, w tym:									
osoby samotne	378*	397*	425*	3.124.186,45	2.346.140,39	2.578.163,53	x	x	x
osoby pozostające w rodzinie	34	37	50	104.965,45	87.076,39	144.291,53	410,50	247,38	275,36
Obywatele Ukrainy, w tym:									
osoby samotne	35	20	14	183.349,09	58.482,70	25.608,31	x	x	x
osoby pozostające w rodzinie	33	16	8	179.614,33	48.659,60	16.684,20	945,34	389,28	362,70
osoby samotne	2	4	6	3.734,76	9.823,10	8.924,11	266,77	251,87	356,96

* są rodziny w których 2 osoby pobierają zasiłek stały

3.2. Zasiłki okresowe.

Zasiłek okresowy przysługiwał w roku 2024 w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - 776 zł,
- rodzinie, której dochód był niższy od kryterium dochodowego rodziny - 600 zł x liczba członków rodziny.

Wysokość zasiłku okresowego ustalało się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie mogła być wyższa niż 600 zł miesięcznie,
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Dotyczy to sytuacji, gdy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Tabela nr 6. Zasiłki okresowe w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin	274	331	360	-57	-17,22	-86	-23,89
Kwota ogółem	409.185,02	515.192,68	541.272,81	-106.007,66	-20,58	-132.087,79	-24,40
Obywatele Ukrainy – liczba rodzin	8	16	42	-8	-50,00	-34	-80,95
Obywatele Ukrainy – kwota ogółem	7.495,85	23.540,41	40.397,76	-16.044,56	-68,16	-32.901,91	-81,44

W porównaniu do lat poprzednich spadła zarówno liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłków okresowych, jak i kwoty wydatków ogółem.

W 2024 r. na wypłatę zasiłków okresowych wydatkowano kwotę **409.185,02 zł**, która pochodziła w całości z dotacji z budżetu państwa (515.192,68 zł w 2023 r. również z dotacji z budżetu państwa).

Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2024 r. wyniosła **394,95 zł** (w 2023 r. 383,04 zł).

Dodatkowo w 2024 roku przyznano i wypłacono zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy, które zostały sfinansowane w ramach Funduszu Pomocy Ukrainie. Pomoc tę otrzymało łącznie 8 rodzin, wydatki na zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy wyniosły łącznie **7.495,85 zł** (13 świadczeń). W stosunku do roku 2023 r. liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy zmalała o 8, tj. o 50%, a wydatki spadły o kwotę **16.044,56 zł**, tj. o 68%.

Średnia wysokość zasiłku okresowego dla obywateli Ukrainy w 2024 r. wyniosła **576,60 zł** (w 2023 r. 547,45 zł).

Łącznie zasiłki okresowe w 2024 r. otrzymały 282 środowiska rodzinne (347 w 2023 r.). Kwota wydatków łącznie wyniosła 416.680,87 zł (538.733,09 zł w 2023 r.).

3.3. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Tabela nr 12. Zasilki celowe i specjalne zasilki celowe w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin korzystających z zasilków celowych	253	320	331	-67	-20,94	-78	-23,56
w tym: ze specjalnych zasilków celowych	138	49	50	89	181,63	88	176,00
Kwota ogółem wydatków na zasilki celowe	173.665,74	223.001,49	154.386,79	-49.335,75	-22,12	19.278,95	12,49
w tym: na specjalne zasilki celowe	61.974,41	20.747,91	17.541,15	41.226,50	198,70	44.433,26	253,31
<i>Obywatele Ukrainy – liczba rodzin</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>x</i>	<i>-6</i>	<i>-100,00</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
<i>Obywatele Ukrainy – kwota ogółem</i>	<i>0</i>	<i>1.441,62</i>	<i>x</i>	<i>-1.441,62</i>	<i>-100,00</i>	<i>x</i>	<i>x</i>

W 2024 r. wystąpił spadek liczby rodzin korzystających z zasilków celowych oraz wydatków na przyznane świadczenia w stosunku do 2023 r.: o 67 rodziny, tj. o 21% oraz 49.335,75 zł, tj. o 22%.

Wystąpił jednak znaczący wzrost w zakresie przyznawania rodzinom specjalnych zasilków celowych w stosunku do 2023 r.: o 89 rodzin, tj. o 182% oraz 41.226,50 zł, tj. o 199%.

W zakresie wydatków na zasilki celowe nastąpił wzrost w stosunku do 2023 r. na:

- sprzęt domowy o 343,96 zł, tj. 100% (o 2 rodziny, tj. 100%),
- zdarzenia losowe o 400,00 zł, tj. 100% (o 1 rodzinę, tj. 100%).

W zakresie wydatków na zasilki celowe nastąpił spadek w stosunku do 2023 r. na:

- ubranie o 5.650,00 zł, tj. 61%, (o 74 rodziny, tj. 65%),
- leki i leczenie o 16.512,50 zł, tj. o 33% (o 36 rodzin, tj. 28%),
- drobne remonty o 64,98 zł, tj. o 100% (o 1 rodzinę, tj. 100,00%),
- opał o 15.830,00 zł, tj. 12% (o 16 rodzin, tj. 11%),
- gaz o 1.927,21 zł, tj. 61% (o 6 rodzin, tj. 35%),
- energia elektryczna o 892,37 zł, tj. 27% (o 6 rodzin, tj. 33%),
- zasilki na inne cele o 6.819,79 zł, tj. 48% (o 63 rodziny, tj. 47%),
- żywność i posiłki o 2.382,86 zł, tj. 17% (o 3 rodziny, tj. 12%),

Średnia wysokość zasilku celowego w 2024 r. wyniosła 333,98 zł (187,11 zł w 2023 r.).

Łącznie zasilki celowe w 2023 r. otrzymały 253 środowiska rodzinne (326 w 2023 r. – wraz z obywatelami Ukrainy).

Kwota wydatków łącznie wyniosła 173.665,74 zł (225.884,73 zł w 2023 r. – wraz z kwotami zasilków dla rodzin pochodzących z Ukrainy).

3.4. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

W oparciu o art. 53a ustawy o pomocy społecznej MOPS wypłacił wynagrodzenie 4 opiekunom (za 5 podopiecznych) w łącznej kwocie 44.204,18 zł za sprawowanie opieki

nad osobą dorosłą ubezwłasnowolnioną częściowo lub całkowicie (w 2023 r. 38.310,75 zł – 3 opiekunom).

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia, a jego wysokość ustalana jest przez sąd.

4. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej.

4.1. Posiłek.

Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić (art. 48 b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej). Posiłki przyznane dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole mogą być realizowane w formie ich zakupu.

Dożywianie w szkołach i wypłata zasiłków na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku realizowane były w 2024 r. w oparciu o Uchwałę NR LVII/568/2023 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 28 listopada 2023 r. w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego rządowego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028, o którym mowa w pkt. 5.1 niniejszego sprawozdania. Posiłki były również finansowane z Funduszu Pomocy Ukrainie dla dzieci obywateli Ukrainy.

4.2. Ubranie.

Osobie potrzebującej zapewnia się niezbędne ubranie, którego jest pozbawiona. MOPS nie dysponuje magazynem z odzieżą używaną. W Ośrodku znajdują się natomiast pojemniki, do których można przekazywać ubrania, a osoby potrzebujące wybierają asortyment im przydatny. W tym zakresie nie jest prowadzona ewidencja.

W przypadku gdy występuje brak odpowiedniego ubrania, osoby kierowane są do organizacji pozarządowych lub otrzymują pomoc finansową na jego zakup.

Tabela nr 7. Pomoc finansowa na zakup ubrania w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba rodzin	39	113	116
Średnia kwota zasiłku (w zł)	82,79	66,26	48,77
Wydatki ogółem (w zł)	3 560,00	9 210,00	7 560,00

4.3. Schronienie.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie miasta Stargard pomoc osobom bezdomnym świadczona była przez:

1) Centrum Socjalne Caritas w Stargardzie w zakresie:

a) wydawania posiłków,

b) udzielania schronienia w:

- schronisku dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Krasieńskiego 10 – 36 miejsc,
- gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia przy ul. Krasieńskiego 19 – 35 miejsc,

- ogrzewalni dla osób bezdomnych (także osób będących pod wpływem alkoholu nie wymagających leczenia szpitalnego i nieagresywnych) przy ul. Krasieńskiego 10 – 8 miejsc (w przypadku niskich temperatur zwiększa się liczbę miejsc nawet do ponad 20),
- noclegowni dla osób bezdomnych przy ul. Krasieńskiego 10 A – 49 miejsc,
- 2) **Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi** przy ul. Okulickiego 3 w zakresie:
 - a) udzielania posiłków,
 - b) wydawania suchego prowiantu,
 - c) udzielania schronienia dla mężczyzn, kobiet i dzieci – 42 miejsca (w tym 2 interwencyjne),
- 3) **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** w zakresie:
 - a) działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania różnorodnych form pomocy społecznej, w tym schronienia na terenie miasta, województwa oraz poza jego terenem,
 - b) poradnictwa w sprawach, m. in. mieszkaniowych, leczenia, w tym odwykowego, załatwiania spraw urzędowych, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
 - c) pracy socjalnej skierowanej do osób przebywających w schroniskach, noclegowni, altanach ogrodowych i innych miejscach pobytu polegającej, m. in. na:
 - pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności,
 - pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalnych lub rentowych,
 - reprezentowaniu i pośredniczeniu w załatwianiu spraw urzędowych,
 - aktywizowaniu i wspieraniu w utrzymaniu higieny osobistej, trzeźwości, ubioru odpowiedniego do pory roku, poszukiwaniu lub utrzymaniu pracy,
 - kontaktowaniu ze specjalistami (prawnik, terapeuta, doradca zawodowy, pracownik ds. kadr, przedstawiciel TBS) w celu zdobycia ogólnej wiedzy z zakresu możliwości poprawy sytuacji osób bezdomnych,
 - d) udzielania pomocy: pieniężnej - zasiłki stałe, okresowe, celowe i niepieniężnej: składki zdrowotne lub objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, kierowanie do schronisk, pomoc w postaci ciepłych posiłków, udzielenie pomocy w formie ubrania.

W 2024 roku odnotowano łącznie **428 osób bezdomnych**, w tym **405 osób dorosłych i 23 dzieci** (w 2023 r. 359 osób bezdomnych, w tym 340 osób dorosłych i 19 dzieci), w tym:

- **262 osoby bezdomne pochodzące ze Stargardu przebywające na terenie Miasta i na terenie innych gmin**, w tym 252 osoby dorosłe i 10 dzieci (w 2023 r. 250 osób bezdomnych – 236 osób dorosłych i 14 dzieci),
- **166 osób bezdomnych pochodzących z terenów innych gmin przebywających na terenie Miasta Stargard**, w tym 153 osoby dorosłe i 13 dzieci (w 2023 r. 109 osób bezdomnych – 104 osoby dorosłe i 5 dzieci).

Z pomocy podmiotów i instytucji zapewniających zgodnie z obowiązującymi przepisami wsparcie w formie całodobowego pobytu w celu zapewnienia schronienia w schroniskach lub polepszenia stanu zdrowia w szpitalach w 2024 r. skorzystało łącznie **168 osób bezdomnych pochodzących ze Stargardu i z innych gmin** (183 osoby w 2023 r.), w tym:

- **148 osób w podmiotach i instytucjach funkcjonujących na terenie Stargardu** (154 osoby w 2023 r.),
- **20 Stargardzian w podmiotach i instytucjach na terenach innych gmin** (29 osób w 2023 r.)

Ponadto w 2024 r. w innych miejscach w Stargardzie, np. w noclegowniach i ogrzewalniach, hotelach, altanach ogrodowych i miejscach niemieszkalnych przebywało łącznie **261 osób bezdomnych** (175 osób w 2023 r.), w tym:

- 169 osób bezdomnych pochodzących ze Stargardu (127 osób w 2023 r.),
- 92 osoby bezdomne pochodzące z terenów innych gmin (48 osób w 2023 r.).

43 osoby (w tym 6 dzieci) to środowiska nowe, dotychczas nienotowane w Ośrodku jako osoby bezdomne (53 osoby w 2023 r.).

Tabela nr 8. Liczba osób bezdomnych odnotowanych w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba ogółem			Stargardzianie przebywający na terenie Stargardu			Stargardzianie przebywający poza Stargardem			Osoby bezdomne spoza Stargardu przebywające na terenie Stargardu		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Osoby bezdomne ogółem, w tym:	428	359	364	232	212	216	30	38	35	166	109	113
osoby dorosłe **	405	340	346	222	198	203	30	38	34	153	104	109
dzieci	23	19	18	10	14	13	0	0	1	13	5	4
- w CS Caritas schronisku dla bezdomnych mężczyzn	43	49	32*	40	44	30*	X			3	5	2
- w GOW w tym: dzieci	45	47	43	31	43	40	X			14	4	3
	20	16	14	10	14	13				10	2	1
- w schronisku SLB w tym: kobiety	60	58	52	3	6	3	X			57	52	49
dzieci	16	11	10	0	0	0				16	11	10
	3	3	3	0	0	0				3	3	3
- w schroniskach na terenie innych gmin w tym: kobiety	11	16	19*	X			11	16	19*	X		
dzieci	1	1	1				1	1	1			
	0	0	1				0	0	1			
- w noclegowniach - w ogrzewalniach - w hotelach - w altanach ogrodowych - w pomieszczeniach niemieszkalnych (komórki, pustostany, ulice)	261	175	216	158	119	143	11	8	14	92	48	59
w tym: kobiety	34	16	8	18	5	5	0	0	0	16	11	1
- w szpitalach w tym: kobiety	9	13	3	0	0	0	9	13	3	0	0	0
	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0
%	100	100	100	54	59	59	7	11	10	39	30	31

* W 2022 roku 1 osoba bezdomna została wykazana w 2 miejscach (przebywała w schronisku dla osób bezdomnych na terenie innej gminy i w schronisku CS Caritas) – liczba osób bezdomnych ogółem zawiera rzeczywistą liczbę osób bezdomnych.

** W 2024 r. do Domu Pomocy Społecznej skierowano 2 bezdomnych stargardzian (w roku 2023 także 2 osoby, a w roku 2022 - 1 osobę).

Tabela nr 9. Liczba osób bezdomnych objętych pomocą finansową MOPS, wydatki i dochody MOPS związane z pobytem osób bezdomnych w schroniskach na terenie innych gmin w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Osoby bezdomne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym:	283	198	214	85	42,93	69	32,24
- osoby bezdomne spoza Stargardu	93	74	69	19	25,68	24	34,78
- ogółem osoby bezdomne ze Stargardu, którym MOPS opłacił schronienie na podstawie umów zawartych z podmiotami prowadzącymi schroniska na terenie innych gmin, w tym:	11	16	19	-7	-43,75	-10	-52,63
- w schroniskach z usługami opiekuńczymi	9	7	8	2	28,75	1	12,50
Wydatki ogółem na pokrycie kosztów schronienia dla osób bezdomnych ze Stargardu w schroniskach na terenie innych gmin (w zł), w tym:	247.240,00	231.540,10	199.638,14	15.699,90	6,78	47.601,86	23,84
- w schroniskach z usługami opiekuńczymi	231.320,00	111.668,00	71.724,00	119.652,00	107,15	159.596,00	222,51
Dochód z tytułu opłat za pobyt w schroniskach	78.816,97	152.682,01	112.021,04	-73.865,04	-48,38	-33.204,07	-29,64

Wzrost wydatków i dochodów w tym zakresie wynikał ze zwiększenia wysokości opłat pobieranych przez podmioty prowadzące schroniska (w szczególności z usługami opiekuńczymi) w ramach umów zawartych przez MOPS w 2024 r.

Większość osób pokrywała wydatki związane z pobytem w schroniskach w ramach posiadanych zasobów, tj. z emerytur, rent, zasiłków stałych i okresowych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej współpracę z osobami bezdomnymi prowadziło 3 pracowników socjalnych.

Tabela nr 10. Przeprowadzane wywiady środowiskowe i zawierane kontrakty socjalne z osobami bezdomnymi w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba		
	2024	2023	2022
Wywiady środowiskowe ogółem, w tym:	705	699	886
- w sprawie udzielenia pomocy	513	514	654
- na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej	115	119	133
- inne wywiady	77	66	99
Kontrakty socjalne	72	115	124
Osoby bezdomne, z którymi zawarto kontrakt socjalny	68	112	122

Tabela nr 11. Realizacja kontraktów socjalnych zawieranych z osobami bezdomnymi w latach 2024-2023.

Wyszczególnienie	2024	2023
Liczba zrealizowanych kontraktów socjalnych ogółem, w tym ze względu na zawarte w nich cele:	68	103
• Pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w Gminnym Ośrodku Wsparcia i uczestniczenie w zajęciach organizowanych w tych placówkach	68	103
• Uczestnictwo w zajęciach w CIS, podjęcie zatrudnienia w ramach PSU, inne działania prowadzące do uzyskania zatrudnienia i podjęcia pracy	5	15
• Podjęcie terapii odwykowej (z różnym skutkiem)	2	7
Liczba niezrealizowanych kontraktów socjalnych (zerwanie kontraktu socjalnego)	4	12

W 2024 r. przeprowadzono podobną ilość wywiadów środowiskowych (705) w stosunku do roku 2023 (699). Natomiast zauważalny jest spadek zawieranych kontraktów socjalnych, których zawarto 72 - mniej o 43, tj. o 37% w stosunku do 2023 r. Różnica ta wynika po części z powodu skierowania mniejszej ilości osób (stargardzian) do Gminnego Ośrodka Wsparcia (31 osób w 2024 r. a 43 osoby w 2023 r.). Natomiast pracownicy socjalni współpracujący z osobami bezdomnymi przebywającymi na co dzień głównie w miejscach niemieszkalnych w większości przypadków nie stwierdzili potrzeby zawierania kontraktu socjalnego. Większość osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej to osoby niezdolne do podjęcia pracy, często niepełnosprawne, uzależnione.

Liczba osób bezdomnych przebywających na terenie miasta w 2024 r. znacząco wzrosła. Zauważalny jest przede wszystkim wzrost osób bezdomnych z innych gmin (wzrost o 57 osób w stosunku do 2023 r.), korzystających z oferowanych przez miasto form pomocy, tj. noclegowni oraz ogrzewalni. Oferta usług z jakich mogą korzystać osoby bezdomne na terenie Stargardu (pobyt w noclegowni czy ogrzewalni nie wymaga żadnego skierowania i jest bezpłatny) niewątpliwie przyczynia się do wzrostu liczby osób bezdomnych spoza Stargardu, które chętnie korzystają z powyższych form wsparcia.

W 2024 roku odnotowano 15 zgonów osób bezdomnych (w 2023 r. również zmarło 15 osób).

Pracownicy socjalni przy wykonywaniu swoich zadań na rzecz bezdomnych, na co dzień współpracują z Policją, Strażą Miejską i streetworkerami.

Systematycznie, we współpracy ze Strażą Miejską i Policją, w okresie od stycznia 2024 r. do końca marca 2024 r. oraz od listopada 2024 r. do końca grudnia 2024 r. prowadzone były przynajmniej raz w tygodniu monitoringi sytuacji osób bezdomnych znajdujących się w miejscach niemieszkalnych, takich jak altany ogrodowe lub znajdujących się na ulicach, którzy odmawiają pomocy w formie uzyskania schronienia w placówkach dla osób bezdomnych. W razie konieczności podejmowane były, adekwatne do sytuacji, działania wspierające osoby bezdomne.

Monitoringiem w 2024 roku łącznie objęto 102 osoby bezdomne (w 2023 roku 92 osoby).

W ramach działań prewencyjnych w okresie jesienno-zimowym osobom bezdomnym przekazywane były informacje o możliwych formach pomocy. Ponadto MOPS opracował plakaty i ulotki z informacją o dostępnych usługach i formach pomocy osobom bezdomnym, które zostały rozwieszone w miejscach użyteczności publicznej takich jak: przychodnie, dworzec PKP, Starostwo Powiatowe, szpital, STBS, Urząd Miasta. Powyższe informacje

umieszczone również zostały na stronie internetowej MOPS oraz wyświetlane były w formie informacji multimedialnej w środkach komunikacji miejskiej.

4.4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Oplacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 146).

Tabela nr 12. Składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba świadczeniobiorców niepodlegających ubezpieczeniu z innego tytułu, za których opłacono składki zdrowotne (bez obywateli Ukrainy)	395	418	466
Wydatki (w zł)	301.294,10	206.090,41	242.182,70
Liczba obywateli Ukrainy, za których opłacono składki na ubezpieczenia zdrowotne	35	25	19
Wydatki (w zł)	16.768,01	7.646,99	3.994,86
LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW OGÓŁEM	430	443	485
WYDATKI OGÓŁEM (W ZŁ)	318.062,11	213.737,40	246.177,56

Tabela nr 13. Liczba osób i wydatki poniesione na opłacenie składek zdrowotnych w latach 2024-2022.

Opłacone składki zdrowotne za:	Liczba osób			Wydatki (w zł)		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
- dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego	0	2	1	0	111,60	55,80
- osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	54	51	67	28.594,71	23.101,47	25.236,90
- obywatele Ukrainy objęci indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	2	6	6	1.080,00	2.006,01	1.811,88
- osoby pobierające zasiłek stały	341	365	397	272.699,39	182.877,34	216.566,45
- obywatele Ukrainy pobierający zasiłek stały	33	19	13	15.688,01	5.640,98	2.182,98
- osoby bezdomne realizujące program wychodzenia z bezdomności	0	0	1	0	0	323,55
- osoby realizujące kontrakt socjalny	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	430	443	485	318.062,11	213.737,40	246.177,56
w tym ogółem za obywateli Ukrainy	35	25	19	16.768,01	7.646,99	3.994,86

Liczba świadczeniobiorców, za których MOPS opłacił składki zdrowotne spadła o 13 osób, tj. o 3% w stosunku do roku 2023, pomimo, że z uwagi na konflikt zbrojny w Ukrainie wzrosła liczba świadczeniobiorców obywateli Ukrainy o 10 osób, tj. 40% w stosunku do roku 2023.

Natomiast wzrosła średnia wysokość opłacanej składki, która w 2024 r. wyniosła 75,40 zł (54,19 zł w roku 2023).

4.5. Pomoc rzeczowa.

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny do uzyskania wsparcia niepieniężnego, w postaci:

- paczek w ramach projektu „Szlachetna paczka” – 5 rodzin (13 rodzin w roku 2023),
- paczki żywnościowej z Okazji Świąt Bożego Narodzenia przekazanej przez osobę prywatną o wartości 1000 zł - 1 rodzina czteroosobowa (w tym 3 dzieci),
- przekazanych do Ośrodka odzieży, obuwia, zabawek, które osoby zainteresowane mogły pobierać wg indywidualnych potrzeb, poza systemem ewidencji,
- żywności ze Stowarzyszenia Misja Dobra Nowina w Stargardzie dla 381 osób - wydano 156 skierowań do otrzymania żywności przez te osoby (827 osób i 362 skierowania w roku 2023),
- żywności ze Stowarzyszenia Misja Dobra Nowina w Stargardzie dla 104 osób narodowości ukraińskiej - wydano 42 skierowania do otrzymania żywności przez te osoby (160 osób i 52 skierowania w roku 2023).

Ponadto wytypowano 13 dzieci z 11 rodzin do wypoczynku letniego (kolonia) w miejscowości Mikoszewo. Wyjazd został zorganizowany przez Centrum Wspierania Młodzieży Pan Maciej Archaniolowicz ze środków Zachodniopomorskiego Kuratorium Oświaty. Na kolonie docelowo pojechało 11 dzieci (10 dzieci z 6 rodzin w roku 2023). Jedno dziecko z uwagi na zdarzenie losowe w rodzinie nie uczestniczyło w wyjeździe, kolejne dziecko pomimo wcześniejszej deklaracji nie chciało uczestniczyć w kolonii.

4.6. Sprawienie pogrzebu.

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Tabela nr 14. Pogrzeby w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	Spadek w stosunku do 2023 r.		Spadek w stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba pogrzebów ogółem, w tym:	12	10	14	2	20,00	-2	-14,29
- liczba pogrzebów indywidualnych	11	9	13	2	22,22	-2	-15,38
- liczba pogrzebów zbiorowych	1	1	1	0	0,00	0	0,00
Wydatki ogółem (w zł), w tym na:	31.839,56	31.900,84	42.041,95	-61,28	-0,19	-10.202,39	-24,27
- pogrzeby indywidualne	31.121,56	30.885,84	41.591,95	235,72	0,76	-10.470,39	-25,17
- pogrzeby zbiorowe	718,00	1.015,00	450,00	-297,00	-29,26	268,00	59,56

Osoby zmarłe, dla których zorganizowane zostały pogrzeby indywidualne nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową.

Średni koszt pogrzebu w roku 2024 wyniósł 5.016,42 zł (w 2023 r. 3.876,20 zł).

W przypadku 6 pochówków uzyskano refundację kosztów pogrzebu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (w 2023 r. uzyskano refundację kosztów 1 pochówku).

Podobnie jak w latach poprzednich w 2024 r. MOPS w oparciu o podpisaną umowę zlecił sprawienie pogrzebów Zakładowi Usług Pogrzebowych HADES w Stargardzie, w tym jednego pochówku zbiorowego dzieci nienarodzonych.

4.7. Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów oraz poprzez pomoc w sporządzaniu pism urzędowych i pozwów do sądów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki, konsultacji i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Poradnictwo specjalistyczne świadczone było w MOPS w 2024 r. przez konsultanta prawnego, psychologów, terapeutów, pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

Zespół psychologów i terapeutów w ramach realizowanego w Stargardzie programu „Szkoła-Rodzina-Środowisko” udzielał wsparcia dzieciom i rodzinom, przede wszystkim w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

W ramach pracy Zespołu Psychologiczno-Terapeutycznego w 2024 roku było zatrudnionych **6 osób: 5 psychologów i 1 terapeuta** (7 osób w 2023 r.). 5 z nich, w tym 4 psychologów i 1 terapeuta (6 osób w roku 2023) było zatrudnionych w ramach programu Szkoła-Rodzina-Środowisko (tyle samo osób w roku 2023) i oddelegowanych do pracy w 10 stargardzkich szkołach (również w 10 szkołach w roku 2023). 1 psycholog świadczył pracę w Ośrodku dla klientów ośrodka skierowanych z innych Działów i wymagających wsparcia w sytuacjach kryzysowych (tak samo w roku 2023).

Tabela nr 15. Konsultacje udzielane przez psychologów/terapeutów w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba konsultacji ogółem, w tym:	1743	2159	2291	-416	-19,27	-548	-23,92
- dla uczniów	1063	1398	1422	-335	-23,96	-359	-25,25
- dla rodziców	361	437	425	-76	-17,39	-64	-15,06
- dla nauczycieli	319	324	444	-5	-1,54	-125	-28,15

Tabela nr 16. Liczba osób/rodzin korzystających z porad udzielanych przez psychologów/terapeutów w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin	211	234	225	-23	-9,83	-14	-6,22
Liczba uczniów	231	252	257	-21	-8,33	-26	-10,12
Liczba rodziców uczniów	245	235	208	10	4,26	37	17,79
Liczba nauczycieli	72	90	88	-18	-20	-16	-18,18

Obecność terapeuty/psychologa na terenie szkoły pozwala na bieżąco konsultować problemowe przypadki i posiłkować się wiedzą psychologa. Gdy uczeń lub rodzice uczniów wymagają terapii pedagodzy mogą kierować zgłoszenia na konsultacje do Zespołu. Terapia może odbywać się na terenie szkoły, do której uczęszcza dziecko lub na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (w zależności od woli osób zgłoszonych). Taka wersja wydaje się być optymalna dla skutecznego wspierania uczniów i rodzin z problemami, a także nauczycieli.

Można domniemać, że spadek liczby rodzin i uczniów objętych poradami psychologów oddelegowanych do pracy na terenie szkół wynika z faktu zatrudnienia przez placówki oświatowe psychologów w ramach etatów szkolnych.

Poniższe tabele obrazują powody zgłoszeń oraz efekty pracy z dziećmi zgłoszonymi na konsultacje psychologiczne/terapeutyczne na terenie szkół podstawowych.

Tabela nr 17. Powody zgłoszeń dzieci do konsultacji z psychologiem w szkole w latach 2024-2022.

Lp.	Powody zgłoszeń na konsultację / Liczba osób	2024	2023	2022
1.	Trudności emocjonalne	95	122	125
2.	Problemy w domu rodzinnym (m.in. konflikty wewnątrzrodzinne, uzależnienia, przemoc)	53	67	59
3.	Trudności w relacjach rówieśniczych	51	61	57
4.	Zachowania agresywne, opozycyjno-buntownicze, aspołeczne	39	55	57
5.	Problemy w zakresie trzymania odpowiednich granic dorosły – dziecko. Nieodpowiednie zachowanie na lekcji np. wchodzenie w dyskusje z nauczycielami	36	39	36
6.	Trudności w nauce, nierealizowanie obowiązku szkolnego, zaległości szkolne, brak motywacji do nauki	33	32	47
7.	Brak akceptacji siebie, obniżona samoocena, niska wiara we własne możliwości	33	43	43
8.	Nieprawidłowości opiekuńczo-wychowawcze	29	13	28
9.	Konflikty w klasie, wykluczenie z zespołu klasowego	28	31	27
10.	Sytuacja kryzysowa, np. po stracie opiekuna, poważna choroba w rodzinie	24	41	29
11.	Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z zaburzeniami koncentracji uwagi (ADHD)	22	17	18
12.	Obniżony nastrój, reakcja nerwicowa	22	31	41
13.	Objawy demoralizacji	21	10	15
14.	Sprawcy zachowania agresywnego/ używanie przemocy	20	0	14
15.	Problemy w zakresie adaptacji i / lub zaburzenia procesu adaptacji	19	20	18
16.	Uzależnienia behawioralne, np. od komputera, telefonu	18	20	16

17.	Myśli samobójcze, epizod suicydalny	16	15	14
18.	Konflikt małżeński	15	8	0
19.	Ofiary agresji/przemocy	15	3	9
20.	Zachowania autoagresywne, samookaleczenia	14	16	21
21.	Zaburzenia lękowe	11	26	18
22.	Zachowania ryzykowne, autodestrukcyjne	10	10	11
23.	Zaburzenia psychiczne	10	7	4
24.	Depresja	9	12	13
25.	Zaburzenia posttraumatyczne z objawami Zespołu Stresu Pourazowego	8	6	7
26.	Zaburzenia ze spektrum autyzmu	7	0	0
27.	Nieprawidłowe zachowanie na tle seksualnym	4	7	6
28.	Konfabulacje	2	0	0
29.	Nadużywanie środków psychoaktywnych	0	3	2
30.	Żałoba	0	3	0

Tabela nr 18. Efekty udzielonej pomocy psychologicznej w szkole w latach 2024-2022.

Lp.	Efekty udzielonej pomocy / Liczba osób	2024	2023	2022
1.	Wyrównanie funkcjonowania emocjonalnego	78	153	112
2.	Wzrost samopoczucia	51	54	77
3.	Nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami w sytuacjach trudnych	48	56	56
4.	Ogólna poprawa funkcjonowania psychicznego, osobiste radzenie sobie z problemami	46	39	0
5.	Nabycie umiejętności nawiązywania relacji z rówieśnikami	38	42	47
6.	Poprawa funkcjonowania poznawczego	37	52	46
7.	Wzmacnianie zdolności komunikacyjnych w relacjach rówieśniczych	35	40	51
8.	Wzmocnienie kompetencji rodzicielskich (np. stawianie granic dziecku, zaangażowanie rodziców w życie dziecka)	35	50	43
9.	Wypracowanie adaptacyjnej strategii radzenia sobie w sytuacji trudnej	35	42	29
10.	Poprawa relacji funkcjonowania rodzinnego i psychospołecznego (m.in. poprawa komunikacji wewnątrzrodzinnej)	33	40	48
11.	Obniżenie napięcia psychofizycznego	32	63	60
12.	Rezygnacja podjęcia terapii przez/ nieuczestniczenie w terapii	32	0	6
13.	Nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością	31	41	43
14.	Wzrost samooceny	30	34	41
15.	Wzrost samoświadomości, akceptacji siebie	28	29	41
16.	Umiejętność samoregulacji	28	25	31
17.	Redukcja zachowań autodestrukcyjnych (np. poprzez wprowadzenie zachowań zastępczych)	27	13	19
18.	Redukcja zachowań agresywnych w grupie	25	24	30
19.	Redukcja objawów depresyjnych, lękowych, nerwicowych	24	32	26
20.	Wzrost motywacji do nauki	21	22	29
21.	Zniwelowanie zachowań opozycyjno-buntowniczych	19	0	24
22.	Przepracowanie traumatycznego wydarzenia/traumy	17	8	14
23.	Nabywanie umiejętności efektywnego uczenia się	15	15	16

24.	Redukcja uzależnień behawioralnych	14	23	18
25.	Przepracowanie innego rodzaju zaburzeń adaptacyjnych	12	21	19
26.	Poprawa funkcjonowania dzieci z ADHD	12	9	14
27.	Wzrost zaangażowania rodziców w problemy dziecka i jego wewnętrzny świat	12	14	26
28.	Wzrost świadomości rodzica w zakresie problemów dziecka	12	13	16
29.	Zniwelowanie/zmniejszenie nasilenia myśli samobójczych	9	8	11
30.	Poprawa integracji sensorycznej	7	17	10
31.	Poprawa funkcjonowania psychospołecznego dzieci ze spektrum autyzmu	7	0	0
32.	Rezygnacja z terapii w trakcie	5	0	11
33.	Redukcja nieodpowiednich zachowań na lekcji	2	1	55
34.	Wzrost umiejętności komunikacyjnych	1	2	18
35.	Zmotywowanie do podjęcia terapii specjalistycznej (np. uzależnienia od substancji psychoaktywnych)	0	2	7

Tabela nr 19. Liczba zgłoszeń do Zespołu ds. Przemocy i Pomocy Psychologicznej w MOPS w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba zgłoszeń ogółem, w tym:	184	166	137	18	10,84	47	34,31
dokonanych przez pracowników socjalnych MOPS, z tego dotyczących:	184	166	131	18	10,84	53	40,46
- rodzin z dziećmi ze szkół podstawowych, w tym dotyczących:	66	79	56	-13	-16,46	10	17,86
• dzieci	28	44	31	-16	-36,36	-3	-9,68
• dorosłych członków ich rodzin	38	35	25	3	8,57	13	52,00
- osób, które nie posiadają dzieci w wieku obejmującym naukę w szkole podstawowej, w tym dotyczących:	99	87	75	12	13,79	24	32,00
• młodzieży ze szkół ponadpodstawowych	17	11	bd	6	54,55	bd	bd
nadesłanych ze szkół podstawowych z terenu Miasta Stargard	0	0	6	0	0	-6	-100

Wszystkie 184 zgłoszenia dokonane w 2024 r. zostały przekazane do realizacji psychologom. Ponadto w 2024 r. z poprzednich lat kontynuowano w formie stałej terapii 54 zgłoszeń (70 w 2023 r.).

W 2024 r. nastąpił wzrost liczby zgłoszeń w stosunku do poprzednich lat. Wzrost dotyczy głównie zgłoszeń dorosłych członków rodzin, a spadek zgłoszeń dotyczących dzieci. Powyższe może być spowodowane większą dostępnością pomocy psychologicznej dla dzieci

na terenach szkół podstawowych w związku z zatrudnianiem psychologów przez placówki oświatowe w ramach etatów szkolnych.

Tabela nr 20. Liczba rodzin i osób objętych pomocą psychologiczno-terapeutyczną w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%		
Liczba rodzin ogółem, w tym:	238	236	215	2	0,85	238	236
- korzystających z terapii małżeńskiej lub rodzinnej	6	7	9	-1	-14,29	6	7
Liczba osób ogółem, w tym korzystających z terapii:	244	236	225	8	3,39	244	236
- dzieci i młodzieży	47	46	58	1	2,17	47	46
- dorosłych	191	190	167	1	0,53	191	190

W związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy i przybyciem na teren Polski obywateli tego kraju, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach umowy zlecenie zatrudniał w 2024 r. psychologa narodowości ukraińskiej (od 2022 r.).

Wsparcie psychologiczne w sytuacji kryzysowej w jakiej znaleźli się obywatele Ukrainy było bardzo istotne. Rozmowa ze specjalistą pomagała odzyskać równowagę psychiczną osób uciekających przed wojną.

Z indywidualnego wsparcia psychologicznego w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku w MOPS skorzystało 15 nowych osób. Z poprzedniego roku w powyższym okresie kontynuowano wsparcie dotyczące 15 zgłoszeń (13 z 2023 roku, 2 z 2022 roku), zakończono udzielania wsparcia w zakresie 17 zgłoszeń. Ogółem w 2024 r. z indywidualnego wsparcia psychologicznego w MOPS skorzystało 30 obywateli Ukrainy, w tym 23 osoby dorosłe i 7 dzieci (22 osoby w 2023 r.).

Na dzień 31 grudnia 2024 r. wsparciem indywidualnym psychologa objętych było 13 osób z Ukrainy.

Poniższe tabele obrazują powody zgłoszeń na konsultacje psychologiczne / terapeutyczne oraz efekty pracy z osobami objętymi terapią na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie.

Tabela nr 21. Powody zgłoszeń dorosłych i dzieci do konsultacji z psychologiem na terenie MOPS w latach 2024-2022.

Lp.	Powody zgłoszeń	2024	2023	2022
1.	Depresyjność, zaburzenia lękowe, reakcje nerwicowe, traumatyczne przeżycia.	84	98	82
2.	Przemoc domowa.	83	52	59
3.	Konflikty wewnątrzrodzinne.	55	100	85
4.	Nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin bądź członków rodzin spowodowane nadużywaniem alkoholu w rodzinie.	46	51	52
5.	Problemy emocjonalne.	34	11	0
6.	Niskie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami.	30	24	76
7.	Rozwód rodziców.	27	24	23
8.	Myśli samobójcze, epizod suicydalny.	26	24	19
9.	Niskie poczucie własnej wartości.	25	28	12

10.	Zaburzone relacje w rodzinach, np. odwrócenie ról, nieumiejętność rodziców w pełnieniu ról rodzicielskich, problemy wychowawcze.	23	23	28
11.	Sytuacja kryzysowa związana z odejściem jednego z opiekunów.	23	22	34
12.	Niskie kompetencje interpersonalne.	22	20	49
13.	Trudności z adaptacją do nowej sytuacji życiowej, w tym do nowego środowiska, Państwa.	22	18	24
14.	Niezrealizowanie obowiązku szkolnego, zaległości szkolne, brak motywacji do nauki.	18	12	9
15.	Kryzys tożsamości, problemy osobowościowe, problemy egzystencjalne.	17	37	27
16.	Niskie umiejętności społeczne.	16	21	45
17.	Zaburzenia procesu adaptacyjnego.	15	10	20
18.	Nadpobudliwość psychoruchowa.	13	6	5
19.	Zachowania agresywne, opozycyjne, buntownicze zwłaszcza dzieci i młodzieży.	12	12	15
20.	Zaburzone granice wychowawcze, brak granic.	11	33	19
21.	Uzależnienie od alkoholu lub substancji psychoaktywnych u osób dorosłych.	10	11	3
22.	Żaloba.	10	7	7
23.	Zachowania ryzykowne, autodestrukcyjne.	9	12	25
24.	Zaburzenia psychiczne.	7	4	7
25.	Konflikty z rówieśnikami.	6	12	7
26.	Choroby somatyczne.	6	6	4
27.	Epizod suicydalny.	6	14	5
28.	Nieprawidłowości opiekuńczo – wychowawcze.	6	6	0
29.	Nieprawidłowe funkcjonowanie dzieci i młodzieży, np.: nadużywanie alkoholu i innych środków odurzających.	4	34	5
30.	Upośledzenie umysłowe/niepełnosprawność intelektualna.	3	2	4
31.	Zaburzenia zachowania seksualnego.	3	3	2
32.	Objawy zespołu pourazowego.	3	2	3
33.	Trudności związane z niepełnosprawnością (proces adaptacji do niepełnosprawności – nabytej bądź wrodzonej).	2	2	1
34.	Uzależnienie od hazardu/gier komputerowych u dzieci i młodzieży.	1	4	1
35.	Perfekcyjny, usztywniony styl funkcjonowania.	1	4	0
36.	Zaburzenia odżywiania.	0	2	0
37.	Konflikty małżeńskie.	0	0	0

Tabela nr 22. Efekty pracy terapeutycznej – liczba osób w latach 2024-2022.

Lp.	Efekty pracy	2024	2023	2022
1.	Wyrównywanie funkcjonowania emocjonalnego.	109	107	123
2.	Wzrost świadomości w sytuacji kryzysowej	91	78	11
3.	Zwiększenie samoświadomości.	85	95	96
4.	Poprawa funkcjonowania, w tym rozwojowego i psychicznego.	41	10	14
5.	Odkrycie własnych zasobów.	35	34	55

6.	Nabycie umiejętności wyznaczania granic, wyrażania uczuć, określenia potrzeb.	30	58	47
7.	Wzrost zachowań autokorekcyjnych, poczucia sprawczości.	27	44	46
8.	Zaangażowanie rodziców w życie dziecka.	25	15	28
9.	Wzrost poziomu wglądu opiekunów dziecka w relacje rodzinne.	25	15	24
10.	Poprawa relacji z rodziną i funkcjonowania psychospołecznego.	24	50	48
11.	Wzrost umiejętności interpersonalnych.	23	25	40
12.	Ustalenie zasad, praw i obowiązków rodziny.	23	21	27
13.	Nabycie umiejętności pełnienia ról.	18	25	34
14.	Nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością.	18	25	22
15.	Poprawa radzenia sobie z problemami.	16	51	9
16.	Wzmocnienie umiejętności interpersonalnych w relacji z dziećmi.	15	18	25
17.	Podjęcie terapii odwykowej.	9	22	10
18.	Zmniejszenie zachowań agresywnych.	4	11	15
19.	Niwelowanie zachowań destrukcyjnych (nieokaleczanie się).	4	2	6
20.	Wzrost zaangażowania rodziców w problemy dziecka i zaangażowania rodziców w jego wewnętrzny świat.	4	3	0
21.	Poprawa wyników w nauce.	1	5	3
22.	Poprawa zachowania w szkole.	1	10	8
23.	Zniwelowanie zachowań opozycyjno-buntowniczych.	1	7	5
24.	Zmotywowanie do utrzymania abstynencji.	1	7	10
25.	Redukcja napięcia, kontroli i działania przy perfekcjonizmie.	1	4	0
26.	Zmniejszenie natężenia lęku.	0	0	0
27.	Redukcja myśli samobójczych.	0	0	2

Powody zgłoszeń obywateli Ukrainy do konsultacji z psychologiem oraz osiągnięte efekty pracy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 23. Powody zgłoszeń dorosłych i dzieci narodowości ukraińskiej do konsultacji z psychologiem na terenie MOPS w latach 2024-2022.

Lp.	Powody zgłoszeń / Liczba osób	2024	2023	2022
1.	Konflikty wewnątrzrodzinne.	11	16	6
2.	Trudności z radzeniem sobie ze stresem i emocjami.	10	0	1
3.	Kryzys tożsamości, problemy osobowościowe, problemy egzystencjalne.	9	6	2
4.	Przemoc domowa.	5	0	1
5.	Niskie poczucie własnej wartości.	5	1	1
6.	Zachowania agresywne, opozycyjne, buntownicze zwłaszcza dzieci i młodzieży.	2	0	1
7.	Konflikty z rówieśnikami.	2	2	1
8.	Trudności z adaptacją do nowej sytuacji życiowej, w tym do nowego środowiska.	2	7	3

9.	Żałoba.	2	0	0
10.	Depresyjność, zaburzenia lękowe, reakcje nerwiczne, traumatyczne przeżycia.	1	5	2
11.	Trudności w zakresie umiejętności interpersonalnych i intrapersonalnych.	1	1	2
12.	Zaburzone relacje w rodzinach, np. odwrócenie ról, problemy wychowawcze, nieumiejętność rodziców w pełnieniu ról rodzicielskich.	1	0	0
13.	Nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin bądź członków rodzin spowodowane nadużywaniem alkoholu w rodzinie.	0	0	2
14.	Upośledzenie umysłowe/niepełnosprawność intelektualna.	0	0	1
15.	Zaburzenia procesu adaptacyjnego.	0	0	6
16.	Trudności związane z umiejętnościami społecznymi.	0	0	3

Tabela nr 24. Efekty pracy psychologa narodowości ukraińskiej w latach 2024-2022.

Lp.	Efekty pracy / Liczba osób	2024	2023	2022
1.	Zwiększenie samoświadomości.	14	16	8
2.	Wzrost umiejętności interpersonalnych.	8	9	4
3.	Wyrównywanie funkcjonowania emocjonalnego.	6	6	2
4.	Nabycie umiejętności pełnienia ról.	5	0	1
5.	Wzrost poziomu wglądu opiekunów dziecka w relacje rodzinne.	5	9	1
6.	Nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością.	5	0	0
7.	Ustalenie zasad, praw i obowiązków rodziny.	4	2	1
8.	Zaangażowanie rodziców w życie dziecka.	3	9	2
9.	Nieokaleczanie się.	2	2	1
10.	Wzrost zachowań autokorekcyjnych, poczucia sprawczości.	2	2	4
11.	Zmniejszenie zachowań agresywnych.	1	2	1
12.	Odkrycie własnych zasobów.	1	5	3
13.	Nabycie umiejętności wyznaczania granic, wyrażania uczuć, określenia potrzeb.	1	7	1
14.	Poprawa zachowania w szkole.	1	2	1

Kolejnym rodzajem specjalistycznej pomocy udzielanej na terenie MOPS było świadczenie poradnictwa prawnego, z którego mogli korzystać zarówno klienci, jak i pracownicy MOPS. Wynikające z poniższego zestawienia różnice w ilości udzielonych porad i konsultacji w kolejnych latach mają różne źródła. Największy wpływ na zwiększenie lub zmniejszenie zapotrzebowania na ten rodzaj poradnictwa specjalistycznego związany jest ze zmianami legislacyjnymi. Wprowadzenie nowych regulacji lub zmian w już obowiązujących przepisach, które mają bezpośredni wpływ na sferę uprawnień i obowiązków klientów powoduje w konsekwencji zwiększenie zapotrzebowania na wsparcie prawne. Taka sytuacja miała miejsce np. w 2024 r. kiedy to zmiana wysokości świadczenia wypłacanego z Funduszu Alimentacyjnego spowodowała masowe wystąpienia z pozwami o podwyższenie alimentów.

Podobna sytuacja miała miejsce w roku 2022 r., kiedy nastąpiła istotna zmiana prawa rodzinnego wprowadzająca tzw. opiekę naprzemienną, która w istotny sposób zmieniła dotychczasowe zasady w zakresie orzekania w sprawie kontaktów z dzieckiem. W tym samym roku weszła również w życie ustawa o rodzinnym kapitale opiekuńczym. Wymienione zmiany spowodowały wzrost potrzeb klientów w zakresie poradnictwa prawnego.

Tabela nr 25. Poradnictwo prawne w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba konsultacji i porad ogółem, w tym dla:	728	571	740	157	27,50	157	27,50
- klientów MOPS	587	298	435	289	96,98	289	96,98
- pracowników MOPS w sprawach klientów	141	273	305	-132	-48,35	-132	-48,35
Ilość sporządzonych wniosków i pism procesowych w sprawach klientów	598	231	414	367	158,87	367	158,87
Ilość wystąpień z ramienia MOPS przed sądem (ilość spraw)	9	8	14	1	12,50	1	12,50

Terapeuci i konsultant prawny na bieżąco współpracowali w ramach konsultacji z pracownikami socjalnymi.

4.8. Interwencja kryzysowa.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

Pracownicy MOPS podejmowali działania w ramach interwencji kryzysowej i zdarzenia losowego w **10 przypadkach** (6 w 2023 r.).

Podejmowane interwencje dotyczyły:

- udzielania wsparcia w formie umieszczenia osób dotkniętych przemocą w GOW, SOW - 3 (2 w 2023 r.),

- odebrania dzieci z rodzin, w których pobyt stanowił zagrożenie zdrowia lub życia dla małoletnich – 7 (4 w 2023 r.).

4.9. Praca socjalna.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują diagnozy sytuacji osób/rodzin planując pomoc finansową, rzeczową, pracę socjalną i terapeutyczną.

Tabela nr 26. Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin ogółem; w tym:	589*	1.515	1.094	- 926	61,12	- 505	46,16
- korzystających wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej (bez pomocy finansowej)	264*	685	433	- 421	61,46	- 169	39,03

*podane liczby nie obejmują pracy socjalnej wykonanej w ramach procedury Niebieskie Karty. Liczba rodzin korzystających wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej w latach 2022-2023 obejmowała również rodziny objęte procedurą Niebieskie Karty.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną.

Tabela nr 27. Liczba kontraktów socjalnych sporządzonych przez pracowników socjalnych i liczba osób, z którymi zawarte zostały kontrakty socjalne w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba kontraktów ogółem, w tym dotyczących głównie:	149	194	207	-45	-23,20	-58	28,02
- bezrobocia	41	53	67	-12	-22,64	-26	-38,81
- bezdomności	76	98	102	-22	-22,45	-26	-25,49
- uzależnienia	22	35	19	-13	-37,14	-3	-15,79
- przemocy	3	1	0	-2	-200,00	-3	-
- innych problemów	7	7	19	0	-0,00	-12	-63,16
Liczba osób, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne	157	206	209	-49	-23,79	-52	24,88

Tabela nr 28. Wywiady środowiskowe przeprowadzane przez pracowników socjalnych w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	w stosunku do 2023 r.		w stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba wywiadów ogółem w tym:	4.115	4.540	5.758	-425	-9,36	- 1.643	-28,53
1) w sprawie pomocy społecznej	2.855	3.194	3.577	-339	-10,61	-722	-20,18
2) w sprawie dodatków mieszkaniowych	46	52	23	- 6	-11,54	23	100,00
3) w sprawie osób kierowanych i umieszczonych w domu pomocy społecznej	377	292	379	85	29,11	- 2	-0,53
4) w sprawie świadczeń rodzinnych	32	80	101	-48	-60,00	-69	-68,32
5) w sprawie oddłużenia czynszowego	0	4	14	-4	-100,00	-14	-100,00
6) w sprawie potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego	238	281	249	-43	-15,30	-11	-4,42
7) w sprawie przemocy	3	3	5	0	0	2	-40,00
8) w sprawie wydania opinii o rodzinę zastępczą	18	11	17	7	63,64	1	5,88
9) na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej	185	213	243	-28	-13,15	-58	-23,87
10) w sprawie umorzenia świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	0	3	3	-3	-100,00	-3	-100,00
11) wywiady alimentacyjne na potrzeby tut. Ośrodka	145	220	512	-75	-34,09	-367	-71,68
12) w sprawie przyznania asystenta rodziny	38	18	10	20	111,11	28	280,00
13) w innych sprawach	76	21	34	55	261,90	42	123,53
14) w sprawie pomocy społecznej obywatelom Ukrainy	102	121	228	-19	-15,70	-126	-55,26
15) w sprawie dodatku węglowego i innych źródeł ciepła	0	27	363	-27	-100,00	-363	-100,00

W porównaniu do roku 2023 wystąpił **spadek liczby przeprowadzonych wywiadów środowiskowych ogółem – o 425 wywiadów, tj. o 9%.**

Powyższe było w szczególności spowodowane ogólnym spadkiem liczby rodzin korzystających z pomocy MOPS oraz usamodzielnieniem się dużej części obywateli pochodzenia ukraińskiego poprzez podjęcie zatrudnienia, obowiązkiem sporządzania co 2 lata wywiadu alimentacyjnego w celu rozeznania sytuacji materialno-bytowych u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z systemu pomocy społecznej.

Znaczący spadek zaznacza się w liczbie wywiadów w sprawach z zakresu pomocy społecznej. Powyższe wynika z faktu szerokiego systemu wsparcia gospodarstw domowych poza systemem pomocy społecznej np. świadczenie rodzicielskie, świadczenie 800 plus, dla osób niesamodzielnich, świadczenie wspierające. Ponadto w 2024 r. nie przyznawano dodatku

węglowego i innych świadczeń dotyczących niektórych źródeł ciepła – nie było więc potrzeby przeprowadzania wywiadów środowiskowych.

Wśród wszystkich przeprowadzonych wywiadów widoczny jest znaczący wzrost w stosunku do roku 2023 ilości wywiadów przeprowadzanych w sprawach:

- przyznania asystenta rodziny o 20 wywiadów, tj. o 111%,
- innych - w szczególności dotyczących nieprawidłowości opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach o 55 wywiadów, tj. o 262%,
- osób kierowanych i umieszczonych w domu pomocy społecznej o 85 wywiadów, tj. o 29%.

Zauważalny jest wzrost przeprowadzanych wywiadów w zakresie przyznania asystenta rodziny, co wynika z faktu wzrostu w stosunku do roku 2023 liczby postanowień Sądowych dotyczących objęcia rodziny współpracą asystenta oraz wzrostu liczby zgłoszeń o nieprawidłowościach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

W 2024 r. zauważalny jest również wzrost liczby osób umieszczonych w DPS, co jest związane ze zwiększeniem liczby wywiadów.

Ponadto pracownicy socjalni sporządzili 7.795 pism (5.880 w 2023 r.) wewnętrznych i do różnych instytucji dotyczących sytuacji świadczeniobiorców.

4.10. Usługi opiekuńcze.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Działu ds. Seniorów i Osób Niepełnosprawnych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, bilety komunikacji miejskiej, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych.

Realizacja usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w kolejnym punkcie, jest zadaniem obowiązkowym gminy.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. usługi opiekuńcze świadczone były przez 47 opiekunek, w tym 4 osoby zatrudnione na zastępstwo (39 opiekunek na dzień 31.12.2023 r.). Ponadto w roku 2024 na stanowisku opiekun okresowo w ramach robót publicznych zatrudnione było 6 osób.

Część usług Prezydent Miasta Stargard zlecał do realizacji Centrum Integracji Społecznej w Stargardzie przy ul. Krasieńskiego 19 w ramach realizowanego przez CIS programu reintegracji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych. Usługi świadczyło 19 opiekunek z CIS (21 opiekunek w 2023 r.).

Tabela nr 29. Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki MOPS i CIS w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba osób korzystających			Liczba godzin usług		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w MOPS	196	211	183	37.062*	49.441	46.912
Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w CIS	48	48	47	7.082	7.925	7.874
OGÓŁEM	244	259	230	44.144	57.366	54.786

* Spadek ilości godzin usług w 2024 r. w stosunku do lat 2023-2022 wynika z faktu, że w 2024 r. wykazano liczbę godzin wykonanych zgodnie z wydanymi decyzjami osób korzystających ze wsparcia pomimo, że w niektórych środowiskach z uwagi na zły stan zdrowia klienta usługi świadczone były jednocześnie przez 2 opiekunki. Natomiast w latach poprzednich 2023-2022 wykazano wyższą liczbę godzin, gdyż wliczano podwójnie godziny w środowiskach, w których usługi były świadczone jednocześnie przez 2 opiekunki.

Spadek o 15 liczby osób korzystających z usług w 2024 r. w stosunku do 2023 r. wynika z tego, że niektóre osoby dokonywały wyboru i korzystały z programów Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które są nieodpłatne.

Pomimo tego w roku 2024 usługami opiekuńczymi objęto **106 osób**, które w poprzednim roku nie korzystały z tej formy pomocy (99 takich osób w 2023 r.).

Tabela nr 30. Sytuacja rodzinna osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2024-2022.

Osoby korzystające z usług opiekuńczych	Liczba osób		
	2024	2023	2022
Osoby samotne	68	55	53
Osoby zamieszkujące samotnie, ale posiadające rodziny	139	167	160
Osoby zamieszkujące z rodziną	37	37	21
OGÓŁEM	244	259	230

W roku 2024, podobnie jak w latach ubiegłych występowały sytuacje powodujące zaprzestanie świadczenia przez MOPS usług opiekuńczych. Powody te i liczbę osób, wobec których zaprzestano świadczenia usług opiekuńczych w latach 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 31. Powody zaprzestania realizacji usług opiekuńczych w latach 2024-2022.

Powody zaprzestania realizacji usług	Liczba osób		
	2024	2023	2022
- rezygnacja/brak potrzeby w związku ze zmianą sytuacji podopiecznych	45	39	41
- śmierć podopiecznych	36	35	42
- umieszczenie podopiecznych w DPS	15	16	10
- umieszczenie podopiecznych w ZOL	2	6	3
- umieszczenie podopiecznych w hospicjum	1	0	0
OGÓŁEM	99	96	96

Tabela nr 32. Wydatki i dochody z tytułu świadczenia usług opiekuńczych w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	Wzrost w stosunku do 2023 r.		Wzrost w stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Wydatki (w zł)	3.645.367,63	2.885.622,80	2.684.537,19	759.744,83	26	960.830,44	36
Dochód z tytułu odpłatności (w zł)	743.558,19	583.873,79	442.217,69	159.684,40	27	301.340,50	68

Odpłatność za godzinę usług opiekuńczych nie zmieniła się i wynosiła 23 zł zgodnie z Uchwałą Nr V/80/2019 r. Rady Miejskiej w Stargardzie z 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz w sprawie szczegółowych warunków zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

Tabela nr 33. Odpłatność za usługi opiekuńcze w latach 2024-2022.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych:	2024	2023	2022
odpłatnie	242	251	221
nieodpłatnie, w tym:	2	8	9
- z uwagi na niski dochód	0	5	5
- w wymiarze 1 godziny dziennie z uwagi na przekroczenie 85 roku życia	1	2	3
- w wymiarze 1 godziny dziennie jako kombatant	1	1	1

W roku 2024 wystąpił wzrost wydatków i dochodów z tytułu świadczenia usług opiekuńczych. Wynikało to przede wszystkim z powodu niskiego kryterium dochodowego uprawniającego do stosowania ulg i wzrostu dochodów osiąganych przez podopiecznych i ich rodziny.

4.11. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zasady odpłatności za świadczone usługi reguluje powyższe rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, które zostało zmienione w części dot. przedziału dochodu uzyskiwanego przez osoby samotnie gospodarujące lub przypadającego na osobę w rodzinie i określenia wskaźników odpłatności rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 395) obowiązującym od dnia 1 maja 2023 r.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były przez MOPS w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela nr 34. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w MOPS w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba opiekunek	2	2	2	0	0,00	0	0,00
Liczba osób objętych usługami	8	6	6	2	33,33	2	33,33
Liczba godzin zrealizowanych usług	1.511	1.181	1.517	330	27,94	-6	-0,40
Cena 1 godziny usług (w zł)	42,13*	37,92	34,59	4,21	11,10	7,54	21,80
Koszt realizacji zadania (w zł)	73.100,00	49.754,60	57.525,97	23.345,40	46,92	15.574,03	27,07
Dochód z tytułu odpłatności (w zł)	16.798,23	9.010,30	9.745,54	7.787,93	86,43	7.052,69	72,37

* Wyższa cena 1 godziny usługi ustalonej na 2024 r. wynika z mniejszej ilości godzin świadczonych usług w 2023 r. w ramach zatrudnienia tej samej ilości opiekunek świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Cena usług wyliczana jest w oparciu o ilość godzin usług sprawowanych i kosztów realizacji zadania w roku poprzedzającym.

W ramach zawartego w dniu 19 marca 2024 r. Porozumienia z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Stargardzie w 2024 r. kolejne 2 opiekunki z Działu ds. Seniorów i Osób Niepełnosprawnych odbyły 3-miesięczne szkolenie mające na celu zdobycie doświadczenia zawodowego w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych osoby świadczące specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi zdobyte w jednej z następujących jednostek:

- 1) szpitalu psychiatrycznym;
- 2) jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym;
- 4) ośrodka terapeutyczno-edukacyjno-wychowawczym;
- 5) warsztacie terapii zajęciowej;
- 6) innej jednostce niż wymienione w pkt 1-5 świadczącej specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto jedna z opiekunek, która ukończyła szkolenie w czerwcu 2024 r. świadczyła usługi specjalistyczne w zastępstwie podczas nieobecności opiekunek specjalistycznych. Natomiast druga z nich szkolenie ukończyła w dniu 31.12.2024 r. i będzie mogła świadczyć tego typu usługi od 01.01.2025 r. jeśli zajdzie taka potrzeba.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były także przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Stargardzie w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Koszt 1 godziny usług wyniósł 12,91 zł (tyle samo w 2023 r.).

Usługi świadczone były dla 33 osób zamieszkujących w mieszkalniwocie wspomaganym (dla 33 osób w 2023 r.).

4.12. Pobyt i usługi w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia.

4.12.1. Domy pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2024 r. **195 stargardzian** (170 w 2023 r.) przebywało w **39 domach pomocy społecznej** (w 35 domach pomocy społecznej w roku 2023), w tym w:

- 14 placówek dla osób przewlekle somatycznie chorych i w podeszłym wieku (14 w roku 2023),
- 25 domach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych (21 w roku 2023).

W 2024 r. w domach pomocy społecznej umieszczono **42 osoby** (30 osób w 2023 r.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na umieszczenie oczekiwało **10** kolejnych osób, co spowodowane było brakiem wolnych miejsc w placówkach danego typu (14 na dzień 31 grudnia 2023 r.).

Poniższa tabela zawiera dane porównawcze ilości osób umieszczonych w poszczególnych placówkach i ich typach wraz ze wskazaniem płci mieszkańców DPS pochodzących ze Stargardu.

Tabela nr 35. Pobyt osób w domach pomocy społecznej w latach 2024-2022.

L.p.	Wyszczególnienie	LICZBA OSÓB OGÓŁEM			KOBIETY			MĘŻCZYŹNI		
	Placówka	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
I. Dla osób przewlekle somatycznie chorych i w podeszłym wieku		118	105	106	71	63	64	47	42	42
1.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dolicach	29	26	29	18	14	17	11	12	12
2.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Pyrzycach	18	18	19	10	12	12	8	6	7
3.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych we Włociborzu	1	1	1	-	-	-	1	1	1
	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Olsztynie	-	-	1	-	-	1	-	-	-
4.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Myśliborzu	11	10	3	6	6	2	5	4	1
5.	Dom Pomocy dla osób przewlekle somatycznie chorych w Białogardzie	1	2	2	1	1	1	-	1	1
6.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Ziębicach	1	1	1	-	-	-	1	1	1

7.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Śniatowie	3	4	4	2	3	2	1	1	2
8.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Bornym Sulinowie	3	2	1	2	1	1	1	1	-
9.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dobiegniewie	2	2	2	1	2	2	1	-	-
	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Kałków Godów	-	-	1	-	-	-	-	-	1
10.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dębach	1	1	1	1	1	1	-	-	-
	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Kamieniu Wielkim	-	-	1	-	-	1	-	-	-
11.	Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych w Szczecinie	4	4	5	2	3	4	2	1	1
12.	Dom Pomocy dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych w Żabowie	24	22	25	17	15	15	7	7	10
13.	Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku w Krzeku	19	11	10	10	4	5	9	7	5
14.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Lisówku	1	1	-	1	1	-	-	-	-
II. Dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych		77	65	56	30	25	23	47	40	33
1.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Woli Chruścińskiej	1	1	1	1	1	1	-	-	-
2.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Nowych Bielicach	2	2	1	2	2	1	-	-	-
3.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Moryniu	2	2	2	2	2	2	-	-	-
4.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Modrzewcu	8	7	4	-	-	-	8	7	4
5.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Brzezinach	1	2	2	1	2	2	-	-	-
6.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w Przetocku	2	2	2	-	-	-	2	2	2
7.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w Bobolicach	2	2	2	2	2	2	-	-	-
8.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w Parchowie	1	1	1	1	-	-	-	1	1
9.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych w Nowogardzie	9	4	6	2	-	-	7	4	6

10.	Dom Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie w Resku	4	5	4	-	-	-	4	5	4
11.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Darskowie	5	5	4	2	2	1	3	3	3
12.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Żydowie	2	2	2	1	-	1	1	2	1
13.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Piotrowicach	10	10	10	6	6	6	4	4	4
14.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Jarominie	3	1	1	-	-	-	3	1	1
15.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Szczecinie	7	5	4	4	2	3	3	3	1
16.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Karsznicach	1	1	1	-	-	-	1	1	1
17.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Psarach	1	1	1	-	-	-	1	1	1
18.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Kolsku	6	6	7	3	3	4	3	3	3
19.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Mościskach	1	1	1	-	-	-	1	1	1
20.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Czarnem	4	4	-	3	3	-	1	1	-
21.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Wieleniu	1	1	-	-	-	-	1	1	-
22.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w Grabie	1	-	-	0	-	-	1	-	-
23.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle chorych w Jasieńcu	1	-	-	0	-	-	1	-	-
24.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Iwoniczu	1	-	-	0	-	-	1	-	-
25.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Piłce Zamyślu	1	-	-	0	-	-	1	-	-
RAZEM		195	170	162	101	88	87	94	82	75

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, w zależności od zasięgu domu, ustala wójt/ burmistrz/prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Wysokość najniższego i najwyższego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 36. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS w latach 2024-2023.

Wyszczególnienie	2024 (w zł)	Różnica – rok 2024 w stosunku do 2023 r. (%)	2023 (w zł)
Najniższy koszt utrzymania *	5.577,40	20,43	4.631,24
Najwyższy koszt utrzymania **	8.350,00	16,78	7.150,00
Przybliżony średni wzrost kosztów utrzymania mieszkańca w DPS w stosunku do roku poprzedniego	796,35	16,18	685,42

* W 2024 r. koszt utrzymania mieszkańca był najniższy w Domu Pomocy Społecznej dla osób somatycznie chorych w Bobolicach (w 2023 r. w Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Białogardzie).

** W 2024 r. koszt utrzymania mieszkańca był najwyższy w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Lubomirskiego w Szczecinie (tak samo w roku 2023).

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

I - mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,

II - małżonek, zstępni przed wstępnymi,

III - gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu.

Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępnymi).

W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

Tabela nr 37. Umieszczenia i odpłatność za pobyt w DPS w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba osób przebywających w DPS, w tym:	195	170	162	25	14,71	33	20,37
- liczba osób, za których pobyt opłaty wnoszone były przez mieszkańca domu i rodzinę	47	37	34	10	27,03	13	38,24
- liczba osób, za których pobyt opłaty wnoszone były przez mieszkańca domu i MOPS	148	133	128	15	11,28	20	15,63
Liczba osób nowo umieszczonych w DPS	42	30	27	12	40,00	15	55,56
Liczba osób oczekujących na umieszczenie na dzień 31 grudnia	10	14	6	-4	-28,57	4	66,67
Liczba DPS	39	35	35	4	x	4	x

Tabela nr 38. Wydatki i dochody z tytułu pobytu osób w DPS w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Wzrost	%	Wzrost	%
Całkowity koszt realizacji zadania (w zł)	9.478.422,55	7.238.137,87	6.186.016,54	2.240.284,68	30,95	3.292.406,01	53,22
Dochód z tytułu odpłatności rodzin (w zł)	478.460,11	379.108,50	306.855,04	99.351,61	26,21	171.605,07	55,92
Średnia miesięczna dopłata MOPS do pobytu mieszkańców (w zł)	3.846,14	3.362,27	3.024,26	483,87	14,39	821,88	27,18

4.12.2. Środowiskowy Dom Samopomocy typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B mieści się przy ul. Brzozowej 26 w Stargardzie, w 2024 r. dysponował 40 miejscami (tak samo w roku 2023).

Placówka świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, nabywaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym osobom z deficytem intelektualnym.

Prowadzenie ŚDS jest zadaniem zleconym gminie. Natomiast Miasto zleca jego prowadzenie Kołu Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. MOPS kieruje osoby do ŚDS po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, wydaje decyzje administracyjne.

Tabela nr 39. Liczba osób korzystających z usług ŚDS typu B w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób ogółem	42	43	41

Od dnia 30 maja 2021 r. zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 803) osoby korzystające z ww. wsparcia nie wносиły opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia.

4.12.3. Środowiskowy Dom Samopomocy typu AC dla dorosłych osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu AC mieści się przy ul. Limanowskiego 24 w Stargardzie - w 2024 r. dysponował 30 miejscami (tak samo w roku 2023).

Dom ten świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, nabywaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym osobom przewlekle chorych psychicznie oraz osobom wykazującym inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Prowadzenie ŚDS jest zadaniem zleconym gminie. Natomiast Miasto zleca jego prowadzenie Zachodniopomorskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie. MOPS kieruje osoby do ŚDS po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i wydaje w tym zakresie decyzje administracyjne.

Od dnia 30 maja 2021 r. zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 803) osoby korzystające z ww. wsparcia nie wносиły opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia.

Tabela nr 40. Liczba osób korzystających z usług ŚDS typu AC w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób ogółem,	23	27	29
w tym:			
- mieszkańców Miasta Stargard	21	26	29
- mieszkańców Gminy Stargard	2	1	0

Nastąpił spadek liczby uczestników w stosunku do lat poprzednich, co może świadczyć o braku potrzeb lub zainteresowania mieszkańców Miasta Stargard ofertą placówki. Wzrosła natomiast liczba uczestników nie będących mieszkańcami Miasta – z terenu Gminy Stargard na mocy zawartych porozumień. Wszystkie osoby zainteresowane tego rodzaju formą wsparcia i spełniające warunki do uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy otrzymały decyzje kierujące do ośrodka wsparcia.

4.12.4. Dzienny Dom „Senior +”.

Dzienny Dom „Senior +” mieści się w siedzibie Polskiego Czerwonego Krzyża w Stargardzie przy ul. Limanowskiego 24. Prowadzony jest w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard organizacji pozarządowej - Zachodniopomorskiemu Oddziałowi Okręgowemu PCK w Szczecinie.

MOPS kieruje uczestników na podstawie wywiadu środowiskowego w formie decyzji administracyjnej.

Dzienny Dom Senior+ przeznaczony jest dla 20 osób (tak samo w roku 2023).

Tabela nr 41. Liczba osób korzystających z usług Dziennego Domu „Senior +” i odpłatność za pobyt w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób uczestniczących w zajęciach	26	25	25
Liczba osób, które przestały uczestniczyć w zajęciach ogółem,	7	5	8
w tym z powodu:			
- pogarszającego się stanu zdrowia	2	4	8
- zmiany miejsca zamieszkania	1	0	0
- śmierci	4	1	0
Liczba osób ponoszących 100 % odpłatności (300,00 zł)	19	12	6
Liczba osób ponoszących niepełną odpłatność zgodnie z ustaloną tabelą odpłatności	7	12	19
Liczba osób uczęszczających do placówki nieodpłatnie	0	1	-
Dochód z tytułu odpłatności (w zł)	40.142,25	26.076,47	20.312,72

Podstawą odpłatności jest dochód osób kierowanych. Odpłatności nie ponoszą osoby, jeżeli dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego (776 zł lub 600 zł x liczba osób w rodzinie w latach 2022-2024).

Odpłatność w placówce reguluje Uchwała Nr XXIII/241/2016 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 października 2016 r. zmieniona w części dotyczącej nazwy Dziennego Domu Uchwałą Nr XXXIII/351/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 sierpnia 2017 r. oraz NR II/35/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia oraz Dziennym Domu Senior+.

4.12.5. Gminny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia.

Gminny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia przeznaczony był dla 35 osób (tak samo w roku 2023).

MOPS z powodu bezdomności lub z powodu występowania przemocy wydał skierowania do GOW 37 osobom, w tym 6 osobom spoza Stargardu przyjętym interwencyjnie, tj. 2 kobietom i 4 dzieci (47 osobom w 2023 r.).

Na koniec grudnia 2024 r. w GOW przebywało 13 osób, w tym 9 kobiet i 4 dzieci (na koniec grudnia 2023 r. 14 osób, w tym 11 kobiet i 3 dzieci).

Ośrodek zapewniał całonocowy pobyt i wyżywienie, ochronę przed przemocą, wsparcie terapeutyczne i doradcze w poszukiwaniu pracy, opiekę nad dziećmi w przypadku podjęcia pracy i porady w zakresie praw obywatelskich.

Odpłatność w placówce regulowała Uchwała Nr XXIII/241/16 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 października 2016 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia, w Dziennym Domu „Senior+” oraz w Klubie „Senior+”, która kwotę bazową ustaliła na 500 zł.

Tabela nr 42. Dochody z tytułu opłat za pobyt w GOW w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób, które poniosły opłatę za pobyt w GOW	8	19	15
Dochód z tytułu opłat za pobyt w GOW (w zł)	16.683,88	21.138,69	21.314,46

IV. REALIZACJA PROGRAMÓW OSŁONOWYCH.

1. Program „Posiłek w szkole i w domu”.

Od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2028 r. realizowany jest program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. Program został utworzony i przyjęty przez Radę Miejską w Stargardzie Uchwałą Nr LVII/568/2023 z dnia 28 listopada 2023 r. w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881).

Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,

- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach Programu w roku 2024 udzielane było wsparcie osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe do 200% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Wymagany procentowy udział środków własnych Gminy-Miasto Stargard w ramach realizacji Programu, podobnie jak w latach ubiegłych wynosił 20%.

W 2024 r. Program był finansowany:

- ze środków własnych gminy w kwocie **162.890,74 zł** (147.950,03 zł w 2023 r.),
- z dotacji z budżetu państwa w kwocie **651.562,94 zł** (591.640,00 zł w 2023 r.).

Tabela nr 43. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu „Posilek w szkole i w domu” w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Osoby, rodziny i koszt (w zł)			Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej			Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej			Pozostałe osoby		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Liczba osób objętych Programem w tym:	934	1095	1100	84	149	141	214	261	150	636	692	703
- liczba osób korzystających z posiłku	100	130	110	8	21	14	92	113	98	0	0	0
koszt posiłków	160.058,73	169.310,74	88.752,81	5.943,00	20.409,00	11.802,00	151.532,00	148.902,00	76.901,00	0	0	0
koszt 1 posiłku	16,47	14,84	11,85	14,89	14,65	11,70	16,54	14,87	11,87	0	0	0
- liczba osób korzystających z zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku	877	1035	1.035	83	138	136	178	220	205	636	692	703
- liczba rodzin korzystających z zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku	546	603	623									
średnia kwota zasiłku celowego	222,55	181,08	163,39									
- koszt zasiłków celowych	654.394,95	570.279,29	500.359,60									
Koszt Programu ogółem, w tym:	814.453,68	739.590,03	589.112,41									
- ze środków własnych gminy (20%)	162.890,74	147.950,03	119.022,48									
- dotacji z budżetu państwa (80%)	651.562,94	591.640,00	470.089,93									

W roku 2024 z pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało **3 dzieci obywateli Ukrainy**. Koszt ich posiłków wyniósł łącznie **2.584,92 zł** (w 2023 r. 10 dzieci obywateli Ukrainy, a koszt posiłków wyniósł 11.436,18 zł).

Natomiast z zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności w ramach tego programu skorzystało **3 obywateli Ukrainy** na kwotę **1.022,00 zł**.

Ponadto w 2024 r. dla 2 dzieci obywateli Ukrainy posiłki w szkole zostały sfinansowane ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie, których koszt wyniósł 3.071,82 zł (w 2023 r. 20 dzieci oraz koszt 18.482,69 zł).

Gorące posiłki wydawane były w 2024 r. w jadalni w CS Caritas, w 12 stargardzkich szkołach, gdzie dzieci pobierały naukę, w jednym przedszkolu oraz w schronisku SLB.

2. Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

Pracownicy socjalni w ramach zawartego w dniu 05.08.2021 r. porozumienia o współpracy ze Stargardzkim Towarzystwem Budownictwa Społecznego podejmowali działania mające na celu zmotywowanie klientów do podjęcia współpracy z STBS w kierunku zniwelowania powstałego zadłużenia, jego spłaty oraz zapobieżenia utraty przez klientów zajmowanego lokalu mieszkalnego. W przypadkach kiedy pracownikom socjalnym nie udawało się nawiązać kontaktu z rodziną, wówczas przesyłano do tych rodzin pisma informujące o możliwości nawiązania kontaktu z STBS w celu omówienia spłaty ich zadłużenia.

W 2024 r. przeprowadzono 14 eksmisji.

W ramach współpracy w dniu 23.09.2021 r. powołany został zespół doradczy, którego zadaniem jest wypracowanie właściwych praktyk postępowania w sprawach indywidualnych wobec klientów mających problemy z opłacaniem czynszu.

W 2024 r. pracownicy socjalni sporządzili **74 protokoły** do STBS, na podstawie których STBS zawarł z rodzinami porozumienia w zakresie zniwelowania powstałego zadłużenia, jego spłaty oraz zapobieżenia utraty zajmowanego lokalu socjalnego zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/373/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 31.10.2021 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskazania organów lub osób do tego uprawnionych.

3. Realizacja programów wspierających osoby niepełnosprawne i seniorów.

3.1. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Gmina Miasto Stargard w roku 2024 ponownie przystąpiła do resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

W związku z wnioskiem przygotowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie na realizację programu w 2024 r. przyznano kwotę **605.691,30 zł** ze środków Funduszu Solidarnościowego (241.311,88 zł w 2023 r).

Celem programu było świadczenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych przy wykonywaniu czynności dnia codziennego, poprawie

funkcjonowania w życiu społecznym, ograniczaniu skutków niepełnosprawności, stymulacji do podejmowania aktywności na różnych szczeblach życia codziennego. Program miał również na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy Programu mieli możliwość skorzystania z pomocy asystenta, m.in. podczas załatwiania spraw urzędowych, wyjść, dojazdów lub powrotów do wybranych przez uczestników miejsc, uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych i sportowych.

Liczbę osób objętych wsparciem asystenta oraz wydatki na realizację programu w latach 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 44. Asystencja osobista osób niepełnosprawnych dla mieszkańców Miasta Stargard w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób objętych wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej ogółem, w tym:	29	21	17
- liczba osób dorosłych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	25	18	13
- liczba dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji	4	3	4
Wydatki na realizację programu (w zł)	582.598,08	229.344,41	296.253,65

Na realizację programu w okresie od 01.03.2024 r. do 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę 582.598,08 zł - więcej niż w 2023 r. o kwotę 353.253,67 zł (wzrost o 154%), w którym w tożsamym okresie wykorzystano kwotę 229.344,41 zł.

Stopień wykorzystania przyznanych środków uzależniony jest w dużej mierze od momentu uruchomienia usług po podpisaniu umowy na realizację programu. Środki na realizację ww. Programu nie zostały w pełni wydatkowane z uwagi na to, że uczestnicy wsparcia wykorzystali niepełną liczbę przysługujących im godzin z powodu np. wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, zachorowań i pobyków w szpitalach.

Udział osób w programie był całkowicie nieodpłatny.

3.2. Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

Gmina Miasto Stargard po raz kolejny przystąpiła do resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Łącznie w 2024 r. otrzymała na organizację opieki wytchnieniowej w formie dziennej i całodobowej 797.001,57 zł.

Udział osób w programie był całkowicie nieodpłatny.

3.2.1. Opieka wytchnieniowa dzienna w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

W związku z wnioskiem przygotowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie na realizację programu w 2024 r. przyznano kwotę 335.001,57 zł ze środków Funduszu Solidarnościowego na realizację wsparcia dla opiekunów osób niepełnosprawnych w postaci zapewnienia dziennej opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
 - 2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.
- Program miał również na celu czasowe odciążenie opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie im czasu na odpoczynek i regenerację, zadbanie o własne sprawy zdrowotne.

Usługa opieki wytchnieniowej była świadczona w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Tabela nr 45. Opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej na terenie Miasta Stargard w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób objętych wsparciem ogółem, w tym:	29	31	34
- liczba opiekunów osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności	24	25	29
- liczba opiekunów dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji	5	6	5
Wydatki na realizację programu (w zł)	309.875,82	170.053,60	234.491,08

Na realizację programu w okresie od 01.03.2024 r. do 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę **309.875,82 zł** – więcej niż w 2023 r. o **139.822,22 zł (wzrost o 82%)**, w którym wykorzystano kwotę 170.053,60 zł w ramach Programu osłonowego „Opieka wytchnieniowa” realizowana na podstawie Uchwały Nr XLIX/505/2023 Rady Miejskiej w Stargardzie w okresie od 01.04.2023 r. do 31.12.2023 r.

3.2.2. Całodobowa opieka wytchnieniowa w mieszkaniu wytchnieniowym.

W związku z wnioskiem przygotowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie na realizację programu w 2024 r. w zakresie realizacji wsparcia dla opiekunów osób niepełnosprawnych w postaci zapewnienia całodobowej opieki wytchnieniowej przyznano kwotę **462.000,00 zł** ze środków Funduszu Solidarnościowego (w 2023 r. kwotę 184.524,74 zł).

Program skierowany był do opiekunów pełnoletnich osób z niepełnosprawnością, posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne.

Program miał na celu czasowe zapewnienie wsparcia w postaci opieki wytchnieniowej - w formie doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki - dla opiekunów faktycznych/nieformalnych mieszkających w Stargardzie (zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawujących nad nią całodobową opiekę) oraz odciążenie opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez objęcie opieką całodobową osób wymagających takiej pomocy i umożliwienie opiekunom wykorzystania tego czasu, np. na odpoczynek i regenerację, zadbanie o własne sprawy zdrowotne i życiowe.

Usługa opieki wytchnieniowej była świadczona bezpłatnie w ramach pobytu całodobowego w wydzielonym z zasobu mieszkaniowego Gminy-Miasto Stargard lokalu mieszkalnym spełniającym kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych i posiadającym pozytywną opinię Gminy-Miasto Stargard - w mieszkaniu wytchnieniowym mieszczącym się przy ul. M. Konopnickiej 23 w Stargardzie (przygotowanym przez Fundację Nauka dla Środowiska w ramach realizacji projektu pn. „Region Dobrego Wsparcia” ze środków EFS i budżetu państwa z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 - Oś priorytetowa 7, Działanie 7.6).

Program realizowany był od 20.03.2024 r. do 31.12.2024 r. (w 2023 r. od 01.06.2023 r. do 31.12.2023 r.) przez Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek”, które zostało wyłonione w drodze konkursu ogłoszonego przez Gminę Miasto Stargard. Pracownicy Działu ds. Seniorów i Osób Niepełnosprawnych w Ośrodku rozpatrywali złożone w tym zakresie wnioski i kierowali osoby niepełnosprawne do mieszkania wytchnieniowego na dany okres.

Wsparciem zostało objętych 30 mieszkańców Miasta Stargard (11 mieszkańców w 2023 r.), którzy mieli możliwość skorzystania po skierowaniu ich przez MOPS w ramach krótkotrwałego (do 14 dni) pobytu całodobowego. Średni czas pobytu 1 osoby w mieszkaniu wytchnieniowym wynosił 13,6 dni - ogółem 408 osobodób (w 2023 r. 12,45 dni - ogółem 137 osobodób).

3.3. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów w Stargardzie w 2024 roku” był programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program przyjęty został Uchwałą Nr LXI/615/2024 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 marca 2024 r.

Program miał na celu poprawę bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów poprzez używanie „opasek bezpieczeństwa” zakupionych w 2022 r. i wyposażonych w następujące funkcje: przycisk bezpieczeństwa - sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia życia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwiało połączenie się z dyspozytorem (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka), który podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi.

W ramach tego programu w roku 2024 seniorzy mogli korzystać ze **125 dostępnych w MOPS opasek** (wzrost o 25%), w tym ze **100 opasek zakupionych w 2022 r. i 25 opasek**

dodatkowo zakupionych w roku 2024 i sfinansowanych comiesięcznych usług abonamentowych całodobowego monitoringu świadczonych przez wybranego operatora.

Na realizację ww. programu w 2024 r. zabezpieczono kwotę 96.106,00 zł (w 2023 r. 52.958,00 zł), z czego wydatkowano łącznie kwotę 93.363,88 zł - tj. 97,15% (w 2023 r. 52.865,70 zł - tj. 99,83%), w tym dotację w kwocie **66.684,00 zł** i środki własne w kwocie **26.679,88 zł** wraz z kosztem zakupionych 25 opasek w wysokości 16.005,60 zł, w tym 2000 zł poniesionym z dotacji i 14.005,60 zł ze środków własnych (w 2023 r. dotacja wyniosła 33.100,50 zł, a środki własne 19.765,20 zł).

Informacje w zakresie usług teleopieki przy użyciu opasek bezpieczeństwa i wydatków na realizację programu w latach 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 46. Teleopieka dla seniorów przy użyciu opasek bezpieczeństwa w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba użytych seniorom opasek bezpieczeństwa	125	100	100
Liczba usług miesięcznych abonamentowych całodobowego monitoringu	1335	1200	610*
Liczba seniorów korzystających z całodobowego monitoringu przy użyciu opasek bezpieczeństwa	153	136	161
Liczba seniorów, którzy użyli przycisku SOS	82	67	59
Liczba seniorów, do których wezwano karetkę	5	23	0
Liczba usług telefonicznego wsparcia technicznego	729	370	123
Wydatki na realizację programu (w zł)	93.363,88**	52.865,70	73.222,96**

* Realizacja od czerwca 2022 r.

** Wraz z kosztem zakupu opasek bezpieczeństwa.

3.4. Projekt: Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i asystenckich dla osób starszych w Gminie Miasto Stargard „Bezpieczny senior w Stargardzie”

Gmina Miasto Stargard uzyskała w 2024 r. dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 (w ramach Priorytetu 6 Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego, działania 6.18 Rozwój usług społecznych, w tym świadczonych w społeczności lokalnej typ 1-2) na realizację projektu pn. Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i asystenckich dla osób starszych w Gminie Miasto Stargard „Bezpieczny senior w Stargardzie”. Całkowita wartość projektu określona we wniosku wynosi **1.722.724,80 zł**, w tym **95% dofinansowania** w wysokości **1.636.588,56 zł** (1.464.316,08 zł ze środków EFS i 172.272,48 zł z dotacji celowej z budżetu państwa) i **5% środków własnych** w wysokości **86.136,24 zł**.

Realizatorem zadań ujętych w projekcie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie. Wsparcie i usługi świadczone będą do **30.11.2026 r.**

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności dla minimum **50 osób starszych w wieku 65+** zamieszkujących Gminę Miasto Stargard do usług opieki i asystentury do końca listopada 2026 roku.

W ramach planowanych działań zostanie zorganizowanych **9.600 godzin** usług asystenta dla **30 uczestników** projektu, **11.670 godzin** usług opiekuńczych dla **20 seniorów**. Projekt zakłada kompleksowość działań - jako wsparcie dodatkowe dla seniorów korzystających z asystentury

lub usług opiekuńczych świadczenie usług teleopieki przy pomocy opasek bezpieczeństwa dla 20 uczestników projektu i przy zastosowaniu czujek typu SMART DOM dla 30 osób starszych w wieku 65+, 2820 godzin opieki wytnieniowej dziennej w miejscu zamieszkania seniorów dla 10 opiekunów faktycznych osób starszych objętych projektem.

Ponadto 22 uczestników projektu skorzystać będzie mogło z doradztwa pielęgnacyjno-zdrowotnego i dietetycznego. Doradztwo pielęgnacyjno-zdrowotne będzie również zapewnione dla 10 opiekunów faktycznych (nieformalnych) korzystających z opieki wytnieniowej świadczonej wobec seniora w jego miejscu zamieszkania, a 4 opiekunów otrzyma specjalistyczne wsparcie w zakresie prawidłowego odżywiania osoby starszej. Wszyscy chętni, na miarę potrzeb, skorzystają ze wsparcia psychologicznego i konsultacji prawnych specjalistów MOPS w Stargardzie. Ponadto seniorzy korzystający ze wsparcia asystentów będą mogli uczestniczyć w ich towarzystwie w wydarzeniach kulturalnych, rekreacyjnych, społecznych, dzięki zakupionym biletom wstępu np. do kina, na koncert, czy basen.

Podmiotem świadczącym usługi w ramach zawartej umowy w zakresie asystentury i usług opiekuńczych jest Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek” z siedzibą w Szczecinie przy ul. Hryniewieckiego 9.

Realizacja projektu w zakresie udzielania seniorom wsparcia przez asystentów rozpoczęła się od dnia 12 listopada 2024 r., a świadczenie usług opiekuńczych od dnia 21 listopada 2024 r. Ze wsparcia asystenta w 2024 r. skorzystało łącznie 10 osób w łącznym wymiarze 591 godzin. Natomiast ze wsparcia w formie usług opiekuńczych skorzystało łącznie 5 osób wykorzystując 130 godzin usług.

Na realizację projektu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. wydatkował kwotę **43.003,85 zł**, w tym:

a) 40.853,66 zł z uzyskanego dofinansowania, z tego:

- 36.553,27 zł ze środków europejskich,

- 4.300,39 zł z dotacji celowej budżetu państwa,

b) 2.150,19 zł z wkładu własnego (w całości wykorzystanego na pokrycie dodatków specjalnych dla kadry realizującej projekt).

V. REALIZACJA INNYCH PROGRAMÓW, PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ.

1. Projekt „Gotowe na Nowe”.

W okresie od 18.04.2024 r. do 23.05.2024 r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie przeprowadzili projekt pn. „Gotowe na Nowe”.

Projekt skierowany był do 15 kobiet w wieku od 19 do 30 r.ż. mieszkających na terenie Miasta Stargard, chcących się usamodzielnąć, zacząć aktywność zawodową lub dokonać zmian w swoim życiu, rozwijać się. Celem projektu była praca z kobietami, nastawionymi na samorozwój, budowanie pewności siebie w życiu osobistym oraz na rynku pracy, odnalezienie swojej drogi, nauczenie się jak sobie radzić w trudnych, stresujących sytuacjach, jak zminimalizować strach przed zmianą, poznanie technik relaksacyjnych.

Celem projektu było również przygotowanie młodych kobiet do wdrożenia się w rynek pracy, chcących rozpocząć swoją ścieżkę kariery, zmienić ją lub rozwinąć oraz jak przejść sukcesywnie przez proces rekrutacji.

Do udziału w projekcie zgłosiły się 43 kobiety, przystąpiło do projektu 10, a ostatecznie projekt ukończyło 9 kobiet.

2. Projekt „Rodzicielstwo bez tajemnic”.

Pracownicy socjalni Zespołu ds. wspierania rodziny, pieczy zastępczej i pracy socjalnej w okresie od 11.09.2024 r. do 23.10.2024 r. realizowali projekt pn. „Rodzicielstwo bez tajemnic”.

Projekt dedykowany był dla przyszłych rodziców, zamieszkujących na terenie Miasta Stargard.

Celem projektu było wsparcie rodziców lub osób planujących rodzicielstwo, poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie metod wychowawczych i rodzicielskich. Ponadto uczestnicy projektu mogli zdobyć wiedzę w zakresie okresu przygotowującego do porodu, samego porodu jak również czasu po porodzie oraz oswojenia lęku przed porodem. W ramach projektu odbyły się warsztaty i spotkania m.in. z: pediatrą, położną, ratownikami medycznymi, psychologiem rozwoju, seksuologiem, psychodietetykiem oraz warsztaty z chustonoszenia.

Do udziału przystąpiło 10 osób w tym: 9 kobiet i 1 mężczyzna, a ostatecznie ukończyło udział w projekcie 9 osób w tym: 8 kobiet i 1 mężczyzna.

3. Projekt „Jestem rodzicem”.

Projekt „Jestem rodzicem” dedykowany był dla rodziców zamieszkujących na terenie Miasta Stargard.

Celem projektu było wsparcie rodziców w pierwszym etapie macierzyństwa i tacierzyństwa. Przekazanie wiedzy na temat diety matki i dziecka, pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia dziecka, zatajenia, uzyskanie wiedzy na temat zmian hormonalnych zachodzących u młodych matek i zmian jakie mogą zachodzić w sferze seksualności, poznanie technik budowania bliskości z dzieckiem oraz technik w zakresie usypiania dzieci. W ramach projektu odbyły się warsztaty i spotkania m.in. z pediatrą, ratownikami medycznymi, psychologiem rozwoju, seksuologiem, psychodietetykiem oraz warsztaty z chustonoszenia i z asystentem snu.

Do udziału przystąpiło 11 kobiet, a ostatecznie ukończyło udział w projekcie 10 kobiet.

4. Zajęcia edukacyjne w ramach Programu „Szkoła dla Rodziców”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. przeprowadził dwie edycje warsztatów „Szkoły dla Rodziców” (tak samo w 2023 r.). Każda z edycji obejmowała po dziesięć trzygodzinnych spotkań z trenerem. W zajęciach uczestniczyli rodzice, których dzieci odbywają edukację w szkołach podstawowych. Rekrutację przeprowadzili pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i pedagodzy szkolni wśród osób, które ich zdaniem mają problemy natury wychowawczej z dziećmi, posiadają niskie kompetencje wychowawcze lub chciały pogłębić swoją wiedzę i umiejętności wychowawcze. Zajęcia obejmowały zagadnienia dotyczące budowania dobrych relacji z dzieckiem, prawidłowego procesu komunikacji w rodzinie, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji oraz rozpoznawania i opisywania różnych stanów emocjonalnych, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze złością.

Szkoła dla Rodziców to cykl warsztatów dla osób szukających sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, radzenie sobie z trudnościami wychowawczymi. To zbiór komunikacyjnych narzędzi, które znacząco poprawiają jakość kontaktu rodzica z dzieckiem. Głównym celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi. Nauka umiejętności lepszego

porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, a także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.

Aby ukończyć warsztaty i uzyskać zaświadczenie ukończenia „Szkoły dla Rodziców” należy uczestniczyć w 80% zajęć – wymaga to zmobilizowania się przez uczestników do systematycznego uczestniczenia w warsztatach. Nie wszyscy zgłoszeni uczestnicy gotowi są na zdobywanie umiejętności lepszego porozumiewania się z dzieckiem, nie są gotowi na refleksję nad własną postawą wychowawczą, wymianę doświadczeń z innymi uczestnikami - dlatego też rezygnują z uczestnictwa po zapoznaniu się na pierwszych zajęciach z programem warsztatów. Stąd występuje znacząca różnica pomiędzy zgłoszonymi, a tymi którzy ukończyli warsztaty i otrzymali zaświadczenia.

Do dwóch edycji „Szkoły dla rodziców” zgłoszonych było łącznie 69 osób (36 osób w 2023.) z czego do udziału przystąpiło 27 osób, a zajęcia ukończyło 13 osób (w roku 2023 - 24 osoby przystąpiły do zajęć, a ukończyło je 17 osób). Z oceny prowadzącej oraz samych uczestników wynika, że rodzice zdobyli dużą wiedzę na temat funkcjonowania rodziny, co z kolei może zaowocować zmianą ich funkcjonowania w środowisku rodzinnym, wzrostem samoświadomości i poczucia sprawstwa oraz zmianą postaw wobec dziecka.

3. Program Edukacyjny dla Osób Doznających Przemocy.

W okresie od 10 maja 2024 roku do 18 czerwca 2024 roku przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym przeprowadzili autorski projekt Kobieta Nie(moc) w przemocy. Projekt kierowany był do mieszkank Stargardu, obejmował 7 spotkań i warsztatów oraz zorganizowano otwarte prelekcje nt. radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Podczas prelekcji uczestniczki mogły zwiększyć świadomość i wiedzę na temat zjawiska przemocy domowej oraz poznały możliwości pomocy instytucjonalnej. Uczestniczki poprzez udział w warsztatach mogły również miło spędzić czas, poznać techniki twórcze rozładowywania złych emocji, nabyć umiejętności zadbania o siebie z życzliwością aby poczuć moc do wprowadzenia pozytywnych zmian w swoim życiu.

W powyższym projekcie uczestniczyło 10 kobiet.

Program obejmował działania profilaktyczne związane z edukacją i poradnictwem (socjalnym, prawnym i psychologicznym) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, które miały na celu zwiększenie świadomości i wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, możliwości kompleksowej pomocy instytucjonalnej oraz wzmocnienia poczucia wartości osób doznających przemocy w rodzinie.

4. Program Terapeutyczny dla Osób Uwikłanych w Przemoc.

Psycholodzy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie w okresie od 15 kwietnia 2024 r. do 17 czerwca 2024 r. psycholodzy MOPS w Stargardzie zrealizowali Program Terapeutyczny dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej, którego celem głównym było nabycie wiedzy na temat zagadnień związanych ze zjawiskiem przemocy, wyrównanie funkcjonowania emocjonalnego oraz zwiększenie poczucia własnej wartości, odzyskanie poczucia wpływu i kontroli nad własnym życiem a także zmiana relacji ze sprawcą przemocy. Grupa miała charakter zamknięty, co dało możliwość stworzenia warunków do aktywnej pracy terapeutycznej.

Grupa została wytypowana przez pracowników socjalnych Zespołu ds. Przemocy i Pomocy psychologicznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie.

Do grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w roku 2024 zgłoszono 7 kobiet, z których 5 pozytywnie ukończyło uczestnictwo (w roku 2023 zgłoszono 13 kobiet, z których 7 zdecydowało się uczestniczyć w 10 spotkaniach grupy terapeutycznej i pozytywnie zakończyły uczestnictwo).

W ramach programu odbyło się dziesięć spotkań dwugodzinnych. Grupa miała charakter zamknięty, co dało możliwość stworzenia warunków do aktywnej pracy terapeutycznej. Uczestnicy zwiększyli wiedzę i samoświadomość na zjawisko przemocy, nabyli umiejętności rozpoznawania mechanizmów przemocy, wyrównali napięcie emocjonalne, uświadomili własne zasoby oraz wzmocnili w procesie grupowym. Po zakończonych zajęciach uczestnicy deklarowali chęć podtrzymywania ze sobą kontaktu i wzajemnego wsparcia.

Nie zebrano natomiast grupy terapeutycznej dla osób stosujących przemoc (tak samo w roku 2023). Mimo, iż pracownicy socjalni motywowali osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w programie, ostatecznie nie uzyskano od nich zgody na uczestnictwo w grupie terapeutycznej w MOPS.

5. Zajęcia profilaktyczne z przeciwdziałania przemocy domowej.

W okresie sprawozdawczym psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym na terenie 2 szkół podstawowych przeprowadził psychoedukację dla klas szóstych, siódmych i ósmych, której celem było zapoznanie uczniów z pojęciem przemocy. Uczniom przekazano wiedzę na temat przeciwdziałania przemocy w środowisku rówieśniczym i domowym oraz jak reagować i gdzie szukać pomocy w sytuacji kryzysowej.

Młodzież również uzyskała informację na temat instytucjonalnej pomocy w obszarze przemocy. Nabyła wiedzę na temat radzenia sobie z emocjami, frustracją, stresem i zagrożeniem.

Każdy z uczestników otrzymał sporządzony przez psychologa MOPS Panią Ewelinę Ler „Niezbędnik Nastolatka w Kryzysie”, w którym zawarto wskazówki gdzie można się zwrócić w sytuacji kryzysu wraz z niezbędnymi numerami telefonów, pod którymi można uzyskać pomoc.

6. Współdziałanie z Zachodniopomorską Wojewódzką Komendą OHP.

W ramach zawartego w dniu 14 czerwca 2021 r. porozumienia o współpracy pomiędzy MOPS w Stargardzie, a Zachodniopomorską Wojewódzką Komendą OHP, młodzież z OHP w Stargardzie kontynuowała w 2024 r. działania pomocowe dla stargardzkich seniorów. Młodzież wraz z wychowawcami odwiedzała osoby starsze w miejscu ich zamieszkania świadcząc pomoc w sprzątaniu mieszkania (np. mycie okien) oraz towarzyszeniu seniorowi w jego czasie wolnym.

Koło wolontariackie OHP wsparło w 2024 roku 10 osób starszych (tyle samo w 2023 r.).

7. Projekt „Poprawa dostępności w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie”.

Gmina Miasto Stargard wraz z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stargardzie pozyskała z PFRON dofinansowanie w ramach projektu „Dostępna przestrzeń publiczna” na zadanie o nazwie „Poprawa dostępności w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie”.

W ramach zawartej umowy nr DPP/01279/2023 z dnia 13.12.2023 r. pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), a Gminą Miastem Stargard zostały zrealizowane przedsięwzięcia przyczyniające się do poprawy dostępności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie do potrzeb dla osób z niepełnosprawnościami – co pozwoliło na zapewnienie podstawowej dostępności na poziomie gwarantującym równy udział w życiu wszystkim osobom korzystającym z usług świadczonych przez jednostkę organizacyjną samorządu.

Celem projektu realizowanego w ramach programu PFRON „Dostępna przestrzeń publiczna” była poprawa warunków dostępności do informacji i form pomocy dla osób

z niepełnosprawnościami słuchu, mowy i wzroku zainteresowanych działalnością i korzystających z usług MOPS potencjalnych i aktualnych klientów MOPS. W ramach programu zakupiono i zamontowano 4 beacons, zakupiono i uruchomiono w punktach obsługi klientów i w kasie 4 mobilne pętle indukcyjne, przeszkolono pracowników MOPS w zakresie ich obsługi, opracowano i zamieszczono na stronie internetowej MOPS informacje dotyczące działalności Ośrodka i możliwych do pozyskania form pomocy – nagrania (filmy) zawierające tłumaczenia na polski język migowy oraz głosowe odczytanie tekstu i równoczesna pisemna transkrypcja.

W ramach projektu uruchomiono również bezpłatną dla klientów usługę zdalnego połączenia się z tłumaczem Polskiego Języka Migowego (PJM) w celu udzielenia stosownej pomocy osobom niedosłyszącym i porozumiewającym się w tym języku. Realizacja projektu w tym zakresie będzie trwała do 30.06.2027 r.

Całkowity koszt projektu wyniósł **34.330,55 zł**, w tym dofinansowanie z PFRON 26.520,44 zł, wkład własny – 7.810,11 zł.

8. Infolinia dla osób z niepełnosprawnościami.

Od 16 września 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie uruchomił infolinię dla osób z niepełnosprawnościami, **pod numerem telefonu 721 728 888** czynną od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00. Osoby niepełnosprawne oraz ich rodziny mogły uzyskać ogólne informacje na temat różnorodnych form wsparcia realizowanych przez instytucje oraz lokalne organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta Stargard.

W roku 2024 (od 16.09.2024 r. do 31.12.2024 r.) trzech pracowników zatrudnionych w MOPS Stargard udzielało informacji osobom korzystającym z infolinii. W tym okresie odnotowano 52 połączenia związane z zapytaniami dotyczącymi problemów osób niepełnosprawnych. Główne tematy dotyczyły wsparcia finansowego w związku z uzyskaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (w zależności od orzeczonego stopnia), takich jak: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne czy świadczenie wspierające dla osób pełnoletnich (obowiązujące od 01.01.2024 roku). Pytania dotyczyły również możliwości wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego oraz uzyskania pomocy w formie usług opiekuńczych oraz oferty wsparcia dla seniorów.

VI. INNE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ.

1. Prace społecznie użyteczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie również w 2024 r. był organizatorem prac społecznie użytecznych na terenie miasta Stargard.

Prace społecznie użyteczne organizowane były na zasadach określonych w:

- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych,
- porozumieniu Nr 8/2023 w sprawie sposobu organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych z dnia 15.02.2023 r. pomiędzy Powiatem Stargardzkim – Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie a Gminą-Miasto Stargard.

Do prac społecznie użytecznych wytypowane były osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie (bez prawa do zasiłku), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Wskazanych było **11 Podmiotów** zainteresowanych zatrudnieniem pracownika w ramach prac społecznie użytecznych, do których skierowano osoby do wykonywania prac społecznie

użytecznych (do 15 podmiotów w latach 2023-2022). Dla każdego Podmiotu było przewidziane 1 miejsce.

Wyznaczone przez MOPS osoby bezrobotne kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy do **11 Podmiotów**, na rzecz których wykonywano następujące rodzaje prac, tj.:

- prace porządkowe,
- prace konserwatorskie,
- prace remontowe,
- prace gospodarcze,
- prace ogrodnicze.

Prace społecznie użyteczne wykonywane były w następujących Podmiotach:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Żłobek Miejski Leśna Polana,
- Przedszkole Miejskie Nr 6,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego,
- Szkoła Podstawowa Nr 5,
- Szkoła Podstawowa Nr 8,
- Zespół Szkół,
- Szkoła Podstawowa nr 10,
- Szkoła Podstawowa Nr 11 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego,
- MDK.

Tabela nr 47. Prace społecznie użyteczne w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba osób uprawnionych do wykonywania prac społecznie użytecznych, w tym:	16	25	25
- liczba osób skierowanych do prac (uwzględniając rotację)	16	25	20
- liczba osób, które przerwały realizację prac ogółem, z tego:	6	14	11
• bez usprawiedliwienia	4	9	7
• ze względów zdrowotnych	0	2	1
• z powodu podjęcia zatrudnienia	0	2	2
• z powodu nabycia prawa do emerytury	0	1	1
• z innych powodów (np. odmowa ze strony podmiotu lub osoby bezrobotnej, nieodebranie skierowania z PUP, wyrejestrowanie z PUP)	2	0	0
Liczba przepracowanych godzin	3.175	4.031,5	3.900,5
Wydatki (w zł)	36.846,40	41.592,20	37.700,50
Wysokość otrzymanej z PUP refundacji świadczeń (w zł)	22.107,84	25.009,32	22.587,90

Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych wykonywały pracę w wymiarze nieprzekraczającym 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. Wynagrodzenie za godzinę pracy wynosiło 10,90 zł do maja 2024 r. (9,50 zł do maja 2023 r.) oraz 12,20 zł od czerwca 2024 r. (10,90 od czerwca 2023 r.) wypłacane było przez MOPS wszystkim osobom wykonującym prace na terenie miasta.

W 2024 r. w związku z mniejszą ilością podmiotów i osób biorących udział w programie w stosunku do roku 2023 o 856,50, tj. o 21% zmniejszyła się liczba przepracowanych przez uczestników godzin.

Spadły również wydatki na realizację programu – o 4.745,80 zł, tj. o 11% w stosunku do roku 2023.

Wartość otrzymanej z Powiatowego Urzędu Pracy refundacji świadczeń w 2024 r. również spadła – o 2.901,48 zł, tj. o 12% w stosunku do 2023 r.

2. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

MOPS wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w oparciu o zarządzenie Nr 294/2017 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 2 sierpnia 2017 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora i Zastępców Dyrektora MOPS w Stargardzie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej zmienionego Zarządzeniem Nr 224/2020 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 2 września 2020 r. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać osoby:

- nieubezpieczone,
- posiadające obywatelstwo polskie lub status uchodźcy, lub objęte ochroną uzupełniającą, lub posiadające zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej,
- co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

Tabela nr 48. Decyzje w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej w latach 2024-2022.

Liczba wydanych decyzji	2024	2023	2022
Ogółem, w tym:	506	526	447
- potwierdzające prawo do ubezpieczenia	221	247	219
- odmawiające potwierdzenia prawa	117	109	92
- wygaszające potwierdzenie prawa	51	57	38
- umarzające postępowanie,	113	113	95
w tym anulowanych przez szpital	72	73	75
- uchylające prawo do ubezpieczenia	0	0	3

Nastąpił spadek liczby wydanych decyzji w powyższym zakresie ogółem o 20, tj. o 4% w stosunku do roku 2023, przy czym o 26, tj. o 11% spadła liczba decyzji potwierdzających prawo do ubezpieczenia. W 2024 r. nie było, podobnie jak w roku 2023, wydanych decyzji o uchyleniu prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

3. Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne.

Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin, Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej w 2024 r. udzielił pomocy **22 osobom** po opuszczeniu zakładu karnego (w 2023 r. 31 osobom).

W celu poprawy sytuacji materialnej i życiowej osadzonych i ich rodzin, osobom, które opuściły zakład karny udzielano różnorodnej pomocy, której obraz w porównaniu do roku 2023 i 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 49. Pomoc udzielana osobom po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2024-2022.

Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie:	2024	2023	2022
- zasiłków celowych	9	9	6
- zasiłków okresowych	17	18	20
- zasiłków stałych	5	4	7
- potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych	5	3	6
- tymczasowego schronienia w schronisku	1	2	3
- wyżywienia w Centrum Socjalnym Caritas	0	2	4
- zasiłku na zakup posiłku lub żywności	21	19	23
- zawarcia kontraktu socjalnego	1	7	3
- pracy socjalnej	4	31	18
OGÓŁEM, z tego liczba osób, które:	22	31	29
- powróciły do własnych rodzin posiadających lokale mieszkalne	19	19	16
- przebywały w schronisku dla osób bezdomnych	1	2	3
- przebywały u znajomych lub w wynajętych lokalach	0	3	10
- przebywały na ulicach miasta Stargard nie wskazując adresu pobytu	2	7	0

Spadek liczby kontraktów socjalnych i pracy socjalnej wynika z faktu, iż pomoc finansowa w większości przypadków była udzielona na krótki okres gdyż prawie wszystkie osoby, które opuściły zakład karny (19 osób z 22) powróciły do własnych rodzin posiadających lokale mieszkalne. Osoby te nie wymagały pracy socjalnej, otrzymywały wsparcie od osób najbliższych.

4. Współdziałanie z Centrum Integracji Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Centrum Integracji Społecznej przy ul. Krasieńskiego 19 w Stargardzie w zakresie kierowania osób do zajęć w CIS wydając w tej sprawie decyzje, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W zajęciach Centrum mogą brać udział osoby zagrożone wykluczeniem lub wykluczone społecznie, które własnym staraniem, wykorzystując posiadane możliwości i zasoby, nie są w stanie prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie.

Działalność CIS uregulowana jest w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W 2024 r. do programu reintegracji zawodowej i społecznej realizowanego przez CIS skierowano **43 osoby** (34 osoby w 2023 r.) CIS prowadził **2 grupy warsztatowe** (remontowo-porządkową i opiekunek osób zależnych), w których szkoliło się i pracowało **100 osób**, w tym 43 osoby przyjęte w roku 2024, 34 osoby przyjęte w roku 2023, i 23 osoby z roku 2022 (w roku 2023 łącznie było 69 osób).

Osoby uczestniczące w szkoleniu zarówno w okresie próbnym, a także po zakwalifikowaniu do dalszego uczestnictwa otrzymywały świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych.

Ubezpieczeniem zdrowotnym zostały objęte **54 osoby** (57 osób w 2023 r.).

Koszt przekazanych przez MOPS składek na ubezpieczenie zdrowotne wyniósł **28.530,00 zł** (25.107,48 zł w 2023 r.).

Ponadto w 2024 r. do programu reintegracji zawodowej i społecznej realizowanego przez CIS skierowano **2 kobiety** narodowości ukraińskiej (6 kobiet w 2023 r.). Wszystkie uczestniczki zostały objęte ubezpieczeniem zdrowotnym. Koszt przekazanych przez MOPS składek na ubezpieczenie zdrowotne wyniósł dodatkowo **1.080 zł** (2.006,01 zł w 2023 r.).

5. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

5.1. Obsługa organizacyjno – techniczna i finansowa Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zasady postępowania w związku z przemocą domową reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zarządzeniem Nr 282/23 z dnia 20 września 2023 roku (z późniejszymi zmianami) Prezydent Miasta Stargard powołał Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Stargardzie, za którego obsługę organizacyjno -techniczną i finansową odpowiedzialny jest MOPS.

Przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za wszczęcie procedury „Niebieskich Kart” (pomoc społeczna w tym asystent rodziny, pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, oświata, policja, żandarmeria wojskowa, służba zdrowia, psycholog, terapeuta, przedstawiciel MKRPA) po wypełnieniu formularza, przekazują go do Zespołu Interdyscyplinarnego, którego siedziba znajduje się w MOPS.

Tabela nr 50. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba posiedzeń Zespołu podczas których realizował zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej	9	18	21	-9	-50	-9	-50
Liczba formularzy Niebieska Karta A, które wpłynęły do Zespołu, w tym:	264	301	270	-37	-12,29	-37	-12,29
- dotyczących kolejnego zdarzenia przemocy domowej	55	69	67	-14	-20,29	-14	-20,29
Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	232	233	203	-1	-0,43	-1	-0,43
Łączna liczba prowadzonych procedur Niebieskie Karty	437	442	393	-5	-1,13	-5	-1,13
Liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty, w tym z powodu:	222	192	164	30	15,63	30	15,63
- ustania przemocy w domowej	179	165	143	14	8,48	14	8,48
- braku zasadności podejmowania dalszych działań	43	27	21	16	59,26	16	59,26

Od stycznia do grudnia 2024 roku powołano nowych 232 grup diagnostyczno–pomocowych, w tym:

- 207 do zgłoszeń w celu pracy w ramach procedury NK,
- 2 grupy do zgłoszeń w celu monitoringu,
- 12 grup do zgłoszeń w celu analizy sytuacji rodziny,
- 11 grup do informacji dotyczących osób stosujących przemoc domową w celu podjęcia działań zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Łącznie w 2024 r. wraz z kontynuowanymi z poprzednich lat pracowało 460 grup diagnostyczno-pomocowych, w ramach których odbyło się 1393 posiedzeń grup.

Na dzień 31.12.2024 rok prowadzono 187 procedur Niebieskie Karty (na dzień 31 grudnia 2023 r. Zespół prowadził 230 procedur NK).

Ponadto:

- w 2 formularzach Niebieska Karta nie powoływano Grupy diagnostyczno-pomocowej, ponieważ 1 formularz NK został przesłany do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Stargardzie, gdyż osoba stosująca przemoc domową była niepełnoletnia oraz 1 przesłany zgodnie z właściwością miejscową;
- w trakcie trwania procedury NK 26 razy zgodnie z obowiązującymi przepisami poinformowano właściwe Zespoły Interdyscyplinarne o prowadzeniu procedury w rodzinie, która zmieniła miejsce zamieszkania oraz przesłano powyższe dokumentacje NK zgodnie z właściwością.

W 2024 r. Zespół Interdyscyplinarny otrzymał również:

- 12 zgłoszeń z różnych instytucji lub anonimowych o podejrzeniu stosowania przemocy domowej, w ramach których powołano 12 grup diagnostyczno-pomocowych. Zgłoszenia zostały zweryfikowane przez pracowników socjalnych Zespołu ds. Przemocy i w 5 przypadkach potwierdzono przemoc i wszczęto procedurę NK (NK zostały wliczone do ogólnej liczby podanej tabeli powyżej), w 6 przypadkach odstąpiono od podejmowania działań, tj.: nie wszczęto procedury NK i zakończono działania w ramach grupy, 1 grupa diagnostyczno-pomocowa w dalszym ciągu diagnozuje problemy w rodzinie;
- 2 informacje z innych Zespołów Interdyscyplinarnych z prośbą o monitoring rodzin, które zmieniły miejsce zamieszkania i po zakończeniu NK zamieszkują na terenie Miasta Stargard (z uwagi na powyższe do monitorowania sytuacji rodzinnej powołano dodatkowo 2 grupy diagnostyczno-pomocowe);
- 15 wniosków gminy właściwej dla miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej dotyczących osób stosujących przemoc domową, które zamieszkują na terenie miasta Stargard, z czego w 11 przypadkach powołano grupę diagnostyczno-pomocową i podjęto pracę z osobą stosującą przemoc, natomiast w 4 przypadkach nie powoływano grupy diagnostyczno-pomocowej z uwagi na pobyt osoby stosującej przemoc w zakładzie karnym, poza granicami Polski lub niemożność ustalenia adresu zamieszkania na terenie Stargardu;
- 222 protokoły grup diagnostyczno-pomocowych z zakończenia działań w ramach procedury Niebieskie Karty, w tym 179 protokołów dot. zakończenia procedury NK z uwagi na ustanie przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, 43 protokołów dot. zakończenia procedury NK z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.

W ramach Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 uzyskano dofinansowanie ze Środków Budżetu Państwa na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego. W związku z powyższym poniesiono wydatki w kwocie 7.493,91 zł, w tym z dotacji 80 % w kwocie 5.995,13 zł, a ze środków własnych 20 % tj. 1.498,78 zł (w roku 2023 nie poniesiono wydatków).

5.2. Działania pracowników socjalnych w sprawach dotyczących przemocy domowej.

Tabela nr 51. Działania pracowników socjalnych sprawach dotyczących przemocy domowej w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba wypełnionych i przekazanych do Zespołu formularzy „Niebieska Karta” część A	47	47	45	0	0,00	0	4,44
Liczba wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie o zastosowanie leczenia odwykowego	11	1	3	10	1000,00	8	266,67
Liczba rodzin w sprawie których złożone zostały do sądu wnioski o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej ze względu na zagrożenie przemocą	4	5*	8*	-1	-20,00	-4	-50,00
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych we współpracy z funkcjonariuszami policji, kuratorami sądowymi i pedagogami szkolnymi	7	2	4	5	250,00	3	75,00

*4 dzieci z dwóch rodzin zostało umieszczonych w pieczy zastępczej (po tyle samo w roku 2023 i 2022).

Ponadto z pomocy finansowej i w naturze korzystało 41 rodzin dotkniętych przemocą (27 rodzin w roku 2023).

6. Obsługa Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151), w składzie zatwierdzonym Zarządzeniem Nr 135/2022 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 18 maja 2022 roku, w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie, zmienionym Zarządzeniem Nr 22/2023 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 25.01.2023 r., oraz Zarządzeniem Nr 137/2023 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 31 maja 2023 r.

W skład Komisji wchodzi osoby posiadające przeszkolenie z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Na dzień 31 grudnia 2024 roku Komisja liczyła 16 członków obradujących w dwóch zespołach, które spotykały się na zmianę raz w tygodniu, w środy. W 2024 r. Komisja obradowała podczas 55 posiedzeń (w tym 6 plenarnych).

Do zadań Komisji należało:

- 1) motywowanie osób nadużywających alkohol do podjęcia leczenia odwykowego, a w przypadku odmowy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego w trybie określonym przez ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) kierowanie osób nadużywających alkohol na badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 3) w uzasadnionych przypadkach przeprowadzanie wywiadów w celu rozpoznania sytuacji osób zgłoszonych,

- 4) informowanie członków rodzin osób, o których mowa w pkt 1, o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej i prawnej świadczonej przez działające na terenie Miasta instytucje i organizacje, a w przypadku zaistnienia w danej rodzinie przemocy, podejmowanie odpowiednich działań zgodnie z przepisami prawa, w tym ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wszczynanie postępowań w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” wobec osób dotkniętych przemocą,
- 5) udział w postępowaniach sądowych w sprawach o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 6) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w sklepach i lokalach gastronomicznych na terenie Miasta zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Stargard w sprawie ustalenia procedury przeprowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy-Miasto Stargard,
- 7) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z zasadami usytuowania na terenie Miasta Stargard miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz limitem tych punktów określonych w uchwale Rady Miejskiej w Stargardzie,
- 8) udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 9) udział w przedsięwzięciach z zakresu problematyki alkoholowej,
- 10) współdziałanie z instytucjami i organizacjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Mieście Stargard, w tym w szczególności uczestniczenie w grupach diagnostyczno-pomocowych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Stargardzie,
- 11) opiniowanie projektu Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Tabela nr 52. Koszty poniesione w związku z funkcjonowaniem MKRPA w latach 2024-2022.

Finansowane zadania:	Koszt		
	2024	2023	2022
1. Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi	152.790,27 ¹	78.929,06	71.280,11
2. Wynagrodzenia biegłych psychiatrów i psychologów	10.600,00	11.652,00	13.416,00
3. Zaliczki sądowe dla biegłych, koszty postępowania sądowego, prokuratorskie	3.077,60	3.112,00	8.303,94
4. Wynagrodzenia członków Komisji	169.548,08	154.914,15	118.154,62
5. Inne (ZFŚS, szkolenia, itd.)	6.924,28 ²	4.668,66 ³	13.346,95 ⁴
6. Ogółem	342.935,23⁵	253.275,87	224.501,62

¹ Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi w 2024 r. zostały sfinansowane ze środków własnych MOPS. (wydatki na wynagrodzenia osobowe – dotyczą dwóch osób zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie – pracowników ds. obsługi finansowej i administracyjno-technicznej MKRPA).

² Wydatek obejmuje wyłącznie koszty: odpis na ZFŚS w kwocie: 4.834,28 zł (sfinansowany ze środków własnych MOPS), szkolenia członków Komisji w kwocie 2.090,00 zł.

³ Wydatek obejmuje wyłącznie koszty: odpis na ZFŚS w kwocie 1.788,66 zł, szkolenia w kwocie: 2.880,00 zł.

⁴ Wydatek obejmuje koszty: odpis na ZFŚS w kwocie 1.662,97 zł, szkolenia i przejazdy związane ze szkoleniami: 11 543,98 zł oraz badania okresowe: 140,00 zł.

⁵ Na działalność Komisji w 2024 r. wydatkowano kwotę **185.310,68 zł**.

Obsługę administracyjno-techniczną i finansową Komisji zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie obejmują wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

Wydatki wykazane w powyższej tabeli dotyczą kosztów zatrudnienia dwóch pracowników obsługujących Komisję oraz kosztów wynagrodzenia członków Komisji (za udział w posiedzeniach, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzanie wywiadów oraz reprezentowania Komisji w sądzie w sprawach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego przeciwalkoholowego), kosztów opinii biegłego psychologa i psychiatry, biegłych sądowych, kosztów administracyjnych Komisji.

W 2024 r. na te cele wydatkowano ogółem kwotę **342.935,23 zł** (wzrost o 89.659,36 zł, tj. o 35% w stosunku do 2023 r.), w tym na działalność Komisji w 2024 r. wydatkowano kwotę **185.310,68 zł**.

Wzrost wydatków w pozycji „Wynagrodzenia członków Komisji” (wzrost o 14.628,93 zł, tj. o 9% w stosunku do 2023 r.) wynika z wysokości obowiązującego minimalnego wynagrodzenia, które od 1 stycznia 2024 r. wyniosło 4.242,00 zł brutto, a od 1 lipca 2024 r. 4.300,00 zł brutto. Wynagrodzenia członków Komisji, określone w Miejskim programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022-2025 naliczane są w wysokości procentowej od wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Kwota wydatkowana na szkolenia w 2024 r. uległa zmniejszeniu (spadek o 790,00 zł, tj. o 27% w stosunku do 2023 r.) ze względu na większą dostępność bezpłatnych szkoleń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Członkowie Komisji w 2024 r. wzięli udział w trzech szkoleniach, w tym w dwóch bezpłatnych - organizowanych przez Fundację ETOH – Warszawa.

VII. POMOC OBYWATELOM UKRAINY.

1. Działania wspierające i aktywizujące.

W 2024 r. pracownicy socjalni w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, kontynuowali udzielanie szeroko pojętego wsparcia obywatelom tego kraju, którzy przybyli na teren Miasta Stargard. Udzielano wsparcia psychologicznego, prawnego, socjalnego jak i finansowego (realizacja od marca 2022 r.).

W ramach udzielenia niezbędnej pomocy obywatelom Ukrainy nadal zatrudnionych było **3 pracowników** z biegłą znajomością języka ukraińskiego: 1 osoba w ramach umowy zlecenia na stanowisku psychologa (pochodząca z Ukrainy, przybyła na teren RP z uwagi na działania wojenne w jej kraju), 2 osoby w ramach umowy o pracę na stanowiskach pomoc administracyjna (w tym jedna narodowości ukraińskiej).

Obywatele Ukrainy pozostający bez miejsca zamieszkania byli kwaterowani w tzw. Punkcie zbiorowego pobytu udostępnionego w 2022 r. przy ul. Bogusława IV 25. Jedna osoba zatrudniona na stanowisku pomocy administracyjnej ściśle współpracowała z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych w Urzędzie Miasta oraz z pracownikami socjalnymi MOPS. Do jej zadań należało w szczególności: kwaterowanie przybyłych obywateli Ukrainy w punkcie zbiorowego pobytu, bezpośrednie rozwiązywanie problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin w powyższym punkcie, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielanie wsparcia poprzez rozmowy o najpilniejszych potrzebach mieszkańców punktu i zaspokajanie w miarę możliwości tych potrzeb.

Ogółem w punkcie zbiorowego pobytu od stycznia do grudnia 2024 r. przebywały **32 osoby** pochodzenia ukraińskiego, w tym: **17 osób dorosłych i 15 dzieci** (w 2023 przebywały 82 osoby, w tym: 47 osób dorosłych i 35 dzieci).

Z uwagi na zmniejszające się zapotrzebowanie wśród obywateli Ukrainy na zakwaterowanie w ww. punkcie (m.in. z uwagi na podejmowanie zatrudnienia i wynajmem lokali na wolnym rynku) z dniem 31 grudnia 2024 r. Punkt zbiorowego pobytu przy ul. Bogusława IV 25 został zlikwidowany.

W grudniu 2024 r. w punkcie zbiorowego pobytu przebywało 7 osób, w tym 1 dziecko. Wszystkie osoby mogły skorzystać z możliwości zamieszkania w innym punkcie zbiorowym, który wskazał Wojewoda. Powyższą propozycją tylko 2 osoby wykazały zainteresowanie i wyjechały do punktu zbiorowego w Drozdowie, kolejne 3 osoby (kobieta z dzieckiem i jedna kobieta) wynajęły mieszkanie w ramach Programu „Wspólnie do niezależności”, 1 osoba wyjechała na Ukrainę i 1 osoba wyprowadziła się do córki na terenie Miasta Stargard.

2. Jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Na podstawie powyższej ustawy oraz zarządzeń nr 71/2022 i nr 72/2022 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 16 marca 2022 roku w sprawie upoważnienia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia pieniężnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji tut. Ośrodek przyznawał jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na osobę, dla obywateli Ukrainy.

Tabela nr 53. Jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Ilość rodzin, które otrzymały świadczenie	41	129	1.019
Łączna ilość osób, którym wypłacono świadczenie	58	168	1.709
Ilość dzieci, dla których wypłacono świadczenie	11	39	741
Ilość wydanych rozstrzygnięć	58	171	1.087
Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	17.400,00	50.400,00	512.700,00
Wydatki na obsługę zleconego zadania (w zł)	348,00	1.008,00	10.097,66
Wydatki ogółem z Funduszu Pomocy Ukrainie (w zł)	17.748,00	51.408,00	522.797,66

Zadanie zostało zrealizowane w ramach możliwości organizacyjnych Ośrodka – przez dotychczasowych pracowników Działu Realizacji Pomocy Społecznej.

3. Opieka tymczasowa dla dzieci obywateli Ukrainy.

W 2024 r. pracownicy socjalni Działu ds. Rodziny i Pomocy Środowiskowej nadal realizowali działania polegające na udzieleniu wsparcia i pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

MOPS realizował zadanie wynikające z art 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym tego państwa polegające na nadzorze/kontroli realizacji praw i obowiązków opiekuna tymczasowego.

W 2024 r. do MOPS Stargard wpłynęło 1 postanowienie Sądu w zakresie sprawowania nadzoru nad realizacją praw i obowiązków (11 postanowień w 2023 r.), ustanowiono

1 opiekuna tymczasowego (12 opiekunów w 2023 r.), w tym w 2024 r. Sąd nie wskazał konieczności sporządzania sprawozdań z realizacji powyższego zadania co 2 miesiące (w 3 przypadkach wskazał w 2023 r.). Łącznie opieką tymczasową zostało objętych 2 dzieci (12 dzieci w 2023 r.).

Nadzór nad należycie wykonywanymi obowiązkami przez opiekunów tymczasowych sprawowało 3 pracowników socjalnych (tak samo w roku 2023).

Pracownicy socjalni w 7 przypadkach informowali pisemnie Sąd o:

- wyjeździe opiekuna tymczasowego wraz z dzieckiem do Rosji, gdzie przebywa matka biologiczna dziecka (1 przypadek),
- przekazaniu przez opiekuna tymczasowego opieki nad dzieckiem rodzicowi biologicznemu (1 przypadek),
- uzyskaniu pełnoletności przez dziecko, nad którym opiekę sprawował opiekun tymczasowy (5 przypadków).

W 2024 r. pracownicy socjalni kontynuowali kontrolę/nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego w stosunku do 9 opiekunów łącznie 12 dzieci (w 2023 r. w stosunku do 10 opiekunów łącznie 12 dzieci).

4. Wypłata świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa sfinansowanych z Funduszu Pomocy.

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04 maja 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie: obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przyznawano na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu.

Świadczenie przyznawane było na podstawie złożonego wniosku, za okres faktycznego zapewniania zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Okres wypłaty świadczenia mógł być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wysokość świadczenia ustalona została na kwotę 40 zł za osobę dziennie.

Od 15 maja 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął zadanie dotychczas realizowane przez Miasto Stargard w sprawie wypłat świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa sfinansowanych z Funduszu Pomocy.

W 2024 r. przyjęto 317 wniosków (465 w roku 2023) dotyczących przyznania świadczenia (do 120 dni) oraz przedłużenia świadczenia (powyżej 120 dni).

Rozpatrzono pozytywnie 306 wniosków (425 w roku 2023) dla 568 obywateli Ukrainy (818 w roku 2023) na łączną kwotę 836.880 zł (1.218.280 zł w roku 2023).

Z dniem 30 czerwca 2024 r. zakończyło się wsparcie przyznawane dotychczas na podstawie art. 13 ww. ustawy, polegające na zapewnieniu świadczenia pieniężnego gospodarzom, którzy

na własny koszt udzielali zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w lokalach prywatnych.

Obywatele Ukrainy, którzy nadal będą wymagali wsparcia po wejściu w życie znowelizowanej ustawy, mogą się zgłaszać do Urzędu Wojewódzkiego, który udzieli im pomocy na zasadach określonych w art. 12 ustawy, wskazując wolne miejsce w obiekcie zbiorowego zakwaterowania.

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.

1. Realizacja zadań.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W oparciu o art. 176 pkt 1 ww. ustawy Rada Miejska w Stargardzie dnia 21 grudnia 2022 r. podjęła Uchwałę Nr XLVII/474/2022 w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Stargard na lata 2023 – 2025.

Powyższy Program realizowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie oraz przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny. Program uwzględnia kierunki działań w trzyletniej perspektywie i jest spójny w szczególności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Stargard na lata 2021-2027. Nadrzędnym celem Programu jest przede wszystkim rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe Programu:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.
2. Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

1.1. Działalność profilaktyczna.

Tabela nr 54. Cel szczegółowy 1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej w roku 2024 i 2023.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/Miernik 2024	Wskaźnik/Miernik 2023
1.	Realizacja programów mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (Szkoła dla Rodziców)	Dwie edycje zajęć w ramach Szkoły dla Rodziców. Pierwsza edycja w okresie od IV.2024 r. do VI.2024 r. - do udziału przystąpiło 12 osób, a ukończyło 6. Druga edycja w okresie od X.2024r. do XII.2024 r. - do udziału przystąpiło 15 osób, a ukończyło 7.	Dwie edycje zajęć w ramach Szkoły dla Rodziców. Pierwsza edycja w okresie od III.2023 r. do V.2023 r. - do udziału przystąpiło 15 osób, a ukończyło 11. Druga edycja w okresie od X.2023r. do XII.2023 r. - do udziału przystąpiło 9 osób, a ukończyło 6.

2.	Wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.	Placówki opiekuńcze i wychowawcze (żłobki i kluby dziecięce, przedszkola)	Liczba dzieci – łącznie 2.982 dzieci, tj.: żłobek miejski – 200 (w tym 7 miejsc dla dzieci obywateli Ukrainy) żłobki prywatne – 278 (w tym 3 miejsca dla dzieci obywateli Ukrainy) klub dziecięcy - 38 przedszkola miejskie – 1.585 przedszkola niepubliczne – 881	Liczba dzieci – łącznie 2.951 dzieci, tj.: żłobek miejski – 200 (w tym 7 miejsc dla dzieci obywateli Ukrainy) żłobki prywatne – 264 (w tym 3 miejsca dla dzieci obywateli Ukrainy) klub dziecięcy - 38 przedszkola miejskie – 1.549 przedszkola niepubliczne - 900
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (zajęcia prowadzone w ramach projektów)	Pracownicy socjalni Zespołu ds. wspierania rodziny, pieczy zastępczej i pracy socjalnej w okresie od 11.09.2024 r. do 23.10.2024 r. realizowali projekt: „Rodzicielstwo bez tajemnic” oraz w okresie od 12.09.2024 r. do 24.10.2024r. projekt „Jestem rodzicem”. Projekt „Rodzicielstwo bez tajemnic” dedykowany był przyszłym rodzicom zamieszkującym na terenie Miasta Stargard. Celem projektu było wsparcie rodziców lub osób planujących rodzicielstwo, poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie metod wychowawczych i rodzicielskich. Ponadto uczestnicy projektu mogli zdobyć wiedzę w zakresie okresu przygotowującego do porodu, samego porodu jak również czasu po porodzie oraz oswajania lęku przed porodem. W ramach projektu odbyły się warsztaty i spotkania m.in. z : - pediatrą, - położną, - ratownikami medycznymi, - psychologiem rozwoju, - seksuologiem, - psychodietetykiem, - warsztaty z ehustonoszenia. Do udziału w projekcie przystąpiło 10 osób w tym: 9 kobiet i 1 mężczyzna, a ostatecznie ukończyło projekt 9 osób w tym: 8 kobiet i 1 mężczyzna. Projekt „Jestem rodzicem” dedykowany był dla rodziców zamieszkujących na terenie Miasta Stargard. Celem projektu było wsparcie rodziców w pierwszym etapie macierzyństwa i tacierzyństwa. Przekazanie wiedzy na temat diety matki i dziecka, pierwszej	MOPS w Stargardzie we współpracy z Fundacją Samodzielni Robinsonowie w Warszawie od października 2022 r. do marca 2023 r. realizował projekt „Ekonomiczna samodzielność kluczem do sukcesu” Realizacja projektu możliwa była dzięki dofinansowaniu ze środków Fundacji BGK (Projekt dofinansowany przez Fundację Empiria i Wiedza w programie „Kierunek Sukces”- I Edycja) w ramach wygranego konkursu grantowego przez Gminę-Miasto Stargard. Celem głównym projektu było budowanie świadomości i samodzielności ekonomicznej młodzieży zagrożonej pozbawieniem opieki i wychowania w rodzinie, przebywającej w pieczy zastępczej i usamodzielnianej z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej. Do projektu przystąpiło i ukończyło 19 osób.

	<p> pomocy w przypadku zakrzuszenia dziecka, uzyskanie wiedzy na temat zmian hormonalnych zachodzących u młodych matek, i zmian jakie mogą zachodzić w sferze seksualności. Poznanie technik budowania bliskości z dzieckiem oraz technik usypiania dzieci. W ramach projektu odbyły się warsztaty i spotkania m.in. z: <ul style="list-style-type: none"> - pediatrą, - ratownikami medycznymi, - psychologiem rozwoju, - seksuologiem, - psychodietetykiem - warsztaty z chustonoszenia, - warsztaty z asystentem snu. Do udziału w projekcie przystąpiło 11 kobiet, a ostatecznie ukończyło projekt 10 kobiet. </p>	
Placówki kulturalno-oświatowo-sportowe (Młodzieżowy Dom Kultury, Stargardzkie Centrum Kultury, OSiR, kluby sportowe)	<p> Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych – 974, w tym: MDK – 893, SCK – 65. </p> <p> W 2024 r. UM nie podpisał umów w ramach Programu „Szkoła Rodzinna, Środowisko” z klubami sportowymi. </p>	<p> Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych – 932, w tym: MDK – 873, SCK – 59. </p> <p> Ogółem 1.291 dzieci i młodzieży objętych zajęciami prowadzonymi w klubach sportowych, w tym: KP Błękitni – 399 LKS „FENIKS Pesta” – 164 Klub sportowy ATS – 24 Stargardzkie Towarzystwo Cyklistów - 20 WMLKS „POMORZE” – 15 KS „SPÓJNIA” – 270 ZKS „KLUCZEWIA” – 104 SPÓJNIA S.A. – 200 LLKS „POMORZE” – 35 Akademia Siatkówki - 60 </p>
Szkoly (zajęcia prowadzone w ramach Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”)	<p> Na terenie 6 szkół odbyło się 40 zajęć psychoedukacyjnych </p>	<p> Na terenie 4 szkół odbyło się 31 zajęć psychoedukacyjnych </p>
Organizacje pozarządowe	<p> Liczba rodzin/dzieci korzystających z oferty łącznie – 814, tj.: Związek Harcerstwa Polskiego – 150, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 59, Stowarzyszenie Potrzebny Dom – 205, SSKA „ALA” - 400. </p>	<p> Liczba rodzin/dzieci korzystających z oferty łącznie – 663, tj.: Związek Harcerstwa Polskiego - 130, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 48, Stowarzyszenie Potrzebny Dom – 175, SSKA „ALA” – 385. </p>

3.	Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych i promocja modelu rodziny wielodzietnej.	Urząd Miejski, miejskie spółki oraz jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne	Liczba podmiotów publicznych i prywatnych udzielających ulgi – 42, w tym: publicznych - 10 prywatnych - 32	Liczba podmiotów publicznych i prywatnych udzielających ulgi – 40, w tym: publicznych - 10 prywatnych - 30
4.	Wspieranie finansowe rodzin w wychowywaniu dzieci zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin - 5 Liczba dzieci - 6 Od stycznia 2022 r. obsługę programu prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Liczba rodzin - 14 Liczba dzieci - 17 Od stycznia 2022 r. obsługę programu prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
5.	Wspieranie finansowe kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin - 4 Liczba dzieci - 4	Liczba rodzin - 2 Liczba dzieci - 2
6.	Wspieranie finansowe zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie realizacji szczegółowych warunków realizacji Rządowego Programu „Dobry start”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin - 0 Liczba dzieci - 0 Od dnia 1 lipca 2021 r. zakończyła się realizacja powyższego zadania przez MOPS, gdyż realizatorem Programu „Dobry Start” (300+) jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.	Liczba rodzin - 0 Liczba dzieci - 0 Od dnia 1 lipca 2021 r. zakończyła się realizacja powyższego zadania przez MOPS, gdyż realizatorem Programu „Dobry Start” (300+) jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W celu umocnienia rodziny i wypełniania przez nią prawidłowo funkcji opiekuńczo-wychowawczej realizowanych jest w mieście wiele działań, które ujęto w powyższej tabeli. Działania te skierowane są do wszystkich rodzin, a w szczególności do rodzin wielodzietnych i wykazujących problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Osiągnięcie efektów powyższego Programu uzależnione jest od zaangażowania w jego realizację nie tylko instytucji i organizacji działających na terenie miasta Stargard, ale przede wszystkim od samych beneficjentów, do których ten Program jest kierowany

Program „Szkoła dla Rodziców” prowadzony był przez realizatora szkoły dla rodziców zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach Miejskiego Programu „Szkoła-Rodzina-Środowisko”.

W roku 2024 r. odbyły się dwie edycje „Szkoły dla Rodziców”. Do realizacji przystąpiły ogółem 27 osoby, a ostatecznie ukończyło cykl dziesięciu spotkań 13 rodziców.

Kolejnym zadaniem w ramach działań profilaktycznych było wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży. Działania obejmowały wsparcie w procesie opieki i wychowania od najmłodszych lat dziecka. Realizatorami zadań były żłobki miejskie, przedszkola, szkoły, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, MOPS. Instytucje i organizacje w ramach swych działań zapewniały opiekę, proces edukacyjny oraz wspierały proces wychowawczy dziecka. Ich działania obejmowały też organizację czasu wolnego – jako alternatywę dla tzw. ulicy.

W ramach realizacji Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko” na terenie 6 szkół podstawowych odbyło się 40 zajęć psychoedukacyjnych (na terenie 4 szkół 31 zajęć w 2023 r.) w zakresie norm rozwojowych i potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, kształtowania granic, norm, zasad zachowania w szkole i w domu, sposobu motywacji do

wykonywania obowiązków, autorytetów i wartości oraz w zakresie profilaktyki wspierania zdrowia psychicznego, szkodliwym nawykom, relacji rówieśniczej, radzenia sobie w grupie polsko-ukraińskiej, stosowania norm, zasad oraz konsekwencji ich naruszeń, sposoby radzenia sobie ze stresem egzaminacyjnym.

Ponadto zostały przeprowadzone pogadanki z nauczycielami, pedagogami szkolnymi w zakresie interdyscyplinarnych trudności wychowawczych u dzieci oraz pogadanki na temat spektrum autyzmu.

Ze wsparcia w wychowaniu dzieci w formach przedszkolnych i żłobkowych skorzystało w roku 2024 – 2.982 dzieci, czyli o 31 dzieci więcej niż w roku 2023 (2.951), tj. o 1%.

Realizatorem zadania z zakresu rozwijania systemu ulg skierowanych do rodziny wielodzietnej był Urząd Miejski w Stargardzie, miejskie spółki, jednostki organizacyjne oraz podmioty niepubliczne. W 2024 r. dwa nowe podmioty prywatne dołączyły do programu i ulgi udzielały łącznie 42 podmioty (w 2023 roku 40 podmiotów).

Stargardzka Karta Dużej Rodziny, Zachodniopomorska Karta Rodziny i Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny wydawane są w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Stargardzie przy ul. Czarnieckiego 17. Karty wydawane są bezpłatnie.

Wskaźnikiem dla osiągnięcia celu była liczba rodzaju ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych. Od 2020 roku następuje wzrost liczby podmiotów i rodzajów ulg.

Do korzystania ze wsparcia w postaci ulg i zniżek uprawnieni są członkowie rodzin zamieszkujący na terenie Stargardu i składających się z rodziców/jednego rodzica mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do ukończenia 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje. Aby skorzystać z SKM „Duża Rodzina” osoba chcąc skorzystać z ulg musi wykazać, że rozliczyła podatek dochodowy wskazując miejsce zamieszkania Stargard.

Do tych rodzin zalicza się także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z uprawnień do Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny mogą korzystać rodzice, jeżeli sąd nie odebrał im władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci. Od 1 stycznia 2019 r. upoważniająca do wielu zniżek karta przysługuje tym rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Kolejnym wsparciem dla rodzin i ich dzieci było świadczenie wychowawcze, czyli Program „Rodzina 500+” realizowany na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Ze wsparcia w postaci świadczenia wychowawczego w 2024 roku skorzystało 5 rodzin, a w nich 6 dzieci (w 2023 roku skorzystało 14 rodzin, a w nich 17 dzieci). Jest to realizacja świadczeń na podstawie rozstrzygnięć wydanych przez Wojewodę oraz wniosków złożonych przed styczniem 2022 roku. Od stycznia 2022 roku obsługę programu prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Następnym wsparciem skierowanym do rodzin zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” jest świadczenie wypłacane z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł.

W roku 2024 świadczenia zostały wypłacone 4 osobom (w roku 2023 świadczenie wypłacono 2 osobom).

W ramach realizacji zadania 5.z powyższej tabeli MOPS zapewnia mieszkańcom dostęp do informacji w zakresie zadań wynikających z ustawy i programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, m. in. poprzez udostępnienie ww. informacji na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie, ponadto na stronie internetowej opublikowany jest lokalny informator w tym zakresie, jak również poradnik dla rodziców, których dziecko zmarło przed urodzeniem.

Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte zostały w rozdziale X. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne, w punkcie 2. Pozostałe świadczenia.

1.2. Wsparcie dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania skierowane do rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności w zakresie:

- rozpoznawanie i ocena sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- rozmowy interwencyjno-edukacyjne motywujące rodziców do działań na rzecz zmiany funkcjonowania rodziny,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, systematyczny kontakt z rodziną i pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań aktywizujących i poprawiających sytuację rodziny, motywowanie do zmiany postaw rodziców,
 - informowanie i proponowanie rodzinie objęcia pomocą asystenta rodziny, wnioskowanie o przydzielenie rodzinie asystenta,
- objęcie świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi z pomocy społecznej, w tym w formie opłacania posiłków w szkołach, przedszkolach,
- informowanie oraz pomoc w uzyskaniu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wydawanie opinii do stowarzyszeń i fundacji w celu uzyskania wsparcia przez osobę/rodzinę,
- informowanie o przysługujących uprawnieniach i motywowanie do korzystania z tych uprawnień,
- wskazywanie, zachęcanie i motywowanie rodziców/opiekunów do uzyskania pomocy specjalistycznej dziecku/dzieciom mającym problemy w sferze psychicznej i emocjonalnej (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży),
- wskazywanie możliwości, kierowanie i motywowanie do zgłaszania się i korzystania z konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego,
- udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny,
- kierowanie na warsztaty zwiększające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- kierowanie dzieci do placówek wsparcia dziennego,
- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku wystąpienia przemocy domowej, występowanie z pismem zawiadamiającym o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- kierowanie do sądów wniosków o wgląd w sytuację dzieci i rodzin, sprawdzanie prawidłowości wykonywania władzy rodzicielskiej,
- informowanie o możliwości złożenia wniosku o lokal socjalny,
- podejmowanie interdyscyplinarnej współpracy z podmiotami zajmującymi się wsparciem rodzin i dzieci,

- pozostawianie pracowników socjalnych w kontakcie m.in. z asystentami, pedagogami szkolnymi, wychowawcami dzieci, pracownikami placówek wsparcia dziennego (światlic), kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami Policji, pracownikami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi.

Tabela nr 55. Cel szczegółowy 2. Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomocy w przewyżczeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych w roku 2024 i 2023.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/Miernik 2024	Wskaźnik/Miernik 2023
1.	Zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne) oraz zatrudnienia wspomagane (prace społecznie użyteczne, Centrum Integracji Społecznej).	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej – 1.421 (w tym 49 z Ukrainy) Liczba rodzin z dziećmi – 230 (w tym 11 z Ukrainy) Liczba rodzin z dziećmi, w których zdefiniowano problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – 77 świadczeń rodzinnych – 2.600 świadczeń rodzinnych przyznanych obywatelom Ukrainy – 55 świadczeń alimentacyjnych – 266 świadczeń wychowawczych – 5 (zadanie realizuje ZUS) dodatków mieszkaniowych – 903 stypendium szkolnego – 71 Liczba rodzin korzystających z zatrudnienia wspomagane: PSU – 16 (ponadto 6 skierowanych osób nie podjęło zatrudnienia) CIS – 43 (plus 23 osoby kontynuujących uczestnictwo z poprzednich lat) Liczba monitorowanych rodzin dysfunkcyjnych – 77	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej – 1.815 (w tym 51 z Ukrainy) Liczba rodzin z dziećmi – 249 (w tym 27 z Ukrainy) Liczba rodzin z dziećmi, w których zdefiniowano problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – 72 świadczeń rodzinnych – 2.854 świadczeń rodzinnych przyznanych obywatelom Ukrainy – 69 świadczeń alimentacyjnych – 284 świadczeń wychowawczych – 14 (zadanie realizuje ZUS) dodatków mieszkaniowych – 912 stypendium szkolnego – 119 Liczba rodzin korzystających z zatrudnienia wspomagane: PSU – 23 (ponadto 2 skierowane osoby nie podjęły zatrudnienia) CIS – 34 (plus 35 osób kontynuujących uczestnictwo z poprzednich lat) Liczba monitorowanych rodzin dysfunkcyjnych – 72
		Organizacje pozarządowe	Liczba świadczeniobiorców: Stowarzyszenie Misja Dobra Nowina - 485 (w tym 104 obywateli Ukrainy) Centrum Integracji Społecznej - 68	Liczba świadczeniobiorców: Stowarzyszenie Misja Dobra Nowina - 987 (w tym 160 obywateli Ukrainy) Centrum Integracji Społecznej - 69
2.	Zabezpieczenie pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (Zespół ds. przemocy i pomocy psychologiczno-terapeutycznej)	Liczb dorosłych objętych terapią - 137 Liczba dzieci objętych terapią – 30 Liczba porad: - psychologicznych – 1743 - prawnych – 580 - socjalnych/rodzinnych – 1.114	Liczb dorosłych objętych terapią - 132 Liczba dzieci objętych terapią – 44 Liczba porad: - psychologicznych – 2159 - prawnych – 298 - socjalnych/rodzinnych – 1.515
		Przychodnia Terapii w Stargardzie (od maja 2023 r., wcześniej: Przychodnia Terapii Uzależnienia od	Liczba osób objętych terapią – 269 (finansowane przez Miasto)	Liczba osób objętych terapią – 142 (finansowane przez Miasto)

		Alkoholu i Współuzależnienia)		
		Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób objętych postępowaniem – 219, w tym 101 zgłoszone w 2024 (w tym 1 rodzina pochodzenia Ukraińskiego), w tym 41 rodzin z dziećmi (w tym jedna rodzina pochodzenia Ukraińskiego)	Liczba osób objętych postępowaniem – 247, w tym 121 zgłoszone w 2023 (w tym 1 rodzina pochodzenia Ukraińskiego), w tym 35 rodzin z dziećmi (w tym jedna rodzina pochodzenia Ukraińskiego)
		Organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających z proponowanej oferty pomocy – 770 Stowarzyszenie MONAR – 246, Gminny Ośrodek Wsparcia – 37, Klub Abstynenta ALA – 400, Stow. Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi-40, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczy-47.	Liczba osób korzystających z proponowanej oferty pomocy – 738 Stowarzyszenie MONAR – 251 Gminny Ośrodek Wsparcia – 47 Klub Abstynenta ALA – 385 Stow. Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi- 40 Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu w Stargardzie -15
3.	Zapewnienie możliwości szybszego dostępu do lokali komunalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.	Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	Liczba rodzin, które otrzymały lub zamieniły lokal komunalny w związku z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – 0	Liczba rodzin, które otrzymały lub zamieniły lokal komunalny w związku z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – 0
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny i obejmowanie pomocą rodziny wspierającej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny – 65 (w tym jedna rodzina pochodzenia ukraińskiego) Liczba rodzin wspierających-0 Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej – 0 Liczba zespołów dotyczących zasadności udzielenia rodzinie wsparcia asystenta rodziny - 12 Liczba zespołów multispecjalistów - 1	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny – 44 (w tym jedna rodzina pochodzenia ukraińskiego) Liczba rodzin wspierających-0 Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej – 0 Liczba zespołów dotyczących zasadności udzielenia rodzinie wsparcia asystenta rodziny - 8 Liczba zespołów multispecjalistów - 1
5.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych monitoringiem – 1	Liczba rodzin objętych monitoringiem – 3
6.	Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (wcześniej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie)	Liczba formularzy NK, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego: 264 (w tym kolejne zdarzenie w rodzinie 55) Liczba prowadzonych procedur NK: 437 Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karta – 427 w tym rodzin z dziećmi – 219 27 spotkań	Liczba formularzy NK, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego: 301 (w tym kolejne zdarzenie w rodzinie 69) Liczba prowadzonych procedur NK: 442 Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karta – 416 w tym rodzin z dziećmi – 231 24 spotkania
		Szkolne Grupy Konsultacyjne działające		

		w ramach Programu „Szkoła Rodzina, Środowisko”		
7.	Prowadzenie projektów/programów dotyczących aktywizacji społecznej dla rodziców.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodziców biorących udział w programach - 19	Liczba rodziców biorących udział w programach - 0 W 2023 r. nie odbyły się programy/projekty w przedmiotowym obszarze
8.	Prowadzenie programów/projektów dla dzieci z udziałem rodziców m.in. z okazji Dnia Dziecka, Mikołajek itp.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci biorących udział w programach - 0 W 2024 r. nie odbyły się programy/projekty w przedmiotowym obszarze	Liczba dzieci biorących udział w programach - 0 W 2023 r. nie odbyły się programy/projekty w przedmiotowym obszarze
9.	Organizacja obozów socjoterapeutycznych, w tym w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem przemocy oraz obozów terapeutycznych dla osób dorosłych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	W 2024 r. zadania nie realizowano	W 2023 r. zadania nie realizowano

Dodatkowo w ramach realizacji zadania 4: „Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny i obejmowanie pomocą rodziny wspierającej”, w celu zwiększenia skuteczności udzielania pomocy rodzinom borykającym się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi Zespół ds. Wspierania Rodziny, Pieczy Zastępczej i Pracy Socjalnej w 2024 roku zorganizował 12 spotkań zespołów dotyczących zasadności udzielenia rodzinie wsparcia asystenta rodziny (8 spotkań w 2023 r.).

Tabela nr 62. Procedury NK w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba procedur NK część A, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej / w Rodzinie, w tym:							
- liczba formularzy jako kolejne zdarzenie	55	69	67	-14	-20,29	-12	-17,91
Liczba rodzin objętych procedurami NK, w tym:	427	416	355	11	2,64	72	20,28
- liczba rodzin z dziećmi	219	231	198	-12	-5,19	21	10,61

Weryfikacja podejrzenia stosowania przemocy domowej prowadzona jest podczas pracy powołanych przez zespół grup diagnostyczno-pomocowych. Liczba nowych wszczętych procedur w roku 2024 r. w stosunku do 2023 r. zmalała, tak samo jak ilość NK zarejestrowanych jako kolejne zdarzenia.

Do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych niezbędne jest w pierwszym rzędzie zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny, tzn. świadczeń

pieniężnych i niepieniężnych oraz możliwości podjęcia pracy w ramach zatrudnienia wspomagane.

Tabela nr 63. Rodziny korzystające z pomocy społecznej, w tym rodziny z dziećmi i przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną (bez obywateli z Ukrainy), w tym:	1.372	1.764	1.598	-392	-22,22	-226	-14,14
- liczba rodzin z dziećmi	219	222	262	-3	-1,35	-43	-16,41
Liczba rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze	77	72	67	5	6,94	10	14,93
- % rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w ogólnej liczbie rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną	35,16%	32,43%	25,57%	2,73%		9,59%	

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do roku 2023 zmalała liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Obserwuje się nieznaczny spadek liczby rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej oraz wzrost liczby i procentowy udział rodzin dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi w ogólnej liczbie rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w MOPS.

Efektom pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych jest szybkie identyfikowanie problemów w rodzinie, podejmowanie adekwatnych działań przez pracownika socjalnego lub odpowiedniego specjalistę. Do rodzin ze stwierdzonymi dysfunkcjami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych kierowane są zintensyfikowane działania mające na celu wyrównanie deficytów bądź ich kompensowanie.

Udzieloną pomoc rozgraniczyć można na: monitoring, poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne, terapię i asystenturę. Jest to kompleksowe wsparcie dla rodzin obejmujące wszystkie występujące problemy.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że część rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze korzysta z oferowanego wsparcia chcąc dokonać zmiany w swym życiu. Można zatem wnosić, że nadal powinna być kontynuowana praca nad motywacją klientów, co w rezultacie skłoni ich do skorzystania ze wskazanej oferty, czego konsekwencją będą pożądane zmiany w rodzinie.

Pomoc specjalistyczną w różnych obszarach udzielały m.in.: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przychodnia Terapii Stargard (funkcjonująca od maja 2023 r.) oraz organizacje pozarządowe.

Z proponowanej oferty organizacji pozarządowych w 2024 r. skorzystało 770 osób (w 2023 r. 738 osób). Wsparcia udzielały w szczególności:

- Stowarzyszenie MONAR – 246 osób (251 osób w 2023 r.),
- Klub Abstynenta „ALA”- 400 osób (385 osób w 2023 r.),

- Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi – 40 osób (40 osób w 2023 r.),
- Gminny Ośrodek Wsparcia – 37 osób (47 osób w 2023 r.),
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy - 47 osób.

W stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost o 32 osoby korzystające z oferty organizacji. W roku 2024 pomocy specjalistycznej nie udzielał Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu w Stargardzie, który w 2023 r. objął pomocą 15 osób.

Tabela nr 64. Rodziny i rodziny z dziećmi objęte postępowaniem MKRPA w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin objętych postępowaniem MKRPA, w tym:	215	242	287	-27	-11,16	-72	-25,09
- liczba rodzin z dziećmi	41	35	41	6	17,17	0	0,00
- % rodzin z dziećmi w ogólnej liczbie rodzin objętych postępowaniem MKRPA	19,07%	14,46%	14,29%	4,61%		4,78%	

Z powyższej tabeli wynika, że w 2024 r. zmalała liczba rodzin objętych postępowaniem MKRPA, ale nieznacznie wzrosła w stosunku do 2023 r. liczba rodzin z dziećmi. W związku z tym wzrósł również udział rodzin z dziećmi w ogólnej liczbie rodzin objętych działaniami Komisji.

Przychodnia Terapii Stargard, która rozpoczęła swoją działalność od maja 2023 r. objęła terapią 269 osób (142 osoby w 2023 r.), których wsparcie było finansowane z budżetu Miasta Stargard.

W celu wspierania rodzin niewydolnych wychowawczo Uchwałą Nr VIII/68/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 maja 2015 r. stworzono możliwość przydziału lokalu komunalnego rodzinom zagrożonym odebraniem dzieci i umieszczeniem ich w pieczy zastępczej z powodu złych warunków mieszkaniowych lub rodzinom, których dzieci z tego powodu zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

W 2024 r., tak jak i w roku 2023 nie było rodzin spełniających kryteria do uzyskania tego rodzaju pomocy.

Jednym z głównych kryteriów przyznania lokalu komunalnego było zrealizowanie planu pracy zawartego z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym. Przeszkodą wytypowania rodzin do uzyskania tego rodzaju lokalu okazały się zadłużenia czynszowe lokali obecnie zajmowanych przez rodzinę. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni i asystenci rodziny motywowali rodziny do podjęcia działań w zakresie spłaty zadłużeń czynszowych. Część rodzin podjęła współpracę z TBS w tym zakresie.

1.2.1. Asystentura rodzinna, piecza zastępcza i działania na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, za zgodą rodziny kieruje wniosek do Dyrektora MOPS, który przydziela rodzinie asystenta rodziny lub występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Ponadto zgodnie z art. 109 § 2 pkt 1 Kodeksu

rodzinnego i opiekuńczego, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej.

W 2024 r. w Zespole ds. Wspierania Rodziny, Pieczy Zastępczej i Pracy Socjalnej MOPS Stargard zatrudnionych było 4 asystentów rodziny, w wymiarze 3 etatów w tym jeden asystent rodziny zatrudniony na zastępstwo (w 2023 r. 4 asystentów rodziny, w tym 3 asystentów rodziny w wymiarze 3 etatów oraz jeden asystent rodziny zatrudniony na umowę zlecenie w celu pracy z rodziną pochodzenia Ukraińskiego).

Koszty zatrudnienia asystentów finansowane były z budżetu Gminy-Miasto Stargard oraz z dotacji budżetu państwa w ramach rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027" (od 1 lipca 2024 r.) i rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”.

Tabela nr 65. Zatrudnienie asystentów rodziny w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba etatów	3	3	3	0	0,00	0	0,00
Liczba asystentów rodziny ogółem, w tym:	4	4	3	0	0,00	1	33,33
- liczba asystentów zatrudnionych w ramach umowy zlecenie	0	1	0	-1	-100,00	0	0,00
- liczba asystentów zatrudnionych na zastępstwo	1	0	0	1	X	1	X
Wydatki związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wspierania rodziny ogółem* (w zł), w tym:	320.686,36	262.118,94	201.155,18	58.567,42	22,34	119.531,18	59,42
- z dotacji z budżetu państwa na częściowe sfinansowanie kosztów wynagrodzeń asystentów rodziny i na dodatki motywacyjne** (w zł)	92.347,14	35.958,52	8.999,97	56.388,62	156,82	83.347,17	926,08

* Wydatki związane były z wypłatą wynagrodzeń i pochodnych, zakupem materiałów biurowych, itp. dla asystentów rodziny.

** Dodatki motywacyjne w ramach rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027" wypłacane były asystentom rodziny od 1 lipca 2024 r.

Asystenci MOPS zatrudnieni na umowę o pracę wykonywali swoje obowiązki w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi pracował asystent w tym samym czasie, nie przekraczała 15. Asystenci spotykali się z rodzinami w miejscu zamieszkania rodziny lub w miejscu przez nią wskazanym.

Tabela nr 56. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2024-2022.

Lp.	Wsparcie asystenta rodziny	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
					Różnica	%	Różnica	%
1.	Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny (ogółem), w tym:	65	44*	43	21	47,73	22	51,16
1.1	do 3 m-cy	10	7*	3	3	42,86	7	233,33
1.2.	powyżej 3 m-cy do 12 m-cy	34	13	8	21	161,54	26	325,00
1.3	powyżej 1 roku	21	24	32	-3	-12,50	-11	-34,38
1.4	liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem na mocy postanowienia Sądu	40	37	32	3	8,11	8	25,00
1.5	% rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez Sąd w ogólnej liczbie rodzin objętych wsparciem asystenta	61,54	84,09	74,42	-22,55		-12,88	
1.6	liczba nowych rodzin	38	17	10	21	123,53	28	280,00
2.	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę, w tym ze względu na:	18	20*	16	-2	-10,00	2	12,50
2.1	osiągnięte cele	4	2	5	2	100,00	-1	-20,00
2.2	zaprzestanie współpracy przez rodzinę (zmiana adresu rodziny, rezygnacja ze współpracy)	11	8*	5	3	37,50	6	120,00
2.3	brak efektów podjętej współpracy	2	5	2	-3	-60,00	0	0,00
2.4	zmianę postanowienia sądu	1	5	4	-4	-80,00	-3	-75,00
3.	Liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu współpracy	1	3	4	-2	-66,67	-3	-75,00

*w tym jedna rodzina pochodzenia Ukraińskiego.

W roku 2024 r. znacząco wzrosła liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w porównaniu do roku 2023. Wynika to z faktu większej ilości postanowień sądu zobowiązujących rodziny do pracy z asystentem oraz wzrostem liczby rodzin z diagnozą problemów opiekuńczo-wychowawczych. Intensywność pracy z rodziną charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem w zależności od analizowanego przedziału czasowego. Pierwszym i najbardziej istotnym w pracy asystenta jest rozeznanie potrzeb rodzin i ocena sytuacji

rodziny z perspektywy jej członków oraz obiektywna diagnoza potrzeb i potencjalnych możliwości rodziny. Działania te skutkują stworzeniem planu pracy z rodziną. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadzi z czasem do usamodzielnienia i minimalizowania roli asystenta.

W 2024 r. wsparciem asystenta rodziny objęto **38 nowych rodzin** – nastąpił znaczny wzrost w stosunku do lat ubiegłych (17 w 2023 r.). Pozostałe 27 rodziny współpracują z asystentem rodziny długofalowo.

Część rodzin objętych pomocą asystenta na mocy postanowienia Sądu zrealizowało działania zawarte w planach pracy.

Pomimo kierowanych pism z MOPS do Sądu o zmianę postanowień w zakresie uchylecia zobowiązania do współpracy z asystentem rodziny w 2024 r. (7 wniosków, w przypadku jednej rodziny - dwukrotny wniosek), Sąd tylko w przypadku 2 rodzin wydał stosowne postanowienia (w 2023 r. na 6 wniosków Sąd wydał stosowne postanowienie w przypadku 3 rodzin). Powyższe skutkuje znacznym wydłużaniem czasu pracy z rodziną pomimo braku przesłanek.

W przypadku kilku rodzin pomimo postanowienia Sądu współpraca z asystentem rodziny nie jest realizowana z uwagi na wyjazd za granicę bądź niechęć rodziny do podejmowania działań.

Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił **23 miesiące** (30 miesięcy w 2023 r.). Czas pracy asystentów w rodzinach w 2024 r. w stosunku do 2023 r. zmalał o 7 miesięcy.

Powyższe podyktowane jest tym, że w stosunku do części rodzin Sąd wydał postanowienia uchylające zobowiązanie do współpracy, gdyż z uwagi na kilkuletni okres wsparcia rodziny te nie podejmowały współpracy, co uniemożliwiało objęcie innych rodzin wymagających wsparcia działaniami asystenta. Pomimo zmniejszenia czasu pracy asystenta w rodzinach czas ten nadal jest długotrwały. Wynika to z faktu, że w rodzinach tych występują problemy sprzężone. Członkowie rodzin odznaczają się znacznym deficytem umiejętności społecznych, na co nakładają się często zaburzenia psychiczne lub upośledzenie umysłowe czy przemoc domowa. W wielu przypadkach praca asystentów polegała na treningu umiejętności co wpływa na wydłużony czas pracy asystenta z rodziną.

Asystent rodziny, w sytuacji gdy zakończył pracę z rodziną w związku ze zrealizowanym planem pracy, prowadził w tej rodzinie monitoring sytuacji rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym. W 2024 roku **1 rodzina** była objęta monitoringiem asystentów rodziny (3 rodziny w 2023 r.).

Zgodnie z art. 176 pkt 3 ppkt b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych Gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz powoływanie rodzin wspierających. Zgodnie z obowiązującymi przepisami rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- opiece i wychowaniu dziecka,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Uzyskanie statusu rodziny wspierającej możliwe jest w przypadku posiadania pozytywnej opinii po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

Z rodziną wspierającą upoważniony przez Prezydenta Gminy-Miasto Stargard Dyrektor MOPS zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Pracownicy socjalni i asystenci rodzin dla zwiększenia pomocy w przezwyciężeniu trudnych sytuacji w rodzinach wychowujących dzieci, prowadzą rozeznanie w środowisku poszukując osób i rodzin wykazujących chęć oraz posiadających możliwości, odpowiednie predyspozycje i umiejętności wychowawcze, by pełnić funkcję rodzin wspierających.

W 2024 r., podobnie jak w roku ubiegłym, pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny prowadzący rozeznanie w środowisku nie wyłonili osób/rodzin z bezpośredniego otoczenia dziecka, które mogłyby zostać rodziną wspierającą.

Na stronie internetowej MOPS, UM oraz na stronie Facebook MOPS ukazywały się ogłoszenia o prowadzonym poszukiwaniu i naborze rodzin wspierających, ponadto zostały wydrukowane ulotki informacyjne o naborze kandydatów na rodziny wspierające i umieszczone w miejscach ogólnodostępnych w siedzibie MOPS, UM, Szkołach. Pomimo powyższych działań nie było odzewu na nabór.

Zgodnie z art.15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenci rodziny realizowali następujące zadania:

- 1) we współpracy z pracownikami socjalnymi opracowywali plany pracy z rodziną, w tym w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej - z udziałem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach realizacji tych planów podejmowano działania mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które w szczególności polegały na: pedagogizacji rodziców dotyczącej prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, poradnictwie i treningu w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dysponowania budżetem domowym i realizacji spraw urzędowych, doradztwie w zakresie dbania o sytuację zdrowotną oraz doradztwie zawodowym;
- 2) sporządzali na wniosek sądu opinie o rodzinie i jej członkach;
- 3) współpracowali z grupami diagnostyczno-pomocowymi w zakresie pomocy rodzinom z problemem przemocy - w 2024 roku asystenci pracowali z **26 rodzinami** objętymi procedurą „Niebieskie Karty” (w 2023 r. z 17 takimi rodzinami);
- 4) brali udział w **8 spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej** (w 9 spotkaniach w 2023 r.)

Ponadto w celu zwiększenia skuteczności działań na rzecz rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, poszukiwania rozwiązań trudnej sytuacji rodziny, zaspokajania potrzeb i zapewnienia bezpiecznych warunków do wychowywania i rozwoju dzieci w MOPS powołano 1 zespół multispecjalistów (1 zespół w 2023 r.).

Podczas zespołu omówiono sytuację rodziny, podjęto wspólne ustalenia w zakresie działań zmierzających do poprawy jej funkcjonowania.

Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub, gdy jest to niemożliwe, dążenie do przysposobienia dziecka, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-edukacyjnych.

W celu wymiany informacji i podejmowania działań mających na celu ocenę sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, zarówno pracownicy socjalni jak i asystenci rodzin,

uczestniczyli w okresowych ocenach sytuacji dziecka odbywających się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej bądź w rodzinnym domu dziecka oceny dokonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, oceny dokonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Asystenci zobligowani są również do wspierania i pomocy rodzicom biologicznym, których dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej na rzecz ich powrotu do środowiska rodzinnego. Efektem pracy rodzin, instytucji i osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej jest powrót 12 dzieci do domów rodzinnych (w tym 2 dzieci pochodzenia ukraińskiego), adopcja 1 dziecka (w 2023 roku 11 dzieci wróciło do rodziców biologicznych i 1 dziecko zostało adoptowane).

Tabela nr 57. Cel szczegółowy 3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej w roku 2024 i 2023.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/Miernik 2024	Wskaźnik/Miernik 2023
1.	Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną – 13	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną – 7
2.	Udział w Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba spotkań zespołów – 247	Liczba spotkań zespołów – 228
3.	Interdyscyplinarne działania uwzględniające przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w tym pomoc socjalna, specjalistyczne poradnictwo, dostęp do mieszkań komunalnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Instytucje i organizacje działające na rzecz rodziny	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny – 12* Liczba dzieci adoptowanych – 1 Liczba dzieci przebywających za zgodą Sądu w okresie styczności z kandydatami na rodziców adopcyjnych – 0	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny – 11 Liczba dzieci adoptowanych – 1 Liczba dzieci przebywających za zgodą Sądu w okresie styczności z kandydatami na rodziców adopcyjnych – 1

*w tym 2 dzieci pochodzenia ukraińskiego

Pracownicy socjalni przeprowadzali rozeznania w zakresie sytuacji rodzin biologicznych w celu zapobiegania pogłębiania się występujących dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej lub powrotu dzieci przebywających w różnych formach w pieczy zastępczej do rodziny. Z prowadzonych działań wynikało, że z wieloma rodzicami nie jest możliwe podjęcie współpracy. Poniższa tabela przedstawia główne powody takiego stanu.

Tabela nr 58. Powody nie podejmowania współpracy asystenta rodziny z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2024-2022.

Lp.	Wyszczególnienie	2024	2023	2022
1.	Brak informacji o aktualnym adresie zamieszkania/adres nieznany/nieznane dane rodzica	48	45	32
2.	Nieudane próby nawiązania kontaktu z rodzicami	45	41	30
3.	Odmowa rodziców w zakresie współpracy z asystentem rodziny	44	37	46
4.	Dotyczące rodziców: niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia psychiczne, uzależnienia od środków psychoaktywnych, alkoholu, przemoc - skutkujące brakiem możliwości współpracy	27	26	22
5.	Śmierć rodziców biologicznych	18	13	20
6.	Wyjazd rodziców z kraju	10	10	11
7.	Pobyt rodziców w zakładzie karnym	8	11	10
8.	Zmiana miejsca zamieszkania rodziców	2	0	15
9.	Nieletnie matki umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1	1	1
10.	Pobyt w DPS rodzica dziecka	1	1	0

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż najczęstszym powodem nie podejmowania współpracy asystenta rodziny z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2024 r. tak samo jak w 2023 r. był brak informacji o aktualnych adresach zamieszkania rodziców biologicznych lub brak danych rodziców biologicznych. Podobnie jak w 2023 r. kolejną znaczącą przyczyną niepodejmowania współpracy przez rodziców biologicznych były nieudane próby nawiązania kontaktu z rodzicami biologicznymi, a także odmowa rodziców w zakresie współpracy z asystentem.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się wzrost uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych, przemocy czy zburzeń psychicznych uniemożliwiających podjęcie współpracy z asystentem rodziny.

W 2024 r. MOPS nie odmówił żadnemu rodzicowi wsparcia asystenta rodziny (w 2023 r. MOPS odmówił 4 rodzinom przydzielenia asystenta rodziny z uwagi na brak możliwości określenia obszarów do pracy z rodziną i wystarczające wsparcie w postaci pracy socjalnej realizowanej przez pracownika socjalnego, brak wskazań do objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny z uwagi na zaostrzoną chorobę psychiczną czy prawomocny wyrok w zakresie zakazu kontaktu z dziećmi biologicznymi).

W 2024 r. pracownicy socjalni podjęli współpracę z nowymi **29 rodzicami biologicznymi**, których **50 dzieci** umieszczonych było w różnych formach pieczy zastępczej (w 2023 r. z nowymi 37 rodzicami biologicznymi posiadającymi 42 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej).

Z poniższych danych wynika, że liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2024 r., wzrosła o 29 dzieci w stosunku do roku 2023 r. Jednakże widoczna jest utrzymująca się na podobnym poziomie liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2024-2022 i wzrost liczby dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Tabela nr 59. Liczba dzieci w pieczy zastępczej i rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	2024		2023		2022	
	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny	Dzieci	Rodziny
Liczba dzieci w pieczy zastępczej i rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej ogółem, w tym w pieczy:	262	196	233	179	221	178
instytucjonalnej	51*	37*	51*	38*	50*	41*
rodzinnej, w tym w:	211*	159*	182	141	171	137
- rodzinach spokrewnionych	124*	97*	106	88	97	85
- rodzinach zastępczych niezawodowych	38*	33*	31	28	34	30
- rodzinach zastępczych zawodowych	28	19	29	19	25	17
- rodzinnych domach dziecka	21	10	16	6	15	5

*w tym w 2024 r. 2 dzieci pochodzenia ukraińskiego w pieczy instytucjonalnej oraz 4 dzieci pochodzenia ukraińskiego w pieczy rodzinnej (rodzina spokrewniona 3 dzieci oraz rodzina zastępcza niezawodowa 1 dziecko), a w 2023 r. i 2022 r. 1 dziecko z 1 rodziny pochodzenia ukraińskiego w pieczy instytucjonalnej.

Tabela nr 60. Pobyt dzieci w pieczy zastępczej i odpłatność za pobyt w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci w pieczy			Liczba dzieci, za które Miasto ponosi odpłatność			Liczba dzieci, za które Miasto nie ponosi odpłatności		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
OGÓŁEM,	262	233	221	231	207	192	31	26	29
w tym:									
- dzieci umieszczone przed 2012 r.	17	22	23	-	-	-	17	22	23
- dzieci umieszczonych interwencyjnie i dzieci powróciły do rodziców biologicznych	0	1	5	-	-	-	-	1	5
- dzieci, na które rodzice zastępczy nie pobierają świadczeń (rezygnacja ze świadczeń)	1	1	1	-	-	-	1	1	1
PIECZA INSTYTUCJONALNA,	51*	51*	50	46	45*	41	5*	6	9
w tym:									
- dzieci umieszczone przed 2012 r.	1	3	4	-	-	-	1	3	4
- kontynuujące naukę po osiągnięciu pełnoletności	-	1	-	-	-	-	-	-	-
- dzieci umieszczone interwencyjnie	-	1	5*	-	-	-	-	1	5*
PIECZA RODZINNA OGÓŁEM	211*	182	171	185	162	152	26*	20	20
w tym:									
- dzieci umieszczone przed 2012 r.	16	19	19	16	-	-	16	19	19
- kontynuujące naukę po osiągnięciu pełnoletności	-	7	11	8	-	-	-	7	11
- dzieci, na które rodzice zastępczy nie pobierają świadczeń (rezygnacja ze świadczeń)	1	1	1	-	-	-	1	1	1

Rodziny zastępcze spokrewnione, w tym:	124*	106	97	103	91	82	21*	15	15
- dzieci umieszczone przed 2012 r.	14	15	15	-	-	-	14	15	15
- kontynuujące naukę po osiągnięciu pełnoletności	7	7	16	7	7	8	7	-	8
- dzieci, na które rodzice zastępczy nie pobierają świadczeń (rezygnacja ze świadczeń)	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Rodziny zastępcze niezawodowe, w tym:	38*	31	34	34	27	30	4*	4	4
- dzieci umieszczone przed 2012 r.	2	4	4	-	-	-	2	4	4
- kontynuujące naukę po osiągnięciu pełnoletności	1	1	4	1	1	1	1	-	3
Rodziny zastępcze zawodowe	28*	29	25		29	25	1*	0	0
Rodzinne Domy Dziecka ogółem, w tym:	21	16	15	27	16	15	0	0	0
- kontynuujące naukę po osiągnięciu pełnoletności	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* w tym 6 dzieci pochodzenia ukraińskiego w 2024 r., 1 dziecko pochodzenia ukraińskiego 2023 r. i 2022 r.

Ponadto w 2024 r. 10 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, gdzie nie została jeszcze naliczona odpłatność, w tym 3 dzieci pochodzenia ukraińskiego).

6 dzieci pochodzenia ukraińskiego zostało w 2024 r. umieszczonych w pieczy instytucjonalnej, z czego 2 dzieci powróciło do rodziców biologicznych (1 dziecko w 2023 r.).

Wydatki związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poniesione na pieczę zastępczą wyniosły **2.546.571,44 zł** ogółem (wzrost w stosunku do roku 2023 o 469.372,37, tj. o 23%), w tym:

- **2.522.235,73 zł** na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej (wzrost o 482.159.22 zł, tj. o 24% w stosunku do roku 2023).
- **24.335,71 zł** na współfinansowanie pobytu dzieci w zakładach opiekuńczo-leczniczych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (spadek o 12.786,85 zł, tj. o 34% w stosunku do roku 2023).

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wynosi:

- w pierwszym roku pobytu – 10%,
- w drugim roku pobytu – 30%,
- w trzecim roku pobytu – 50% kosztów utrzymania dziecka.

Wysokość środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, jak i wysokość świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmianie uległy kwoty świadczeń na utrzymanie dziecka w rodzinach zastępczych w związku z waloryzacją świadczeń pieniężnych od 1 czerwca 2024 r., zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia

24.03.2024 r. w sprawie zmiany obwieszczenia w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej.

Ponadto obniżeniu uległy średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie powiatu stargardzkiego w 2024 r., zgodnie z Zarządzeniem Nr 47/24 starosty Stargardzkiego, z dnia 11.03.2024 r.

Tabela nr 61. Kategorie wydatków poniesionych w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej i zakładach opiekuńczo-leczniczych w latach 2024-2022.

Kategoria wydatków	Liczba dzieci			Kwota wydatków			W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	Różnica	%	Różnica	%
Współfinansowanie pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w tym:	53	49	41	1.171.617,78	924.415,84	813.396,08	247.201,94	26,74	358.221,70	44,04
- w pierwszym roku pobytu - 10%,	17	19	15	x	x	x	x	x	x	x
- w drugim roku pobytu - 30%,	11	5	7	x	x	x	x	x	x	x
- w trzecim roku pobytu - 50%	25	25	19	x	x	x	x	x	x	x
Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w tym:	191*	172*	155*	1.350.617,95	1.115.660,67	845.134,83	234.957,28	21,06	505.483,12	59,81
- w pierwszym roku pobytu - 10%,	43	37	31	x	x	x	x	x	x	x
- w drugim roku pobytu - 30%,	27	20	13	x	x	x	x	x	x	x
- w trzecim roku pobytu - 50%	120	114	111	x	x	x	x	x	x	x
Współfinansowanie pobytu dzieci w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym	2	2	2	24.335,71	37.122,56	31.772,32	-12.786,85	-34,44	-7.436,61	-23,41
Ogółem, w tym:	246*	223*	198*	2.546.571,44	2.077.199,07	1.690.303,23	469.372,37	22,60	856.268,21	50,66
współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	244*	221*	196*	2.522.235,73	2.040.076,51	1.658.530,91	482.159,22	23,63	863.704,82	52,08

* Za jedno dziecko MOPS nie ponosi odpłatności (rodzina zastępcza zrezygnowała ze świadczenia przysługującego zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Tabela nr 62. Usamodzielnienia wychowanków w latach 2024-2022.

Liczba wychowanków usamodzielnionych	2024	2023	2022
Ogółem, w tym:	11	10	11
- z instytucjonalnej pieczy zastępczej	6	6	5
- z rodzinnych form pieczy zastępczej	5	4	6

Liczba wychowanków usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych form pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich.

Ponadto w 2024 r. jedno dziecko przebywające w ZOL ze względu na sprzężone niepełnosprawności na mocy postanowienia Sądu zostało umieszczone w Domu Pomocy Społecznej (w 2023 r. 1 dziecko z uwagi na wady wrodzone przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej zmarło).

1.3. Placówki wsparcia dziennego.

Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Miasta Stargard w 2024 r. placówki wsparcia dziennego prowadzone były przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie oraz Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard. Ogółem ze wsparcia udzielanego przez te placówki skorzystało **209 dzieci** (178 dzieci w 2023 r.).

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie prowadziło na zlecenie Miasta jedną placówkę wsparcia dziennego w formie podwórkowej, znajdującą się przy ul. R. Traugutta 16/1 oraz dwie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, znajdujące się przy ul. 11 Listopada 22 i ul. M. Konopnickiej 1.

Placówki działały we wszystkie dni robocze, co najmniej 4 godziny dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb uczestników oraz rodziców/opiekunów. Placówki prowadziły zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz animacyjne. Adresatami zadania były w szczególności dzieci i młodzież z rodzin z problemami alkoholowymi, narkomanią, zagrożonych przemocą i wykluczeniem społecznym, pochodzące z rodzin z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej. Dzieci uczęszczające do placówek najczęściej charakteryzują takie zachowania jak łamanie norm i zasad, agresja słowna i fizyczna, niepowodzenia szkolne oraz wycofywanie się z kontaktów społecznych, co skutkować może samoizolacją.

Z powyższego wsparcia w roku 2024 ogółem korzystało **59 dzieci** z terenu miasta (48 dzieci w 2023 r.).

Liczba dzieci uczęszczających do poszczególnych placówek w okresie od stycznia do grudnia 2024 r.:

- ul. Traugutta - **28 dzieci**: 8 dziewcząt i 20 chłopców (18 dzieci w 2023 r.),
- ul. 11 Listopada - **15 dzieci**: 11 dziewcząt i 4 chłopców (15 dzieci w 2023 r.),
- ul. Konopnickiej - **16 dzieci**: 8 dziewcząt i 8 chłopców (15 dzieci w 2023 r.).

W ramach pracy powyższych placówek wsparcia dziennego podejmowane były działania mające na celu monitorowanie efektów edukacyjnych dzieci, wyrównywanie braków i nadrabianie zaległości dydaktycznych u dzieci. Placówki organizowały dzieciom czas wolny, rozwijały zainteresowania i uzdolnienia wychowanków, a także zachęcały dzieci do przestrzegania przyjętych norm i zasad współżycia społecznego, kształtowały właściwy stosunek do nauki i pracy, przyczyniając się do podnoszenia ich kultury osobistej. Dzieci

chętnie korzystały z organizowanych zajęć m.in.: gastronomicznych, tanecznych, strzeleckich, plastycznych, czy też ze zwiedzania jednostek wojskowych. W ramach zajęć organizowano spacery rekreacyjne połączone z zabawami integracyjnymi i rozgrywkami sportowymi, a także spacer tematyczne mające na celu szukanie i rozpoznawanie zabytków miasta.

Chorągiew Zachodniopomorska ZHP Hufiec Stargard prowadziła jedną placówkę wsparcia dziennego w formie podwórkowej na zlecenie Miasta, ponadto osiem placówek wsparcia dziennego, korzystających z pomieszczeń przy Mieszka I 1. Adresatami zadania były w szczególności dzieci i młodzież z rodzin z problemami alkoholowymi, narkomanią, zagrożonych przemocą i wykluczeniem społecznym, pochodzące z rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej.

Liczba dzieci uczęszczających do placówki w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. wynosiła **150 dzieci** (130 dzieci w 2023 r.).

Zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej „TRZEPAK” prowadzone były poprzez zabawy edukacyjne i działania terapeutyczne zmierzające do korekty treści urazowych u dzieci. Dzieci poznawały swoje słabe i mocne strony, doskonaliły umiejętność komunikowania się między sobą gestem i mimiką. Ponadto podczas zajęć wspierano rozwój społeczno-emocjonalny dzieci, wskazywano na zasady zdrowego stylu życia oraz niwelowano zachowania niepożądane.

Placówki zapewniały uczestnikom opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, edukację w zakresie profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz umożliwiały rozwój zainteresowań poprzez prowadzenie zajęć plastyczno-technicznych, artystycznych, kulinarnych oraz ruchowych. Prowadzone były również zajęcia animacyjne, socjoterapeutyczne, zajęcia z udzielania pierwszej pomocy oraz edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień dla dzieci, młodzieży oraz ich rodzin.

Dzięki uczestnictwu w powyższych zajęciach dzieci odkrywały swoje mocne i słabe strony, rozwijały umiejętności dostrzegania perspektywy drugiego człowieka, przyczyniły się do budowania adekwatnego obrazu własnej osoby. Wzmacniały poczucie własnej wartości, bezpieczeństwa, zaufania i akceptacji. Proponowane aktywności służyły rozpoznawaniu i nazywaniu własnych i cudzych stanów emocjonalnych. Uczyły przyjmowania perspektywy drugiej osoby, kontrolowania emocji oraz konstruktywnego ich rozładowywania. Pozwalały ćwiczyć i poznawać nowe strategie radzenia sobie w sytuacjach stresogennych, takich jak konflikty, porażki. Dzieci brały udział w wielu charytatywnych inicjatywach, tj. Szlachetna Paczka czy zbiórki żywności dla schroniska. Upamiętniano ważne wydarzenia z historii Polski poprzez obchody Święta Niepodległości.

IX. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW.

Na podstawie uchwały nr XXIX/345/2013 r. Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy-Miasto Stargard Szczeciński” z późniejszymi zmianami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie

w zakresie przyjmowania wniosków i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie stypendiów i zasiłków szkolnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wnioski w sprawie stypendiów szkolnych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych przyjmowane były od dnia 1 września 2024 r. do dnia 15 września 2024 r. oraz dla uczniów kolegiów do dnia 15 października 2024 r. W szczególnych przypadkach wnioski mogły być przyjmowane po upływie ustawowych terminów.

Stypendium szkolne przysługiwało uczniowi, w którego rodzinie dochód na osobę nie przekraczał kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej, tj. 600 zł (tak samo w latach 2023-2022). Wysokość stypendium szkolnego nie mogła być niższa miesięcznie niż 80% i nie wyższa niż 200% kwoty zasiłku rodzinnego, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, tj. 248,00 zł (124 zł x 200%).

Stypendium szkolne wynosiło odpowiednio:

- 165% kwoty zasiłku rodzinnego, tj. 204,60 zł, jeżeli dochód nie przekraczał 50% kryterium dochodowego,
- 150% kwoty zasiłku rodzinnego, tj. 186,00 zł, jeżeli dochód przekraczał 50% i nie przekraczał 70 % kryterium dochodowego,
- 135% kwoty zasiłku rodzinnego, tj. 167,40 zł, jeżeli dochód przekraczał 70% kryterium dochodowego.

Dodatkowo za każdą okoliczność: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężką lub długotrwałą chorobę, wielodzietność, brak umiejętności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, rodzina niepełna lub zdarzenie losowe doliczane było po 5% kwoty zasiłku rodzinnego - 6,20 zł (124 zł x 5%).

Tabela nr 63. Stypendia szkolne dla uczniów w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba uczniów otrzymujących stypendia w okresie styczeń-czerwiec	63	80	109
w tym ze szkół:			
- podstawowych	43	52	81
- ponadpodstawowych	20	28	28
Liczba uczniów otrzymujących stypendia w okresie wrzesień – grudzień	28	63	80
w tym ze szkół:			
- podstawowych	21	44	52
- ponadpodstawowych	7	19	28
Liczba uczniów uprawnionych do pobierania stypendium na dzień 31 grudnia	27	63	74
Rzeczywista liczba uczniów otrzymujących stypendia	71	119	148
Liczba wydanych w sprawie stypendium decyzji administracyjnych w tym:	28	48	60
- przyznających	21	35	52
- odmownych	6	8	5
- wstrzymujących	1	2	3
Wydatki ogółem (w zł)	59.131,83	77.442,94	94.511,86
w tym:			
- z dotacji z budżetu państwa	47.305,46	61.954,35	75.609,49
- ze środków własnych	11.826,37	15.488,59	18.902,37

Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba uprawnionych do pobierania stypendium w roku szkolnym 2024/2025 **zmniejszyła się o 1 ucznia** (w roku 2023 nie **zmniejszyła się**).

W roku 2024 w stosunku do lat ubiegłych znacząco **zmniejszyła się** rzeczywista liczba uczniów otrzymujących stypendia szkolne – o 48 uczniów, tj. o 40% w stosunku do roku 2023. Spowodowane jest to w szczególności niskim kryterium dochodowym.

Na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina na podstawie art. 70 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie terminów przekazywania gminom dotacji celowej na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz sposobu ustalania wysokości tej dotacji otrzymuje dotację celową z budżetu Państwa, przy czym wkład własny gminy stanowi 20% kosztów realizacji zadania.

W związku ze zmniejszeniem liczby uczniów uprawnionych do otrzymania stypendium wydatki na stypendia **zmniejszyły się** w stosunku do roku 2023 o 18.311,11 zł, tj. o 24%.

Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa – obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być przyznawane świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym na zasadach określonych w rozdziale 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów z Ukrainy były w 2024 r. finansowane w całości z Funduszu Pomocy Ukrainie.

Tabela nr 64. Stypendia szkolne dla uczniów z Ukrainy w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Liczba uczniów otrzymujących stypendia w okresie styczeń-czerwiec	7	7	0
w tym ze szkół:			
- podstawowych	6	6	0
- ponadpodstawowych	1	1	0
Liczba uczniów otrzymujących stypendia w okresie wrzesień-grudzień	0	7	7
w tym ze szkół:			
- podstawowych	0	5	6
- ponadpodstawowych	0	2	1
Liczba wydanych w sprawie stypendium decyzji administracyjnych	0	3	6
w tym:			
- przyznających	0	3	4
- odmownych	0	0	2
Wydatki z Funduszu Pomocy Ukrainie (w zł)	1.986,26	3.819,33	1.736,00

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (np. śmierci rodzica, klęski żywiołowej, pożaru lub wypadku).

W 2024 r. przyznano 3 zasiłki szkolne na łączną kwotę 1860 zł. W 2023 r. nie przyznano żadnego zasiłku szkolnego.

X. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE.

1. Świadczenia rodzinne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy uciekającym obywatelom Ukrainy przysługują m.in. świadczenia rodzinne - pod warunkiem, że obywatel Ukrainy zamieszkuje z dzieckiem w Polsce (art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). Świadczenia przyznawane są na zasadach określonych w ustawach regulujących te świadczenia, z tym, że nie trzeba mieć karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”. Świadczenia lub dofinansowania przysługują także opiekunowi tymczasowemu dziecka. W takiej sytuacji wniosek o świadczenie składa właśnie opiekun tymczasowy i przy ustaleniu dochodu uwzględnia się tylko dochód dziecka. Świadczenia są ustalane począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, ale nie wcześniej niż od miesiąca, w którym dane cudzoziemca zostały umieszczone w rejestrze obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w tym kraju.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 674 zł na osobę w rodzinie lub odpowiednio 764 zł gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniem niepełnosprawności (takie same kryterium dochodowe od 2015 roku).

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego. Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 1 listopada do 31 października następnego roku.

Liczbę rodzin korzystających w latach 2024-2022 ze świadczeń rodzinnych z uwzględnieniem rodzin obywateli Ukrainy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 65. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych ogółem, w tym:	2600	2854	3110	-254	-8,90	-510	-16,40
- liczba rodzin obywateli Ukrainy	55	69	130	-14	-20,29	-75	-57,69
- liczba rodzin otrzymujących zasiłek dla opiekuna	9	11	18	-2	-18,18	-9	-50,00

Spadek liczby osób pobierających świadczenia rodzinne, w tym zasiłki rodzinne, wynika m.in. ze wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przy utrzymującej się od 2015 roku kwocie kryterium dochodowego uprawniającej do zasiłku rodzinnego oraz spadku liczby urodzeń.

Tabela nr 66. Kwoty zasiłków rodzinnych w 2024 r. (obowiązujące od 01.11.2018 r.).

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota
od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.	na dziecko do ukończenia 5. roku życia	95 zł
	na dziecko powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	124 zł
	na dziecko powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	135 zł

Tabela nr 67. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	545	692	941	-147	-21,24	-396	-42,08

Tabela nr 68. Liczba dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Ogółem liczba dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego, z tego:	1236	1544	2023	-308	-19,95	-787	-38,90
- do 5. roku życia	286	380	525	-94	-24,74	-239	-45,52
- od 5. do 18. roku życia	881	1082	1358	-201	-18,58	-477	-35,13
- od 18. do 24. roku życia	69	82	140	-13	-15,85	-71	-50,71

Spadek ilości dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego, wynika m.in. ze wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przy utrzymującej się od 2015 roku kwocie kryterium dochodowego uprawniającej do zasiłku rodzinnego oraz spadku liczby urodzeń.

Tabela nr 69. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń rodzinnych w 2024 r.

1. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Kwota	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1.000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	193 zł 273 zł	- na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci - na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	100 zł 110 zł	- miesięcznie na dziecko do 5 lat - miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo (wyplacany w miesiącu wrześniu)
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: - zamieszkanie - dojazd	113 zł 69 zł	miesięcznie; pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
2. Zasiłek pielęgnacyjny	215,84 zł	miesięcznie
3. Świadczenie pielęgnacyjne	2.988 zł*	miesięcznie
4. Specjalny zasiłek opiekuńczy	620 zł	miesięcznie
5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł	jednorazowo
6. Świadczenie rodzicielskie	1.000 zł	miesięcznie

* 2.458 zł wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2023, a 2.119 zł w roku 2022. Pozostałe kwoty bez zmian.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny od listopada 2019 roku, przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie zostało wydane na czas określony - wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Tabela nr 70. Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne	1974	2064	2011	-90	-4,36	-37	-1,84

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

W związku z tym, od 1 stycznia 2024 r., tak jak dotychczas, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne wymagane jest, aby osoba wymagająca opieki legitymowała się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”) albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zmienione przepisy rozszerzają również krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje następującym opiekunom:

1. matce albo ojcu,
2. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
3. opiekunowi faktycznemu dziecka,
4. rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najważniejszych wprowadzonych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego.

Nowe przepisy przewidują również, że w przypadku gdy opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą (dzieckiem) w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim ww. orzeczeniem o niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest podwyższana o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

W roku 2024 świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 2.988 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach w 2024 roku wypłacane było dla 101 osób uprawnionych, w tym 9 osób skorzystało z podwyższonego świadczenia o 100%.

Świadczenie pielęgnacyjne na starych zasadach i specjalny zasiłek opiekuńczy

Z dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym czyli 1 stycznia 2024 r. został uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Jednakże, na podstawie przepisów przejściowych, specjalny zasiłek opiekuńczy będzie mógł być nadal przyznawany także po 31 grudnia 2023 r. na zasadzie zachowania praw nabytych, które są uregulowane w przepisach przejściowych ustawy o świadczeniu wspierającym. Ochrona praw nabytych dotyczy również opiekunów, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne na starych zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r.

Ww. osoby, zachowują prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego w tym przypadku konieczne będzie złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu

niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia, a następnie złożenie wniosku o świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne (na starych zasadach) z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- a) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletnimi lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- b) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- c) nie ma osób wymienionych wyżej lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne nie jest zależne od kryterium dochodowego.

W roku 2024 świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 2.988 zł miesięcznie (w wysokości 2.458 zł miesięcznie w roku 2023).

Tabela nr 71. Liczba osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (na starych zasadach) w latach

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	443	462	444	-19	-4,11	-1	-0,23

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 764 zł na osobę. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie (niezmiennie od 2018 roku).

Tabela nr 72. Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy w latach 2024-2022

Wyszczególnienie	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	6	13	24	-7	-53,85	-18	-75,00

Przyczyną spadku liczby osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego był fakt występowania przez opiekunów osób niepełnosprawnych z wnioskiem o ustalenie uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego do końca 2023 roku, które było ustalane przez organ II Instancji w drodze indywidualnego orzecznictwa Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Obecnie świadczenie maleje, ze względu na wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (waloryzacji rent i emerytur) przy utrzymującej się od 2015 roku kwocie kryterium dochodowego uprawniającej do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługiwała w 2024 r. matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 1.922 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowa zapomoga przysługiwała, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży i co najmniej jeden raz w każdym trymestrze ciąży. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługiwała w wysokości 1.000 zł. (tak samo w latach 2023-2022).

W roku 2024 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacona była dla 110 rodzin/113 dzieci. W tym przypadku również nastąpił spadek liczby rodzin uprawnionych i dzieci, na które była wypłacona zapomoga w stosunku do lat poprzednich, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 73. Liczba rodzin i dzieci uprawnionych do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	Spadek w stosunku do roku 2023	% spadku do roku 2023	2022	Spadek w stosunku do roku 2022	% spadku do roku 2022
Liczba rodzin uprawnionych	110	169	59	34,91	216	106	49,07
Liczba dzieci	113	173	60	34,68	219	106	48,40

Przyczyny spadku można upatrywać w związku z malejącą liczbą urodzeń oraz wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Świadczenie rodzicielskie

Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1.000 zł miesięcznie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem, które z powodu swojej sytuacji zawodowej nie mogą skorzystać z zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Ze wsparcia tego mogą skorzystać na przykład osoby bezrobotne, studenci czy pracujący na umowę o dzieło. Przysługuje ono matce albo ojcu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia; rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny

zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku: skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka; śmierci matki dziecka; porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres: 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka; 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci; 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci; 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci; 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Tabela nr 74. Liczba rodzin otrzymujących świadczenie rodzicielskie w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	Spadek w stosunku do roku 2023	% spadku do roku 2023	2022	Spadek w stosunku do roku 2022	% spadku do roku 2022
Liczba rodzin otrzymujących świadczenie rodzicielskie	168	190	22	11,58	227	59	25,99

Z powyższego zestawienia wynika, że nastąpił spadek liczby rodzin korzystających ze świadczenia w stosunku do lat poprzednich.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna. Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe nie są opłacane za osoby, które w dniu złożenia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna posiadają okres ubezpieczenia niezbędny do nabycia uprawnień emerytalnych odpowiednio 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny. Składka zdrowotna nie przysługiwała, jeśli osoba objęta była ubezpieczeniem z innego tytułu, np. z tytułu pracy zarobkowej małżonka.

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne opłacana jest składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne, a ich wysokość uzależniona jest od podstawy pobieranego świadczenia, w związku z tym ogółem utrzymuje się tendencja zwykła ze względu na coroczną waloryzację świadczenia oraz ilość wypłacanych świadczeń.

Tabela nr 75. Kwoty wypłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w latach 2024-2022.

Składki	2024 (w zł)	2023 (w zł)	Różnica w stosunku do roku 2023 (w zł)	% różnicy do roku 2023	2022 (w zł)	Różnica w stosunku do roku 2022 (w zł)	% różnicy do roku 2022
Składki na ubezpieczenia społeczne*	2.579.371	2.063.105	516.266	25,02	1.859.958	719.413	38,68
- w tym składki KRUS	1.869	1.611	258	16,01	2.508	-639	-25,48
Składki na ubezpieczenia zdrowotne*	629.427	516.240	113.187	21,93	429.737	199.690	46,47

* Kwoty składek wykazane w tabeli nie uwzględniają zwrotów nadpłaconych składek zdrowotnych i społecznych wynikających ze zwrotów nienależnie pobranych świadczeń oraz z rozliczeń indywidualnych klientów.

Wydatki na zasiłki rodzinne i pozostałe świadczenia

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione w latach 2024-2022 na świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenia zdrowotne.

Łączna wartość wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 r. (łącznie z zasiłkami dla opiekuna oraz świadczeniem „Za życiem”) wynosi **24.582.427,69 zł** - po uwzględnieniu zwrotów bieżących nienależnie pobranych świadczeń w wysokości **185.091.25 zł** (w 2023 r. 20.708.982,47 zł - po uwzględnieniu zwrotów bieżących nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 119.006,17 zł).

Tabela nr 76. Kwoty i liczby wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i pozostałe świadczenia w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024		2023		2022	
	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	1.244.991	10.529	1.574.769	13.345	1.942.260	16.553
Dodatki do zasiłków rodzinnych ogółem, w tym z tytułu:	704.580	5.428	844.518	6.449	1.023.031	7.604
- urodzenia dziecka	41.000	41	43.000	43	58.000	58
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	32.691	83	54.115	137	106.581	272
- samotnego wychowywania dziecka	202.797	998	243.684	1.190	268.299	1.323
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	131.240	1.243	145.980	1.346	171.790	1.595
- rozpoczęcia roku szkolnego	62.800	628	76.810	772	90.900	909
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	10.538	110	8.686	94	11.586	122
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	223.544	2.355	272.243	2.867	315.875	3.325
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku wypłacane w ramach „złotówka za złotówkę” *	77.579,79	1.681	88.750	1.592	87.007	1.849
OGÓŁEM zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	2.027.151	17.638	2.508.037	21.386	3.052.298	26.006

Zasiłki pielęgnacyjne	4.541.921	21.043	4.783.013	22.160	4.820.356	22.333
Świadczenia pielęgnacyjne „nowe zasady od 01.01.2024”	2.604.376	809	x	x	x	x
Świadczenia pielęgnacyjne	14.647.702	4.868	12.136.613	4.986	10.297.695	4.906
Specjalne zasiłki opiekuńcze	26.660	43	71.300	115	139.280	225
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	112.000	112	165.000	165	213.000	213
Świadczenia rodzicielskie	916.530	990	1.081.004	1.165	1.244.155	1.371
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	2.549.371	3.213	2.060.591	3.154	1.843.237	3348
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	629.427	2.389	513.114	2.413	423.599	2.373
RAZEM	26.057.987	33.467	20.810.635	34.158	18.981.322	34.769
OGÓŁEM świadczenia**	28.085.138	51.105	23.318.672	55.544	22.033.620	60.775

* Gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 674 zł lub 764 zł w przypadku rodzin gdzie wychowywane jest dziecko niepełnosprawne, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

** Kwoty świadczeń wykazane w tabeli nie uwzględniają zwrotów nienależnie pobranych świadczeń oraz zwrotów nadpłaconych składek zdrowotnych i społecznych wynikających z rozliczeń indywidualnych klientów.

Tabela nr 77. Kwota i liczba wypłaconych świadczeń ogółem w latach 2024-2022

Wyszczególnienie	2024	2023 (w zł)	Różnica w stosunku do roku 2023 (w zł)	% różnicy do roku 2023	2022 (w zł)	Różnica w stosunku do roku 2022 (w zł)	% różnicy do roku 2022
Kwota ogółem* (w zł)	28.085.138	23.318.672	4.766.466,00	20,44	22.033.620	6.051.518	27,46
Liczba świadczeń ogółem	51.105	55.544	-4.439	-7,99	60.775	9.670	15,91

* Kwota wykazana w tabeli nie uwzględnia zwrotów nienależnie pobranych świadczeń oraz zwrotów nadpłaconych składek zdrowotnych i społecznych wynikających z rozliczeń indywidualnych klientów.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost wypłaconych kwot świadczeń przy jednoczesnym spadku ilości wypłaconych świadczeń.

Kwota wzrostu wypłacanych świadczeń wynika w szczególności ze zwiększenia w stosunku do poprzednich lat zarówno ilości jak i kwoty wypłacanego świadczenia pielęgnacyjnego oraz pojawienia się nowego rodzaju świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach od 01.01.2024 r. na kwotę 2.604.376 zł. Wypłacona wyższa o 2.511.089 zł, tj. o 21% w stosunku do roku 2023 kwota świadczenia pielęgnacyjnego na starych zasadach, wynika ze wzrostu kwoty świadczenia pielęgnacyjnego do 2.988 zł w roku 2024 (z 2.458 zł w roku).

Tabela nr 78. Kwota świadczeń rodzinnych oraz liczba świadczeń, do których prawo przysługuje na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (w latach 2024-2023)

L.p.	Wyszczególnienie	2024		2023		2024		2023	
		Kwota (w zł)	w tym dla opiekuna tymczasowego	Kwota (w zł)	w tym dla opiekuna tymczasowego	Liczba świadczeń	w tym dla opiekuna tymczasowego	Liczba świadczeń	w tym dla opiekuna tymczasowego
1.	Zasiłek rodzinny	53.577	3.720	34.627	5.704	468	30	759	46
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego ogółem, z tego z tytułu:	22.739	200	31.245	0	206	2	268	0
2.1.	urodzenia dziecka	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	5.592	0	11.575	0	24	0	55	0
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	5.040	0	4.774	0	48	0	47	0
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	2.322	200	800	0	31	2	8	0
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	0	0	678	0	0	0	6	0
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	9.785	0	13.418	0	103	0	152	0
3.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego (wiersz 1 + wiersz 2)	76.316	3.920	115.872	5.704	674	32	1.027	46
4.	Zasiłek pielęgnacyjny	40.146	0	21.800	0	186	0	101	0
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	71.712	0	109.509	0	25	0	47	0
6.	Nowe świadczenie pielęgnacyjne*	122.508	8	x	x	41	0	x	x
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000	0	8.000	0	1	0	8	0
9.	Świadczenie rodzicielskie	102.833	x	139.416	X	112	x	154	X
10.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	33.468	0	17.806	0	43	0	27	0
11.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	8.387	0	5.973	0	31	0	27	0
12.	RAZEM	456.320	3.920	418.375	5.704	1.113	32	1.391	46

* Wprowadzone od 1 stycznia 2024 r.

W sprawach świadczeń rodzinnych w roku 2024 wydano 2.876 decyzji administracyjnych (3.151 decyzji w roku 2023).

2. Pozostałe świadczenia.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji administracyjnej ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna. Zasiłek dla opiekuna nie jest zależny od kryterium dochodowego.

Przesłanką uzasadniającą przyznanie zasiłku dla opiekuna jest spełnienie warunków jakie uprawniały do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Do przesłanek tych zalicza się między innymi:

- rezygnację lub niepodejmowanie zatrudnienia z uwagi na sprawowaną opieką nad osobą niepełnosprawną;
- legitymowanie się osoby niepełnosprawnej orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- brak uprawnień osoby sprawującej opiekę, między innymi do świadczeń emerytalno-rentowych.

Zasiłek dla opiekuna w roku 2024 przysługiwał w wysokości 620 zł miesięcznie (niezmiennie od 2018 roku). Po 15.09.2014 r. prawo do zasiłku dla opiekuna może być ustalone na wniosek tylko tym osobom, które utraciły prawo do tego zasiłku (po 15.09.2014 r.) w związku z upływem daty ważności orzeczenia, a nowe orzeczenie o niepełnosprawności uprawnia do dalszego pobierania zasiłku dla opiekuna.

Tabela nr 79. Zasiłki dla opiekuna w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	Spadek w stosunku do roku 2023	% spadku do roku 2023	2022	Spadek w stosunku do roku 2022	% spadku do roku 2022
Liczba osób uprawnionych	9	11	2	18,18	18	9	50
Liczba świadczeń	89	121	32	26,45	179	90	50,28
Kwota wydatków	55.180	75.020	19.840	26,45	110.540	55.360	50,08

Mniejsza ilość wypłacanych zasiłków dla opiekuna wynika z faktu, iż świadczenie to dotyczy tylko osób, które nabyły do tego zasiłku prawo na podstawie wniosków złożonych do 14.09.2014 r. Wobec powyższego nie ma możliwości przyznania prawa do tego zasiłku nowym osobom. Osoby uprawnione z różnych powodów tracą prawo do tego świadczenia (śmierć osoby nad którą sprawowana jest opieka, rezygnacja z pobierania tego świadczenia, podjęcie pracy, nabycie prawa do emerytury).

W sprawach zasiłku dla opiekuna wydano 5 decyzji administracyjnych w sprawie uchylecia uprawnień do zasiłku oraz uznania o nienależnie wypłaconym świadczeniu i ich zwrocie (3 decyzje w 2023 r.).

Świadczenie „Za życiem”

Od 01.01.2017 r. z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu przysługuje prawo do

jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód, na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Do wniosku musi być załączone zaświadczenie lekarskie lub wystawione przez położną potwierdzające, że matka dziecka pozostawała pod opieką lekarską nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu oraz zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie potwierdzające chorobę dziecka powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

W roku 2024 zostały wypłacone 4 świadczenia na kwotę 16.000 zł (2 świadczenia na kwotę 8.000 zł w roku 2023).

W sprawach tego świadczenia wydano 4 decyzje administracyjne (2 decyzje w 2023 r.).

Świadczenie wychowawcze

Od 1 stycznia 2022 r., zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu „Rodzina 500+” zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego. Według nowych zasad, obsługę przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz przyznawania świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych w miejsce dotychczasowych realizatorów programu.

Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal będą realizowane, do zakończenia postępowania, przez dotychczasowe organy. Organy te będą również kontynuować wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, tj. do 31 maja 2022 r. w okresie styczeń – maj 2022 r.

Obsługą świadczeń wychowawczych podlegających koordynacji będą zajmować się Wojewoda, a organy samorządowe będą nadal wypłacać świadczenia za okres do 31 maja 2022 r.

Tabela nr 80. Świadczenia wychowawcze w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Ilość rodzin pobierających świadczenie	5	14	7.126
Ilość dzieci uprawnionych do świadczenia	6	17	10.970
Ilość wypłaconych świadczeń wychowawczych, w tym:	100	299	57.962
w ramach koordynacji	100	246	2.956
Ilość wydanych decyzji	8	35	139
Ilość wydanych rozstrzygnięć o przyznaniu świadczenia	0	4	33
Kwota wypłaconych świadczeń (w zł), w tym:	50.000	149.248	27.187.517
w ramach koordynacji	50.000	122.748	1.383.805
Wielkość zwrotów bieżących (w zł)	0	0	2.000
Koszty obsługi zadania (w zł)	2.000	4.477,44	90.009,24

3. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej przewiduje w swoim ustawodawstwie odpowiednią pomoc dla rodziny. Dzięki zasadom koordynacji rodzina otrzymuje pomoc bez względu na to, w jakim kraju UE przebywa, a w jakim pozostali członkowie rodziny. Należy jednak spełnić wymagania, jakie nakładają przepisy kraju, w którym osoba przebywająca jest zatrudniona.

Osoby, które mieszkają i wykonują pracę w danym państwie korzystają z ochrony w zakresie zabezpieczenia społecznego na podstawie wewnętrznych przepisów tego państwa.

Przepisy te regulują ich prawa i obowiązki w ramach systemu zabezpieczenia społecznego państwa, w którym mieszkają.

Kiedy osoby te wyjeżdżają za granicę, w celu wykonywania pracy zarobkowej lub zamieszkania, przepisy wewnętrzne nie wystarczają dla zapewnienia im takiej ochrony. Gwarancję ochrony można wówczas uzyskać dopiero dzięki aktom prawa międzynarodowego w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego to regulacje prawne, które uzupełniają prawo wewnętrzne danego państwa, chroniąc osoby wykonujące pracę za granicą przed utratą ochrony w zakresie zabezpieczenia społecznego. Regulacje te - poprzez zapewnienie harmonijnego współistnienia systemów zabezpieczenia społecznego poszczególnych państw - służą ochronie interesów osób przemieszczających się w celu podejmowania zatrudnienia i posiadających okresy zatrudnienia na terytorium różnych państw.

Przepisy o koordynacji są nadrzędne nad przepisami krajowymi. W Unii Europejskiej regulacje dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawarte zostały w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) i stosowane są bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandii, Lichtensteinie i Norwegii) oraz w Szwajcarii.

Powyższe przepisy przewidują, iż w przypadku świadczeń wypłacanych przez więcej niż jedno państwo członkowskie w tym samym okresie i dla tych samych członków rodziny w pierwszej kolejności udzielane są prawa z tytułu zatrudnienia, a w następnej kolejności prawa uzyskane na podstawie emerytury i renty i dalej miejsca zamieszkania. Z koordynacji wyłączone są świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenie „dobry start” oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Jedynym organem właściwym do wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych realizowanych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego jest wojewoda.

W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, na podstawie decyzji wydanych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego w roku 2024, z kwoty ogółem wypłaconych świadczeń, wypłacono łącznie **988.056,56 zł**. Dane porównawcze za lata 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 81. Kwoty świadczeń wypłaconych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	2022
Kwota ogółem (w zł)			
z tego:	988.057	775.775	1.930.289
zasiłek rodzinny	13.020	14.071	25.108
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.320	2.420	1.540

dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	800	505	1.100
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3.230	4.275	5.415
zasiłek pielęgnacyjny	77.702	77.270	73.817
świadczenie pielęgnacyjne	718.518	526.185	408.404
nowe świadczenie pielęgnacyjne*	101.592	x	x
świadczenie rodzicielskie	21.765	28.301	31.100
świadczenie wychowawcze	50.000	122.748	1.383.805
zasiłek rodzinny „złotówka za złotówkę”	110	0	0

* Wprowadzone od 1 stycznia 2024 r.

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2024 w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego nastąpił **wzrost** wypłaconych świadczeń o 212.281,56 zł, tj. o 27,36% w stosunku do roku 2023 (w szczególności z tytułu wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego „na starych zasadach” o 192.333,00 zł, tj. o 36,55% oraz wypłaty nowego świadczenia pielęgnacyjnego).

4. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 roku systemu zaliczek alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące;
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo;
- dochody rodziny nieprzekraczające 1209 zł miesięcznie na osobę w rodzinie (900 zł miesięcznie na osobę w rodzinie do 30.09.2023 r.);
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko) do 30.09.2024 r. i 1000,00 zł od 01.10.2024 r. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1209 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku gdy ustalona w ten sposób wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, jest niższa niż 100 zł, świadczenie nie przysługuje;
- świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych.

Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych, albo postępowanie upadłościowe, w toku którego w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie otrzymano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika, np. w przypadku braku umowy międzynarodowej pomiędzy Polską i państwem, w którym dłużnik zamieszkuje
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Z poniższych danych wynika zwiększenie w 2024 r. ilości wydawanych decyzji, zmniejszenie liczby osób i rodzin uprawnionych do świadczeń, liczby świadczeń alimentacyjnych i wydatków na te świadczenia oraz spadek uzyskanych zwrotów nienależnie pobranych świadczeń. Spadek liczby rodzin uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynika ze wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Tabela nr 82. Świadczenia alimentacyjne z funduszu w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	Różnica do roku 2023		2022	Różnica do roku 2022	
			(w zł)	(w %)		(w zł)	(w %)
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	436	389	47	12,08	400	36	9
Liczba osób uprawnionych	406	419	-13	-3,10	481	-75	-15,59
Liczba rodzin, którym wypłacono świadczenia	266	284	-18	-6,34	332	-66	-19,88
Liczba świadczeń alimentacyjnych	3.929	4.269	-340	-7,96	4.946	-1.017	-20,56
Kwota świadczeń wypłaconych (w zł)	1.783.932,60	1.819.715,37	-35.782,77	-1,97	2.062.481,48	-278.548,88	-13,51
Kwota zwrotów nienależnie pobranych świadczeń (w zł)	6.847,18	7.662,28	-815,10	-10,64	7.808,43	-961,25	-12,31
Faktyczne wydatki (w zł)	1.777.085,42	1.812.053,09	-34.967,67	-1,93	2.054.673,05	-277.587,63	-13,51

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

- 1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;
- 2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: 1) złożenia oświadczenia majątkowego, 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Po otrzymaniu kolejnego wniosku o podjęcie działań dotyczących tego samego dłużnika alimentacyjnego organ właściwy dłużnika przeprowadza z dłużnikiem alimentacyjnym wywiad alimentacyjny oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

Od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w dokumentacji MOPS figurowało **844** dłużników alimentacyjnych, dla których Prezydent Miasta Stargard był organem właściwym ze względu na miejsce ich zamieszkania (834 dłużników w roku 2023).

Liczbę dłużników alimentacyjnych i podejmowane wobec nich działania w latach 2024-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 83. Liczba dłużników i działania wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba osób		Różnica do roku 2023	Liczba osób	Różnica do roku 2022
	2024	2023		2022	
Ogółem liczba dłużników alimentacyjnych, dla których Prezydent Miasta Stargard był organem właściwym ze względu na miejsce ich zamieszkania	844	834	10	840	4
Przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego	61	66	-5	51	-10
Liczba dłużników, którzy uniemożliwili przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego (w mocy pozostaje poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych)	127	173	-46	155	-28
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy	31	29	2	20	11
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	20	27	-7	16	4
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	53	46	-7	38	15
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (decyzje prawomocne)	22	22	0	17	5
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	18	21	-3	20	-2
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK	28	20	8	24	4
Złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	7	7	0	10	-3

Tabela nr 84. Sposób załatwienia spraw przez prokuraturę na koniec roku w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba przypadków		
	2024	2023	2022
Odmowa wszczęcia dochodzenia	10	6	4
Umorzenie dochodzenia	2	2	2
Zawieszenie postępowania	1	1	0
Wszczęcie postępowania	1	2	1
Akt oskarżenia	0	0	1
Brak informacji o sposobie załatwienia sprawy	14	9	12

Na dzień 31.12.2024 r. zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych na osoby uprawnione posiadało 988 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie miasta Stargard i poza miastem Stargard. Nastąpił spadek liczby dłużników o 11 osób, tj. 1% w stosunku do roku 2023.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosił **34.393.557,37 zł**. Wystąpił wzrost należności o **311.667,44 zł**, tj. o **1%** w stosunku do roku 2023.

W 2024 r. dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę ogółem **474 963,89 zł**, z czego 40%, tj. **189.985,67 zł**, stanowi dochód własny gminy, a 60%, tj. **284.978,22 zł** dochód budżetu państwa oraz dokonali zwrotu odsetek ustawowych (stanowiących dochód budżetu państwa) na kwotę **884.335,01 zł**.

Łączna kwota zwrotu wynosi – 1.359.298,90 zł.

W stosunku do roku 2023 nastąpił wzrost zwróconych kwot o **62.388,30 zł**, tj. o **5%**.

Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę **68.872,75 zł** z czego 50% czyli **34.436,37 zł** stanowi dochód gminy.

W stosunku do roku 2023 nastąpił wzrost zwróconej kwoty o **10.546,16 zł**, tj. o **18%**.

Ogółem w 2024 r. dochód wyniósł **1.428.171,65 zł**, w tym **224.422,04 zł** dochód własny Gminy Miasto Stargard i **1.203.749,61 zł** dochód budżetu państwa.

W stosunku do roku 2023 nastąpił wzrost ogółem o **72.934,46 zł**, tj. o **5%** (spadek dochodów własnych gminy o **11.240,24 zł**, tj. o **5%** ale wzrost dochodów budżetu państwa o **84.174,70 zł**, tj. o **8%**).

Tabela nr 85. Należności i dochody z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	Różnica do roku 2023		2022	Różnica do roku 2022	
			(liczba /w zł)	(w %)		(liczba /w zł)	(w %)
Liczba dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych na osoby uprawnione – na dzień 31 grudnia	988	999	-11	-1,73	1027	-39	-3,80
Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w zł)	34.393.557,37	34.081.889,93	311.667,44	0,91	33.271.566,80	1.121.990,57	3,37
Dokonany przez dłużników zwrot świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w zł), w tym:	474.963,89	516.247,19	-41.283,30	-8,00	590.892,70	115.928,81	-19,62
- dochód własny gminy (40%)	189.985,67	206.498,99	-16.513,32	-8,00	236.357,12	46.371,45	-19,62
- dochód budżetu państwa (60%)	284.978,22	309.748,20	-24.769,98	-8,00	354.535,58	-69.557,36	-19,62

Dokonany przez dłużników zwrot odsetek ustawowych (dochód budżetu państwa (w zł))	884.335,01	780.663,41	103.671,60	13,28	670.926,98	213.408,03	31,81
Łączna kwota zwrotu z funduszu alimentacyjnego (w zł)	1.359.298,90	1.296.910,60	62.388,30	4,81	1.261.819,68	97.479,22	7,73
Zwrot zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej (w zł), w tym:	68.872,75	58.326,59	10.546,16	18,08	68.667,01	205,74	0,30
- dochód własny gminy (50%)	34.436,37	29.163,29	5.273,08	18,08	34.333,50	102,87	0,30
- dochód budżetu państwa (50%)	34.436,38	29.163,30	5.273,08	18,08	34.333,51	102,87	0,30
DOCHÓD OGÓŁEM (w zł), w tym:	1.428.171,65	1.355.237,19	72.934,46	5,38	1.330.486,69	97.684,96	7,34
- dochód własny gminy	224.422,04	235.662,28	-11.240,24	-4,77	270.690,62	-46.268,58	-17,09
- dochód budżetu państwa	1.203.749,61	1.119.574,91	84.174,70	7,52	1.059.796,07	143.953,54	13,58

Kwoty otrzymane z tytułu zwrotu należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego zaliczane są w pierwszej kolejności na spłatę odsetek, a następnie na spłatę należności głównej. W związku z powyższym odzyskane kwoty w większości stanowią dochód Skarbu Państwa.

Ponadto istnieje obowiązek zgłaszania dłużników alimentacyjnych (posiadających zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy) do biur informacji gospodarczych. Na dzień 31.12.2024 r. funkcjonowały 4 biura informacji gospodarczych, tj.: Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. w Warszawie, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. w Krakowie, Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. we Wrocławiu, ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. w Warszawie.

Na dzień 31.12.2024 r. zgłoszonych zostało 918 dłużników alimentacyjnych (936 dłużników na dzień 31.12.2023 r.).

Egzekucję należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi komornik sądowy w oparciu o złożone przez organ właściwy wierzyciela wnioski o przyłączenie się do prowadzonego postępowania egzekucyjnego lub w oparciu o wnioski w sprawie wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. złożono 272 takich wniosków (300 wniosków w roku 2023).

Zgodnie z art. 209 § 1 Kodeksu karnego, kto uchyła się od wykonania obowiązku alimentacyjnego, określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem lub inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. W związku

z powyższym zapisem, na podstawie art. 209 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, po przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego na osobę uprawnioną, w przypadku, gdy powstałe wskutek niepłacenia alimentów zaległości stanowią równowartość co najmniej 3 świadczeń, do prokuratury składane jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Tabela nr 86. Liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i sposób załatwienia spraw przez prokuraturę na koniec roku w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	Liczba przypadków		
	2024	2023	2022
Zawiadomienia złożone do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	243	322	328
• wszczęcie dochodzenia	28	46	20
• odmowa wszczęcia dochodzenia	153	175	231
• umorzenie dochodzenia	7	22	17
• zawieszenie dochodzenia	16	5	1
• przesłanie aktu oskarżenia do sądu	6	9	1
• brak informacji o sposobie załatwienia sprawy	33	65	58

W roku 2024 wpłynęło 65 informacji o sposobie załatwienia zawiadomień złożonych w 2023 r. z 65 pozostałych do załatwienia.

Tabela nr 87. Kwoty odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w latach 2024-2022.

Wyszczególnienie	2024	2023	Różnica do roku 2023		2022	Różnica do roku 2022	
			(w zł)	(w %)		(w zł)	(w %)
Ogółem kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Za życiem” wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie (w zł)	411.349,57	465.954,41	-54.604,84	-11,72	256.347,34	155.002,23	60,47

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie wyniosła ogółem 411.349,57 zł, w tym odsetki 24.543 zł. W porównaniu do roku 2023 zmalała o 54.604,84 zł, tj. o 12%.

W roku 2024 wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Za życiem” wyniosły 1.551.707,38 zł.

Tabela nr 88. Wydatki na obsługę w latach 2024-2022

Wyszczególnienie	2024	2023	Różnica do roku 2023		2022	Różnica do roku 2022	
			(w zł)	(w %)		(w zł)	(w %)
Poniesione wydatki (w zł)	1.551.707,38	1.420.492,99	131.214,39	9,24	1.223.387,93	328.319,45	26,84

XI. DODATKI MIESZKANIOWE I DOPLATY DO CZYNSZU.

1. Dodatki mieszkaniowe.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek, musi ponosić we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym, część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku niewnoszenia opłat przez okres 2 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie i gospodarowanie w lokalu, przez co rozumie się sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu, tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, których średni miesięczny dochód w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie, przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie jednoosobowym – 40%, a w gospodarstwie wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Kwota przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszana jest przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Kwota ta za 2023 rok wyniosła 7.155,48 zł (6.346,15 zł za rok 2022).

Przyznanie dodatku mieszkaniowego uzależnione jest również od powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy. Na prośbę wnioskodawcy ryczałt na zakup opału wypłaca się zarządcy budynku lub innej osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

Tabela nr 89. Dodatki mieszkaniowe – liczba przyjętych wniosków i liczba wnioskujących rodzin w latach 2024-2022

Liczba:	2024	2023	2022	W stosunku do 2023 r.		W stosunku do 2022 r.	
				Różnica	%	Różnica	%
- złożonych wniosków	1519	1521	1507	-2	-0,13	12	0,80
- rodzin składających wnioski	903	912	919	-9	-0,99	-16	-1,74

Schemat nr 2. Wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego przyjęte w latach 2024-2022

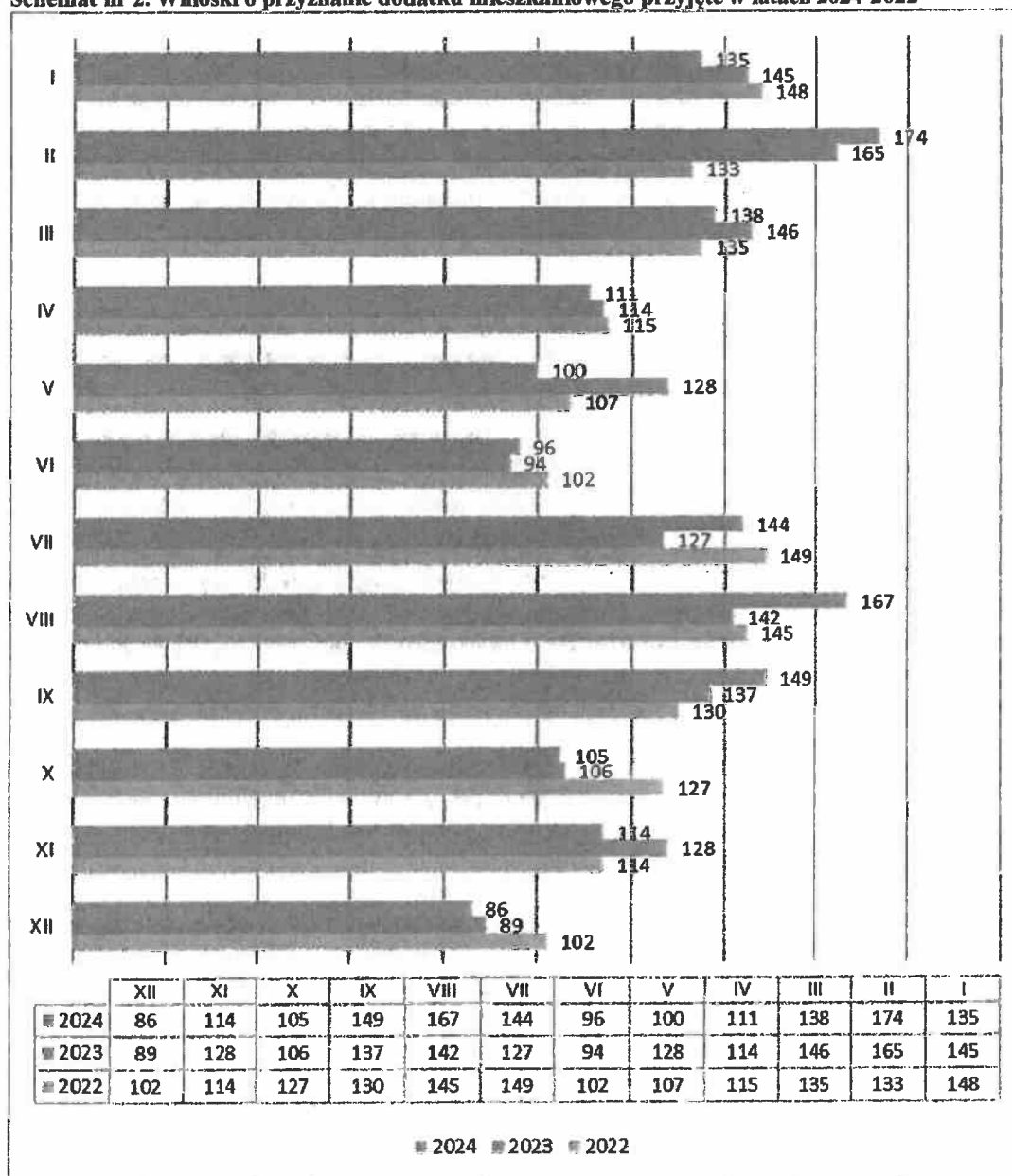

Tabela nr 90. Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2024-2022.

Kategorie zasobów lokalowych	2024			2023			2022		
	Liczba	Kwota (w zł)	Średnia kwota (w zł)	Liczba	Kwota (w zł)	Średnia kwota (w zł)	Liczba	Kwota (w zł)	Średnia kwota (w zł)
komunalne	1384	558 233,11	403,35	1 195	338 029,00	282,87	1 138	210 234,35	184,74
podnajem kat. „E”, „Ea”	1483	869 062,73	586,02	1 664	915 105,69	549,94	1 623	826 125,91	509,01
spółdzielcze	2095	626 319,32	298,96	2 104	613 251,20	291,47	1 726	399 766,65	231,61
wspólnoty mieszkaniowe	1833	656 333,31	358,07	1 835	618 787,12	337,21	1 888	536 697,26	284,27
prywatne	28	15 760,82	562,89	33	12 651,02	383,36	66	22 093,09	334,74
STBS	296	149 670,62	505,64	208	95 779,40	460,48	206	95 494,32	463,56
inne: prywatno-czynszowe, zakładowe, domy jednorodzinne	1529	883 497,28	577,83	1 712	929 802,85	543,11	1 656	832 712,23	502,85
Ogółem	8648	3 758 877,19	434,65	8 751	3 523 406,28	402,63	8 303	2 923 123,81	352,06

Jak wynika z powyższej tabeli w ogólnej strukturze kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2024 r. **najwyższy udział 23%** stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale znajdujące się w kategorii „inne” (podobnie jak w 2023 r. – 26%), natomiast **najniższy udział, oscylujący na poziomie 0,4%** stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale prywatne (również w 2023 r. – 0,3%).

Ogółem ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2024 roku w stosunku do 2023 roku **zmniejszyła się o 103, tj. o 1%, a kwota wypłat była wyższa o 235.470,91 zł, tj. o 7%.**

Na podstawie danych ujętych w tabeli należy stwierdzić, że w 2024 roku w stosunku do 2023 roku, **największy wzrost zarówno ilości, jak też kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych** wystąpił w odniesieniu do mieszkań znajdujących się w kategorii zasobów lokalowych:

- komunalne - liczba dodatków mieszkaniowych zwiększyła się o 189, tj. o 16% (o 246, tj. o 22 % w stosunku do roku 2022), a kwota wypłat o 220.204,11 zł, tj. o 65% (o 347.998,76 zł, tj. o 166% w stosunku do roku 2022).

Spadek ilości, jak też kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych w roku 2024 w stosunku do roku 2023 zauważa się w przypadku lokali znajdujących się kategorii zasobów lokalowych:

- podnajem kat. „E” i „Ea” - liczba dodatków **zmniejszyła się o 181, tj. o 11%**, a kwota wypłat o 46.042,96 zł, tj. o 5% ,
- inne: prywatno-czynszowe, zakładowe, domy jednorodzinne - liczba dodatków **zmniejszyła się o 183, tj. o 11%**, a kwota wypłat o 46.305,57 zł, tj. o 5%.

Zasadniczą przyczyną, mającą wpływ na zwiększenie ilości dodatków mieszkaniowych i wydatków z tym związanych w roku 2024 w stosunku do roku 2023 było wyższe kryterium dochodowe uprawniające do przyznania dodatku mieszkaniowego. Zmiana definicji dochodu uprawniającego do otrzymania dodatków mieszkaniowych obowiązująca od 1 lipca 2021 roku pozwoliła większej liczbie osób skorzystać z dofinansowania do wydatków poniesionych przez osoby ubiegające się o dodatek mieszkaniowy w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Dochód ustalany jest rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn.zm.), do którego nie

uwzględnia się m.in. takich świadczeń jak: pomoc społeczna, świadczenia opiekuńcze, zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, wynagrodzenie za pracę dorywczą.

Ponadto istotną przyczyną, mającą wpływ na wzrost kwoty wypłat dodatków mieszkaniowych w roku 2024 w stosunku do roku 2023 był wzrost wydatków na lokal mieszkalny, wzrost stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wzrost stawki dotyczącej opłat czynszu za 1 m², wzrost wydatków dotyczących opłat za wodę, wzrost wydatków za odprowadzane ścieki. Znaczący wpływ na wzrost kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych miał wzrost wydatków dotyczących opłat za dostarczane do lokalu ciepło oraz podgrzanie wody.

Przyczyną wzrostu ilości, jak też kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych w przypadku lokali znajdujących się kategorii zasobów lokalowych „komunalne” była większa liczba osób korzystających z lokali znajdujących się w tych kategoriach.

Średnia kwota przyznanego dodatku mieszkaniowego wyniosła **434,65 zł** (402,63 zł w 2023 r.).

Ogółem wydano **1.641** decyzji administracyjnych (1.637 w 2023 r.), w tym:

- przyznające – **1.459**,
- odmowne - **55**,
- w wyniku wznowionego postępowania – **16**,
- umarzające postępowanie – **68**,
- weryfikacyjne – **43** (wstrzymujące, wznowiające, wygaszające).

Pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili **46** wywiadów środowiskowych u wnioskodawców ubiegających się o dodatek mieszkaniowy (52 wywiady w 2023 r.).

Dodatki mieszkaniowe przekazywane były na konta 79 administratorów mieszkań (80 w 2023 r.). Większość wypłacanych ryczałtów na zakup opału stanowiących część dodatku mieszkaniowego na wniosek wnioskodawców została przekazana na konta zarządców, co miało znaczący wpływ na zmniejszenie zaległości wnioskodawców w opłatach za zajmowany lokal.

2. Dopłaty do czynszu.

Na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania, realizowany był program bezzwrotnego finansowego wsparcia osób fizycznych w ponoszeniu wydatków z tytułu najmu mieszkania „Mieszkanie na Start” – na podstawie zawartej pomiędzy BGK i Gminą Miasto-Stargard umowy Nr 52/MnS/2021 z dnia 19.07.2021 r. w sprawie stosowania dopłat.

W Gminie-Miasto Stargard zadanie prowadzenia postępowań dotyczących dopłat do czynszu powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Stargardzie.

Dopłaty do czynszu przysługiwały najemcy będącemu stroną umowy najmu mieszkania. To bezzwrotne wsparcie dla osób, których dochody były zbyt wysokie, żeby ubiegać się o mieszkania gminne i jednocześnie zbyt niskie, aby zaciągnąć kredyt na zakup własnego mieszkania.

Dopłaty mogły zostać udzielone, jeżeli średni miesięczny dochód gospodarstwa domowego nie przekraczał w przypadku gospodarstw domowych jednoosobowych – 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a w przypadku pozostałych gospodarstw domowych – 100%

powiększonego o dodatkowe 40 punktów procentowych na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym.

Miesięczna wysokość dopłaty była równa 1/12 kwoty iloczynu średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązującego w dniu złożenia wniosku o dopłaty w gminie, na terenie której położone jest mieszkanie, powierzchni normatywnej mieszkania oraz współczynnika dopłaty wynoszącego 1,8%. Powierzchnia normatywna mieszkania, wynosiła 20 m² w przypadku gospodarstw domowych jednoosobowych i ulegała zwiększeniu o 15 m² dla każdej dodatkowej osoby w gospodarstwie domowym, z zastrzeżeniem, że powierzchnia normatywna mieszkania nie mogła być większa od powierzchni użytkowej mieszkania.

Dopłaty do czynszu stosuje się przez okres 15 lat, licząc od miesiąca dokonania pierwszej wpłaty dopłaty na rachunek inwestora, z zastrzeżeniem dokonywania przez organ corocznej weryfikacji spełniania przez gospodarstwo domowe warunku kryterium dochodowego.

W 2024 roku dopłaty były wypłacane, w imieniu najemcy, na rachunek inwestora Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. - od dnia otrzymania środków przez Gminę Miasto Stargard z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Pozyskaniem środków na realizację Programu, prowadzeniem ewidencji prowadzonej przez BGK zajmuje się Gmina Miasto Stargard. Natomiast przyjęciem, rozpatrzeniem wniosków o dopłaty, a następnie wydaniem decyzji oraz dokonywaniem corocznej weryfikacji spełniania przez gospodarstwo domowe warunku kryterium dochodowego zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Dopłaty mogą zostać udzielone, jeżeli mieszkanie służy zaspokojeniu własnych potrzeb mieszkaniowych najemcy i pozostałych osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego, jest przedmiotem pierwszego zasiedlenia w okresie 24 miesięcy od dnia zakończenia inwestycji mieszkaniowej, jest położone na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest lokalem wchodzącym w skład mieszkaniowego zasobu gminy, z wyjątkiem lokalu mieszkalnego utworzonego przy wykorzystaniu finansowania zwrotnego, o którym mowa w ustawie z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa.

Wprowadzone w dniu 16 lipca 2023 r. zmiany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania, pozwalają na waloryzację dopłat do czynszu udzielanych najemcom w okresie ich stosowania w przypadku wzrostu stawek czynszu. Znowelizowane przepisy dały możliwość waloryzacji kwotowej i inflacyjnej - dokonywane na wniosek najemcy, w wyniku którego wydawana jest decyzja zmieniająca w sprawie dopłat.

Waloryzacja kwotowa może mieć zastosowanie jeżeli po dniu wydania decyzji o dopłacie do czynszu, a przed dniem wejścia w życie nowelizowanych przepisów ustawy o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania, nastąpiła podwyżka czynszu.

Natomiast waloryzacja inflacyjna może mieć zastosowanie jeżeli w okresie pomiędzy ostatnią i aktualną weryfikacją spełniania przez gospodarstwo domowe warunku kryterium dochodowego i uprawnienia do dopłat nastąpiła podwyżka czynszu.

Mieszkania objęte zawartą umową zostały oddane do używania najemcom w dniu 14.04.2022 r.

W roku 2024 nie zostały złożone nowe wnioski o dopłaty do czynszu.

Natomiast po raz pierwszy zostały złożone wnioski o dokonanie **waloryzacji kwotowej, w związku z podwyżką czynszu**. Wysokość waloryzacji ustalana była na podstawie dołączonej do wniosku przez najemcę kopii umowy najmu lokalu objętego dopłatami oraz kopii dokumentu potwierdzającego wysokość stawki czynszu obowiązującego na dzień wejścia w życie znowelizowanych przepisów, tj. na dzień 16.07.2023 r. **Przyjęto 2 wnioski od 2 rodzin** o zmianę wysokości dopłaty do czynszu. **1 osoba** nie złożyła wniosku o zmianę kwoty dopłaty.

Na podstawie powyższych danych **wydano 2 decyzje zmieniające kwotę dopłaty do czynszu**. Określona w decyzjach administracyjnych wysokość miesięcznej kwoty dopłaty zmieniła się w przypadku:

- 1 osoby z kwoty 205,85 zł na kwotę 255,69 zł,
- 1 osoby z kwoty 205,85 zł na kwotę 243,98 zł.

W roku 2024 była dokonana kolejna weryfikacja spełniania przez gospodarstwa domowe warunku kryterium dochodowego. Weryfikacji dokonano nie wcześniej niż w terminie 2 miesięcy, jednak nie później niż w terminie miesiąca przed rozpoczęciem każdego kolejnych 12 miesięcy, w jakich dopłaty były stosowane.

Weryfikacji podlegały oświadczenia składane przez Najemców uzyskujących dopłaty o liczbie osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego oraz oświadczenia o wysokości dochodów tego gospodarstwa, z wyodrębnieniem dochodów poszczególnych osób wchodzących w skład gospodarstwa oraz informacją o wysokości dochodów utraconych lub uzyskanych przez te osoby i miesiącu ich utraty lub uzyskania, za rok kalendarzowy:

- poprzedzający rok, po upływie którego najemca składa oświadczenie - w przypadku oświadczeń składanych w okresie od 1 stycznia do 31 lipca danego roku,
- po upływie którego najemca składa oświadczenie - w przypadku oświadczeń składanych w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia danego roku.

W 2022 r. w ramach realizacji programu przyjęto 5 wniosków o dopłatę do czynszu od 5 rodzin, na podstawie których w 2024 r. w ramach realizacji Programu, dokonano **3 weryfikacji u 3 rodzin** (tak samo w roku 2023) dotyczących spełnienia przez gospodarstwo domowe warunków kryterium dochodowego uprawniającego do dalszej wypłaty dopłaty do czynszu.

W przypadku **2 wniosków o dopłaty** i złożonych w okresie od 01.01.2024 r. do 31.07.2024 r. oświadczeń dotyczących liczby osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego oraz oświadczeń o wysokości dochodów tego gospodarstwa uwzględniano dochód osiągnięty w roku 2022, natomiast w przypadku **1 wniosku** o dopłatę i złożonego w okresie od 01.08.2024 r. do 31.12.2024 r. oświadczenia dotyczącego liczby osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego oraz oświadczenia o wysokości dochodów tego gospodarstwa uwzględniano dochód osiągnięty w roku 2023.

Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej za 2023 rok wyniosło 7.155,48 zł (kwota przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku 2022 wynosiła 6.346,15 zł).

Weryfikacja dochodu ustalana była w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Na podstawie powyższych danych **wydano 3 informacje** wskazujące na spełnienie warunków uprawniających do dalszej wypłaty dopłaty do czynszu.

Określona w decyzjach administracyjnych wysokość miesięcznej kwoty dopłaty wyniosła:

- 117,63 zł dla 1 rodziny tworzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 255,69 zł dla 1 rodziny tworzącej dwuosobowe gospodarstwo domowe,
- 243,98 zł dla 1 rodziny tworzącej dwuosobowe gospodarstwo domowe.

XII. RZĄDOWA TARCZA ENERGETYCZNA I ANTYINFLACYJNA.

1. Refundacja podatku VAT dla gospodarstw ogrzewanych gazem.

Na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu odbiorcy w gospodarstwach domowych, którzy ogrzewali się gazem, mogli ubiegać się o refundację podatku VAT opłaconego od zużytego paliwa gazowego za okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. - po otrzymaniu i opłaceniu faktury za paliwo gazowe.

Refundacji podlegał VAT od paliw gazowych, tj. gazu ziemnego wysokometanowego lub zaazotowanego, w tym skroplonego gazu ziemnego oraz propan-butanu lub innych rodzajów gazu palnego, dostarczanych za pomocą sieci gazowej, a także biogazu rolniczego.

Prawo do refundacji przysługiwało pod warunkiem spełnienia przez gospodarstwo domowe kryterium dochodowego wynoszącego:

- 2100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Gospodarstwo domowe jednoosobowe stanowiła osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca. Gospodarstwo wieloosobowe to osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące.

Dochód weryfikowany był jednorazowo przy złożeniu pierwszego wniosku.

Korzystanie z gazu do ogrzewania domu czy mieszkania musiał potwierdzić wpis do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wpis powinien być dokonany do 21 grudnia 2022 r. lub po tym dniu w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB.

Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2024 wpłynęło łącznie 273 wnioski o refundację podatku VAT, w tym dotyczące wypłat refundacji podatku VAT za rok 2023 – 127 wniosków, a za rok 2024 – 146 wniosków (w 2023 roku wpłynęło 229 wniosków o refundację podatku VAT).

Tabela nr 91. Refundacja podatku Vat dla gospodarstw ogrzewanych gazem w roku 2024 i 2023.

Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych refundacji (szt)		Kwota wypłaconych refundacji (zł)		Koszty obsługi - 2 % (zł)		Suma wydatków ogółem (zł)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Refundacja za faktury dotyczące 2023 r.	100	185	36.496,90	25.623,19	729,92	512,46	37.226,82	26.135,65
Refundacja za faktury dotyczące 2024 r.	122	x	20.332,66	x	406,65	x	20.739,32	x

2. Dodatki osłonowe.

Przyznawanie dodatków osłonowych to rządowy element Tarczy Antyinflacyjnej wprowadzony ustawą o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021 r., która reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatku osłonowego. Dzięki temu

rozwiązaniu w 2024 r. udzielane było wsparcie gospodarstwom domowym, które miało na celu zniwelowanie rosnących cen energii, gazu i żywności.

Tabela nr 92. Dodatki osłonowe w latach 2024-2022.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy (szt.)			Kwota wypłaconych dodatków osłonowych (zł)		
		2024	2023	2022	2024	2023	2022
1	Dodatek określony w art. 2 ust. 5 ustawy ¹⁾ razem, z tego dla gospodarstwa domowego:	2.013	2	4.922	584.244,96	1.173,92	2.535.420,40
	- jednoosobowego	1.169	0	2.370	258.685,18	0	925.975,29
	- składające się z 2 do 3 osób	510	2	1.650	162.408,79	1.173,92	869.095,71
	- składające się z 4 do 5 osób	293	0	834	136.254,88	0	663.351,95
	- składające się z co najmniej 6 osób	41	0	68	268.96,11	0	76.997,45
2	Dodatek określony w art. 2 ust. 6 ustawy ²⁾ razem, z tego dla gospodarstwa domowego:	502	0	980	198.634,01	0	663.881,36
	- jednoosobowego	235	0	435	65.829,76	0	210.949,27
	- składające się z 2 do 3 osób	160	0	360	64.677,07	0	252.183,16
	- składające się z 4 do 5 osób	88	0	157	52.504,43	0	161.640,94
	- składające się z co najmniej 6 osób	19	0	28	15.622,75	0	39.107,99
3	Ogółem (1+2) ³⁾	2.515	2	5.902	782.878,97	1.173,92	3.199.301,76

¹⁾ Wysokość dodatku osłonowego wynosiła rocznie:

a) w latach 2023-2022:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób;

b) w roku 2024:

- 1) 228 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

²⁾ W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 438 z późn. zm.), dodatek osłonowy wynosił rocznie:

a) w latach 2023-2022:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób;

b) w roku 2024:

- 1) 286 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 429 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

³⁾ W przypadku gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę przekroczyła kwotę 2100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym oraz kwotę 1500,00 zł w gospodarstwie wieloosobowym, dodatek osłonowy przysługiwał w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód na osobę.

W 2024 przyjęto 2.927 wniosków o przyznanie dodatków osłonowych (w 2023 roku nie przyjmowano wniosków).

W 2024 r. wydano 2.517 informacji przyznających dodatek osłonowy (w roku 2023 wydano 2 informacje) oraz 355 decyzji odmownych (w 2023 roku - 2 decyzje).

3. Bony energetyczne.

Bon energetyczny został wprowadzony ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego, to rekompensata za częściowe odmrożenie cen prądu po 1 lipca 2024 r. Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. każdemu gospodarstwu domowego, jeśli jego miesięczne dochody nie przekraczały:

- 2500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym,
- 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokość bonu zależała od ilości osób w gospodarstwie domowym:

- 300 zł dla gospodarstw 1-osobowych,
- 400 zł dla 2-3 osobowych,
- 500 zł dla 4-5 osobowych,
- 600 zł dla 6-osobowych i większych.

Wysokość bonu energetycznego była zależna także od głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego. Gospodarstwom domowym, których główne źródło ogrzewania było zasilane energią elektryczną (pompa ciepła/ bojler elektryczny), przysługiwał bon energetyczny w podwyższonej wysokości. Warunkiem było wpisanie lub zgłoszenie takiego źródła do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEb) do 1 kwietnia 2024 r. – w przypadku źródeł już działających wcześniej, albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do CEEb.

Wysokość bonu energetycznego w podwyższonej kwocie wyniosła:

- 600 zł – gospodarstw domowemu jednoosobowemu;
- 800 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 1000 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 1200 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Tabela nr 93. Bony energetyczne w roku 2024.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały bon energetyczny (szt.)	Kwota wypłaconych bonów energetycznych (zł)
1.	Dodatek określony w art. 2 ust. 7 ustawy ¹⁾ - ze względu na kryterium dochodowe.	2.831	990.093,52
	- Gospodarstwa domowe jednoosobowe	1.505	442.167,18
	- Gospodarstwa domowe wieloosobowe składające się z 2 do 3 osób	768	280.988,14
	- Gospodarstwa domowe wieloosobowe składające się z 4 do 5 osób	480	222.333,06
	- Gospodarstwa domowe wieloosobowe składające się z co najmniej 6 osób	78	44.605,14

2.	Dodatek określony w art. 2 ust. 8 ustawy ¹⁾ - w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania jest zasilanie energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.	26	18.144,07
	- Gospodarstwa domowe jednoosobowe	10	5.490,87
	- Gospodarstwa domowe wieloosobowe składające się z 2 do 3 osób	9	6.016,24
	- Gospodarstwa domowe wieloosobowe składające się z 4 do 5 osób	5	4.445,20
	- Gospodarstwa domowe wieloosobowe składające się z co najmniej 6 osób	2	2.191,76
3.	Ogółem (1+2)	2.857	1.008.237,59

W 2024 przyjęto 3.350 wniosków, wydano 2.862 informacji / decyzji przyznających bon energetyczny, wydano 344 decyzji odmownych.

XIII. REMONTY I MODERNIZACJE.

1. Remont schodów zewnętrznych i dostosowanie wejścia do Ośrodka do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W październiku 2024 r. zakończył się remont schodów zewnętrznych prowadzących do wejścia C Ośrodka, w którym znajduje się Punkt obsługi klientów pomocy społecznej. Oddane w 2011 r. (wraz z nową częścią budynku Ośrodka) schody pomimo bieżących napraw i konserwacji, pod wpływem warunków atmosferycznych oraz sporego obciążenia ruchem klientów i pracowników wymagały gruntownego remontu. W związku z tym, iż było to jedyne wejście do Ośrodka niedostosowane dla osób niepełnosprawnych, w tym w szczególności dla osób poruszających się na wózkach, podjęto decyzję, aby w ramach zaplanowanych prac przeprojektować dotychczasowe schody i uzupełnić je o rampę dla osób niepełnosprawnych.

Koszt remontu wyniósł 46.899,59 zł.

XIV. POTRZEBY.

Potrzeby w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej zdeterminowane są czynnikami zewnętrznymi i mogą ulegać zmianom zarówno w danym roku, jak i na przestrzeni kolejnych lat.

W przypadku wsparcia finansowego i usług, potrzeby są uzależnione najczęściej od: wzrostu lub spadku bezrobocia, ilości osób niepełnosprawnych lub długotrwale i ciężko chorych, wzrostu kosztów utrzymania (zakup żywności, wysokość opłat mieszkaniowych, itp.), postępującego rozpadu więzi rodzinnych (brak opieki nad osobami starszymi i opieki obojga rodziców nad dziećmi), bezdomności, ilości osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i hazardu, przemocy w rodzinie, posiadania przez osoby wykształcenia nieodpowiadającego potrzebom rynku pracy lub braku wykształcenia, ilości przestępstw i osób osadzonych w zakładach karnych, itd.

1. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej.

Jak co roku w budżecie Ośrodka zapewniono środki finansowe na realizację różnych świadczeń w zakresie pomocy społecznej.

Nadal najpoważniejszym wyzwaniem finansowym Ośrodka jest realizacja opłat za domy pomocy społecznej. Plan na rok 2025 zakłada wydatki rzędu 9.081.549,00 zł. W związku ze

znacznym wzrostem kosztów utrzymania tych osób w placówkach (od 6% do nawet 25% w poszczególnych domach pomocy), kwota ta może okazać się niewystarczająca.

Kolejne duże wydatki dotyczą zasiłków stałych (plan 4.110.635,00 zł) i okresowych (plan 740.789,00 zł) oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne (plan 434.812,00 zł) – środki na te zadania zabezpieczane są z dotacji z budżetu państwa.

Wydatki na zasiłki celowe (plan 314.000,00 zł), schronienie (plan 240.000,00 zł), pogrzeby (plan 43.000,00 zł) oraz ewentualne inne świadczenia powinny zabezpieczyć potrzeby w tym względzie.

2. Potrzeby w zakresie rozwoju usług na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Z analizy danych zawartych w sprawozdaniu wynika, że usługi świadczone na rzecz mieszkańców powinny być w szczególności ukierunkowane na rodziny biologiczne, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, rodziny i osoby (w tym w szczególności dzieci) dotknięte zjawiskiem przemocy domowej, osoby chore, niepełnosprawne, zależne, starsze. Zachodzi zatem konieczność dalszego rozwoju oferty wsparcia dla rodzin i dzieci.

W obszarze wsparcia dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami zapewnienie usług w zakresie usług opiekuńczych, asystentury i wsparcia w codziennych czynnościach dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami. Dotychczasowe doświadczenia w zakresie prowadzonych programów i projektów takich jak m.in.: Szkoła dla Rodziców, programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, opieka wytchnieniowa, asystent osobisty czy opaska bezpieczeństwa pokazują, że cieszą się one dużym zainteresowaniem i zasadnym jest ich dalszy rozwój w latach kolejnych.

Ze względu na zauważalny i przewidywany wzrost liczby osób bezdomnych wymagających schronienia wraz z usługami opiekuńczymi zasadnym jest utworzenie na terenie miasta schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Z posiadanych danych oraz obserwacji wynika, że w środowisku osób bezdomnych pojawia się coraz więcej osób wymagających nie tylko schronienia ale również ze względu na wiek, schorzenia oraz niepełnosprawność zapewnienia odpowiedniej opieki. Aktualnie MOPS zawiera stosowne porozumienia ze schroniskami tego typu na terenie całego kraju. Z uwagi na ograniczoną liczbę dostępnych miejsc w schroniskach z usługami opiekuńczymi zmuszeni jesteśmy do kierowania osób bezdomnych do domów pomocy społecznej, w których miesięczne koszty pobytu wielokrotnie przewyższają koszty pobytu w schronisku.

3. Potrzeby związane z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Potrzeby na 2025 r. związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz lokalnego programu wspierania rodziny oszacowano na wartość 2.869.411,00 zł.

W przypadku wystąpienia konieczności umieszczenia w 2025 r. kolejnych dzieci w pieczy zastępczej oraz znaczących wzrostów kosztów rodzinnej pieczy zastępczej w związku ze zmianą przepisów może wystąpić brak środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.

4. Potrzeby szkoleniowe i kadrowe.

Z uwagi na interdyscyplinarność zagadnień, którymi zajmują się pracownicy pomocy społecznej oraz częstą zmianę przepisów prawnych, zachodzi konieczność ciągłego samokształcenia i brania udziału w szkoleniach. Ustawa o pomocy społecznej zobligowała pracowników socjalnych do uczestnictwa w superwizjach oraz szkoleniach podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego.

W budżecie MOPS na szkolenia zaplanowane są środki w kwocie 57.800,00 zł. W przypadku pojawienia się na rynku szkoleń bezpłatnych lub dotowanych, pracownicy MOPS korzystają będą również z tej oferty.

Od kilku lat występują trudności w zabezpieczeniu stałej i wykwalifikowanej kadry realizującej zadania z zakresu pomocy społecznej, w szczególności na stanowisku pracownika socjalnego. Powyższe wynika z rygorystycznych ustawowych wymogów kwalifikacyjnych i braku osób chętnych do wykonywania tego trudnego zawodu. Na bieżąco prowadzone są procesy rekrutacyjne na wolne stanowiska pracy. W ramach posiadanych środków finansowych może wystąpić konieczność udzielania dofinansowań dla pracowników Ośrodka w celu zdobycia kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego w ramach studiów licencyjnych lub podyplomowych – w przypadku wyłonienia spośród pracowników Ośrodka osób posiadających predyspozycje i chęci do wykonywania takiej pracy.

5. Potrzeby związane z zabezpieczeniem funkcjonowania Ośrodka.

Potrzeby związane z utrzymaniem Ośrodka, z wyłączeniem wynagrodzeń i pochodnych oszacowano na 1.706.347,00 zł. Przewidziana w budżecie MOPS kwota powinna zapewnić regulowanie opłat, zakup usług i materiałów biurowych, wykonywanie drobnych remontów i napraw w stopniu niezbędnym oraz konieczną wymianę sprzętu elektronicznego czy wyposażenia w związku z ich zużyciem.

6. Rozbudowa Ośrodka.

Ze względu na pogarszający się stan techniczny budynku, w którym mieści się siedziba MOPS oraz stałe zwiększanie się ilości realizowanych przez Ośrodek zadań, a także aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej na realizację projektów w obszarze wspierania rodziny oraz usług skierowanych do seniorów i osób z niepełnosprawnościami, niezbędna jest modernizacja istniejącego budynku wraz z jego rozbudową. Modernizacja oraz rozbudowa istniejącego budynku podniesie komfort pracy pracowników, a także wpłynie na koszty eksploatacji. Aktualny stan techniczny budynku wymaga ciągłych napraw i częściowych wymian instalacji (w szczególności wodno-kanalizacyjnych), co generuje dodatkowe koszty jego eksploatacji.

DYREKTOR

Małgorzata Olejnik

Spis tabel

Tabela nr 1. Realizowane ustawy i wynikające z nich programy krajowe i lokalne.....	5
Tabela nr 2. Liczba decyzji i rozstrzygnięć wydanych przez MOPS w latach 2024-2022.	9
Tabela nr 3. Poziom dochodów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2024-2023.....	15
Tabela nr 4. Struktura wydatków MOPS ze względu na źródła finansowania realizacji zadań w roku 2024.....	16
Tabela nr 5. Struktura wydatków MOPS w roku 2024.	17
Tabela nr 6. Zasiłki okresowe w latach 2024-2022.....	30
Tabela nr 7. Pomoc finansowa na zakup ubrania w latach 2024-2022.	32
Tabela nr 8. Liczba osób bezdomnych odnotowanych w latach 2024-2022.....	34
Tabela nr 9. Liczba osób bezdomnych objętych pomocą finansową MOPS, wydatki i dochody MOPS związane z pobytem osób bezdomnych w schroniskach na terenie innych gmin w latach 2024-2022.....	35
Tabela nr 10. Przeprowadzane wywiady środowiskowe i zawierane kontrakty socjalne z osobami bezdomnymi w latach 2024-2022.	35
Tabela nr 11. Realizacja kontraktów socjalnych zawieranych z osobami bezdomnymi w latach 2024-2023.....	36
Tabela nr 12. Składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej w latach 2024-2022.	37
Tabela nr 13. Liczba osób i wydatki poniesione na opłacenie składek zdrowotnych w latach 2024-2022.	37
Tabela nr 14. Pogrzeby w latach 2024-2022.....	38
Tabela nr 15. Konsultacje udzielane przez psychologów/terapeutów w latach 2024-2022.....	39
Tabela nr 16. Liczba osób/rodzin korzystających z porad udzielanych przez psychologów/terapeutów w latach 2024-2022.	40
Tabela nr 17. Powody zgłoszeń dzieci do konsultacji z psychologiem w szkole w latach 2024-2022.	40
Tabela nr 18. Efekty udzielonej pomocy psychologicznej w szkole w latach 2024-2022.	41
Tabela nr 19. Liczba zgłoszeń do Zespołu ds. Przemocy i Pomocy Psychologicznej w MOPS w latach 2024-2022.....	42
Tabela nr 20. Liczba rodzin i osób objętych pomocą psychologiczno-terapeutyczną w latach 2024-2022.....	43
Tabela nr 21. Powody zgłoszeń dorosłych i dzieci do konsultacji z psychologiem na terenie MOPS w latach 2024-2022.	43
Tabela nr 22. Efekty pracy terapeutycznej – liczba osób w latach 2024-2022.	44
Tabela nr 23. Powody zgłoszeń dorosłych i dzieci narodowości ukraińskiej do konsultacji z psychologiem na terenie MOPS w latach 2024-2022.	45
Tabela nr 24. Efekty pracy psychologa narodowości ukraińskiej w latach 2024-2022.	46
Tabela nr 25. Poradnictwo prawne w latach 2024-2022.	47
Tabela nr 26. Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej w latach 2024-2022.	48
Tabela nr 27. Liczba kontraktów socjalnych sporządzonych przez pracowników socjalnych i liczba osób, z którymi zawarte zostały kontrakty socjalne w latach 2024-2022.	48
Tabela nr 28. Wywiady środowiskowe przeprowadzane przez pracowników socjalnych w latach 2024-2022.....	49
Tabela nr 29. Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki MOPS i CIS w latach 2024-2022.....	51
Tabela nr 30. Sytuacja rodzinna osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2024-2022.	51
Tabela nr 31. Powody zaprzestania realizacji usług opiekuńczych w latach 2024-2022.....	51
Tabela nr 32. Wydatki i dochody z tytułu świadczenia usług opiekuńczych w latach 2024-2022.	52
Tabela nr 33. Odpłatność za usługi opiekuńcze w latach 2024-2022.	52
Tabela nr 34. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w MOPS w latach 2024-2022.....	53
Tabela nr 35. Pobyt osób w domach pomocy społecznej w latach 2024-2022.	54
Tabela nr 36. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS w latach 2024-2023.....	57
Tabela nr 37. Umieszczenia i odpłatność za pobyt w DPS w latach 2024-2022.....	57
Tabela nr 38. Wydatki i dochody z tytułu pobytu osób w DPS w latach 2024-2022.....	57
Tabela nr 39. Liczba osób korzystających z usług ŚDS typu B w latach 2024-2022.	58
Tabela nr 40. Liczba osób korzystających z usług ŚDS typu AC w latach 2024-2022.	59

Tabela nr 41. Liczba osób korzystających z usług Dziennego Domu „Senior +” i odpłatność za pobyt w latach 2024-2022.	59
Tabela nr 42. Dochody z tytułu opłat za pobyt w GOW w latach 2024-2022.	60
Tabela nr 43. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2024-2022.	61
Tabela nr 44. Asystencja osobista osób niepełnosprawnych dla mieszkańców Miasta Stargard w latach 2024-2022.	63
Tabela nr 45. Opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej na terenie Miasta Stargard w latach 2024-2022.	64
Tabela nr 46. Teleopieka dla seniorów przy użyciu opasek bezpieczeństwa w latach 2024-2022.	66
Tabela nr 47. Prace społecznie użyteczne w latach 2024-2022.	72
Tabela nr 48. Decyzje w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej w latach 2024-2022.	73
Tabela nr 49. Pomoc udzielana osobom po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2024-2022.	74
Tabela nr 50. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2024-2022.	75
Tabela nr 51. Działania pracowników socjalnych sprawach dotyczących przemocy domowej w latach 2024-2022.	77
Tabela nr 52. Koszty poniesione w związku z funkcjonowaniem MKRPA w latach 2024-2022.	78
Tabela nr 53. Jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy w latach 2024-2022.	80
Tabela nr 54. Cel szczegółowy 1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej w roku 2024 i 2023.	82
Tabela nr 55. Cel szczegółowy 2. Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomocy w przewyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych w roku 2024 i 2023.	88
Tabela nr 56. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2024-2022.	94
Tabela nr 57. Cel szczegółowy 3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej w roku 2024 i 2023.	97
Tabela nr 58. Powody nie podejmowania współpracy asystenta rodziny z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2024-2022.	98
Tabela nr 59. Liczba dzieci w pieczy zastępczej i rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej	99
Tabela nr 60. Pobyt dzieci w pieczy zastępczej i odpłatność za pobyt w latach 2024-2022.	99
Tabela nr 61. Kategorie wydatków poniesionych w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej i zakładach opiekuńczo-leczniczych w latach 2024-2022.	101
Tabela nr 62. Usamodzielnienia wychowanków w latach 2024-2022.	101
Tabela nr 63. Stypendia szkolne dla uczniów w latach 2024-2022.	104
Tabela nr 64. Stypendia szkolne dla uczniów z Ukrainy w latach 2024-2022.	105
Tabela nr 65. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2024-2022.	107
Tabela nr 66. Kwoty zasiłków rodzinnych w 2024 r. (obowiązujące od 01.11.2018 r.).	107
Tabela nr 67. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne w latach 2024-2022.	107
Tabela nr 68. Liczba dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego w latach 2024-2022.	107
Tabela nr 69. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń rodzinnych w 2024 r.	108
Tabela nr 70. Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne w latach 2024-2022.	108
Tabela nr 71. Liczba osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (na starych zasadach) w latach 110	
Tabela nr 72. Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy w latach 2024-2022.	111
Tabela nr 73. Liczba rodzin i dzieci uprawnionych do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w latach 2024-2022.	111
Tabela nr 74. Liczba rodzin otrzymujących świadczenie rodzicielskie w latach 2024-2022.	112
Tabela nr 75. Kwoty wypłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w latach 2024-2022.	113
Tabela nr 76. Kwoty i liczby wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i pozostałe świadczenia w latach 2024-2022.	113
Tabela nr 77. Kwota i liczba wypłaconych świadczeń ogółem w latach 2024-2022	114
Tabela nr 78. Kwota świadczeń rodzinnych oraz liczba świadczeń, do których prawo przysługuje na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (w latach 2024-2023)	115

Tabela nr 79. Zasiłki dla opiekuna w latach 2024-2022.....	116
Tabela nr 80. Świadczenia wychowawcze w latach 2024-2022.	117
Tabela nr 81. Kwoty świadczeń wypłaconych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w latach 2024-2022.	118
Tabela nr 82. Świadczenia alimentacyjne z funduszu w latach 2024-2022.	120
Tabela nr 83. Liczba dłużników i działania wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2024-2022.	122
Tabela nr 84. Sposób załatwienia spraw przez prokuraturę na koniec roku w latach 2024-2022.	122
Tabela nr 85. Należności i dochody z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w latach 2024-2022.....	123
Tabela nr 86. Liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i sposób załatwienia spraw przez prokuraturę na koniec roku w latach 2024-2022.	125
Tabela nr 87. Kwoty odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w latach 2024-2022.....	125
Tabela nr 88. Wydatki na obsługę w latach 2024-2022.....	126
Tabela nr 89. Dodatki mieszkaniowe – liczba przyjętych wniosków i liczba wnioskujących rodzin w latach 2024-2022.....	127
Tabela nr 90. Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2024-2022.	128
Tabela nr 91. Refundacja podatku Vat dla gospodarstw ogrzewanych gazem w roku 2024 i 2023.	132
Tabela nr 92. Dodatki osłonowe w latach 2024-2022.....	133
Tabela nr 93. Bony energetyczne w roku 2024.....	134

Spis schematów

Schemat nr 1. Wydatki MOPS.	19
Schemat nr 2. Wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego przyjęte w latach 2024-2022.....	127

UZASADNIENIE

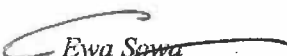
Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez gminny ośrodek pomocy społecznej, którego kierownik, zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Jednocześnie w myśl art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do dnia 31 marca każdego roku wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedkłada radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań.

Biorąc pod uwagę, iż podmiotem wyznaczonym, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do realizacji przedmiotowych zadań jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, sprawozdanie z jego działalności obejmuje także sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej swoje cele i zadania realizował zgodnie ze statutem oraz przepisami prawa, co wyraża załączone do uchwały sprawozdanie i w związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Z-ca PREZYDENTA MIASTA